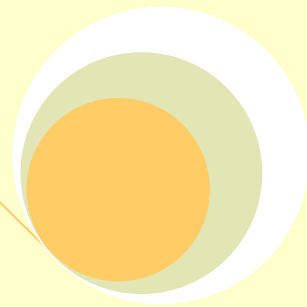
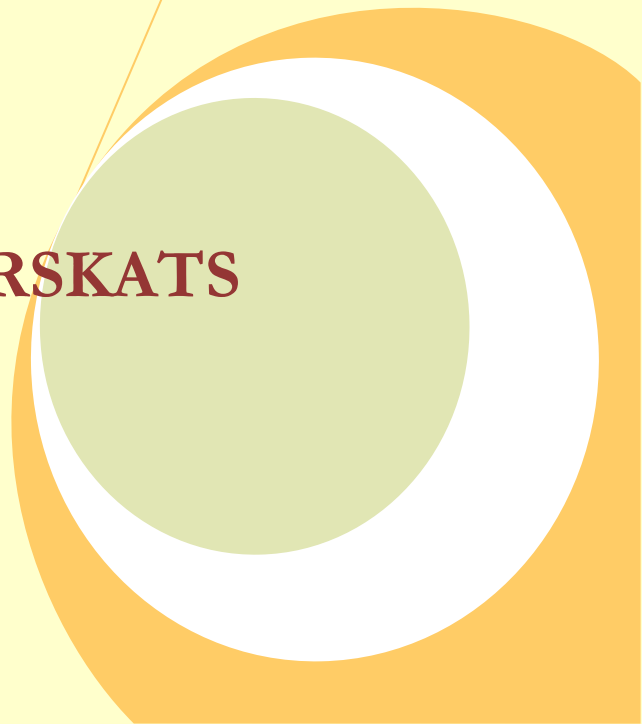

**LATVIJAS REPUBLIKA
VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS**

2009.GADA PĀRSKATS

SATURS

PAMATINFORMĀCIJA	4
VID STRUKTŪRA UN REORGANIZĀCIJA	7
PERSONĀLS	10
2009.GADA DARBĪBAS PRIORITĀTES.....	15
2009.GADA DARBĪBAS REZULTĀTI PA JOMĀM.....	18
FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI.....	19
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	19
Budžeta programmu un apakšprogrammu 2009.gada politikas un darbības rezultāti un rezultatīvie rādītāji.....	20
NODOKĻU ADMINISTRĒŠANA.....	21
Nodokļu ieņēmumu izpilde pa nodokļu veidiem.....	24
Nodokļu piedziņa.....	36
Nodokļu kontrole	37
MUITAS LIETAS.....	41
Muitas maksājumu iekasēšanas nodrošināšana.....	41
Muitas laboratorijas darbība	44
Tirdzniecības veicināšana.....	45
Sabiedrības aizsardzība.....	49
VID Muitas kriminālpārvaldes darbības rezultāti.....	55
FINANŠU NOZIEGUMU APKAROŠANA	65
AKCĪZES PREČU APRITES UZRAUDZĪBA	69
VALSTS AMATPERSONU DARBĪBAS KONTROLE.....	72
PIRMSTIESAS STRĪDU IZSKATĪŠANA	80
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	83
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	87
2010.GADA PRIORITĀTES.....	94

Cienījamais pārskata lasītāj!

Nododam Jūsu rīcībā dokumentu, kas sniegs Jums ieskatu par Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) darbu un 2009.gada rezultātiem.

2009.gads ir bijis pārmaiņu laiks ne tikai valsts ekonomikā kopumā, bet arī VID. 2009.gada gaitā VID tika uzsākta visaptveroša reorganizācija, galveno uzmanību veltot dienesta funkciju optimizācijai un procesu centralizācijai. Reorganizācijas galvenais mērķis ir izveidot kvalitatīvi un efektīvi funkcionējošu organizatorisko struktūru, lai paaugstinātu dienesta servisa līmeni un nodrošinātu nodokļu maksātājiem vienveidīgu, kvalitatīvu un vienkāršotu pakalpojumu sniegšanu neatkarīgi no personas deklarētās dzīvesvietas vai uzņēmuma juridiskās adreses.

Viens no svarīgākajiem reorganizācijas pavērsiena punktiem bija 2009.gada rudens, kad ar 1.novembri tika likvidētas VID teritoriālās iestādes, liekot pamatu viena līmeņa VID struktūras izveidei. Būtiskākie šāda lēmuma ieguvumi nodokļu maksātājiem ir vienkāršota jeb viena līmeņa dienesta lēmumu apstrīdēšanas kārtība tikai VID ģenerāldirektoram, savukārt dienestam tas ļauj efektīvāk un kvalitatīvāk organizēt visu veicamo funkciju pārraudzību.

Reorganizācija nozīmēja arī krasu iestādes finansējuma un personāla resursu samazinājumu. Tomēr, neskatoties uz to, VID arī turpmāk darīs visu iespējamo, lai uzlabotu klientu apkalpošanas kvalitāti un izpildītu normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus un pienākumus. Ievērojamais cilvēkresursu samazinājums un mērķis ilgtermiņā samazināt izdevumus valsts iestādes funkciju īstenošanai ir mudinājis VID 2009.gadā izveidot un ieviest vairākas jaunas informācijas sistēmas, kā arī pilnveidot jau esošās informācijas sistēmas, kas ļauj precīzāk identificēt iespējamus nodokļu nemaksātājus un likumpārkāpējus, netraucējot godprātīgos nodokļu maksātājus.

Likumsakarīgi, ka 2009.gadā, turpinoties straujai ekonomikas lejupslīdei, kritās arī nodokļu ieņēmumi un pastiprinājās centieni izvairīties no nodokļu nomaksas. Gan kritiskā ekonomiskā situācija valstī, gan samazinātais finansējuma apjoms un darbinieku skaits padarīja mūsu darbu arvien grūtāku un atbildīgāku. Tajā pašā laikā ar gandarījumu jāatzīst, ka dienests ir spējis darba rezultātus saglabāt labā līmenī un dažās pozīcijās tos pat uzlabot. Piemēram, uzsākto kriminālprocesa skaits muitas lietu jomā ir dubultojies, bet kriminālprocesa, kas nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai, finanšu noziegumu jomā pieaudzis par aptuveni 11 %, salīdzinot ar 2008.gadu. Tas ļauj izteikt cerību, ka, turpinot tikpat aktīvu darbu vienotā profesionālā komandā, dienests arī turpmāk sasniegs izvirzītos mērķus un izpildīs tam uzticētos uzdevumus.

Vēlos pateikt lielu paldies dienesta darbiniekiem par apzinīgu un profesionālu darba pienākumu veikšanu! Un mana vislielākā pateicība visiem nodokļu maksātājiem, kuri ar savu ekonomisko aktivitāti, izpratni un godprātīgo attieksmi pret nodokļu nomaksu ir nodrošinājuši valsts budžeta ieņēmumus un tādējādi veicinājuši kopējo sabiedrības labklājību!

Nelija Jezdakova
VID ģenerāldirektore

PAMATINFORMĀCIJA

VID vīzija

VID ir klientorientēta un Eiropas Savienībā (turpmāk – ES) konkurētspējīga valsts pārvaldes iestāde nodokļu un muitas lietu administrēšanā, kas sekmē godīgu komercdarbību un nodrošina visaugstāko drošības līmeni uz ES ārējās robežas.

VID misija

Taisnīga nodokļu administrēšana, sabiedrības un komercdarbības aizsardzība saskaņā ar labas pārvaldības principiem, īstenojot Latvijas valsts un ES noteiktās prasības un prioritātes.

VID sauklis

Mēs esam Jūsu partneri godīgā saistību izpildē pret valsti!

VID principi

- Taisnīgums.
- Atklātība un caurspīdīgums.
- Kopēja sabiedriskā labuma princips.
- Nepārtrauktās pilnveidošanas princips.
- Sadarbība un savstarpējā cieņa.

VID vērtības

- Godīgums.
- Profesionalitāte.
- Atbildība.
- Lojalitāte.

Principi un vērtības vieno VID un ir saistoši visiem ierēdņiem un darbiniekiem VID attīstības stratēģijas mērķu sasniegšanā.

VID stratēģiskie mērķi

- Nodrošināt, lai ikviens brīvprātīgi pilda savas nodokļu un muitas saistības.
- Nodrošināt labvēlīgu vidi godīgai komercdarbībai.
- Nodrošināt visaugstāko drošības līmeni uz ES ārējās robežas.
- Nodrošināt efektīvu VID iekšējo procesu vadību.

Citas VID stratēģijas

VID stratēģija noziedzīgu nodarījumu novēršanai un atklāšanai valsts ieņēmumu jomā 2007. –2009.gadam

Lai nodrošinātu likumā noteikto uzdevumu izpildi un šajā stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu, VID Finanšu policijas pārvalde veic operatīvas un kriminogēnas situācijas apzināšanu un draudu novērtējumu un ir noteikusi atbilstošas noziedzīgu nodarījumu valsts ieņēmumu jomā apkarošanas prioritātes:

- nodokļu krāpšanas apkarošana;
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu;
- cīņa pret organizēto noziedzību.

VID personāla vadības un attīstības stratēģija 2006.–2011.gadam

VID personāla vadības un attīstības stratēģija atbilst valdības izvirzītajām valsts attīstības prioritātēm, kas noteiktas Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2007.–2013.gadam (Ministru kabineta 2006.gada 4.jūlija noteikumi Nr.564 "Noteikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2007.–2013.gadam"). Stratēģijā noteiktie mērķi cilvēkresursu attīstībai un nodarbinātības uzlabošanai atbilst ES struktūrfondu apguves prioritātēm. Mērķu sasniegšanai nepieciešams piesaistīt ES struktūrfondu līdzekļus, kas paredzēti cilvēkresursu attīstībai un nodarbinātības uzlabošanai.

VID nodokļu administrēšanas stratēģija 2005.–2009.gadam

Lai nodrošinātu konkurētspēju nodokļu administrēšanas jomā, ir jātiecas sasniegt attīstītāko ES dalībvalstu nodokļu administrāciju līmeni, ar mērķi radīt nodokļu maksātājiem labvēlīgu vidi nodokļu saistību izpildei, veicinot uzņēmējdarbības attīstību Latvijā.

VID muitas iestāžu Kontrabandas novēršanas un apkarošanas stratēģija 2005.–2009.gadam

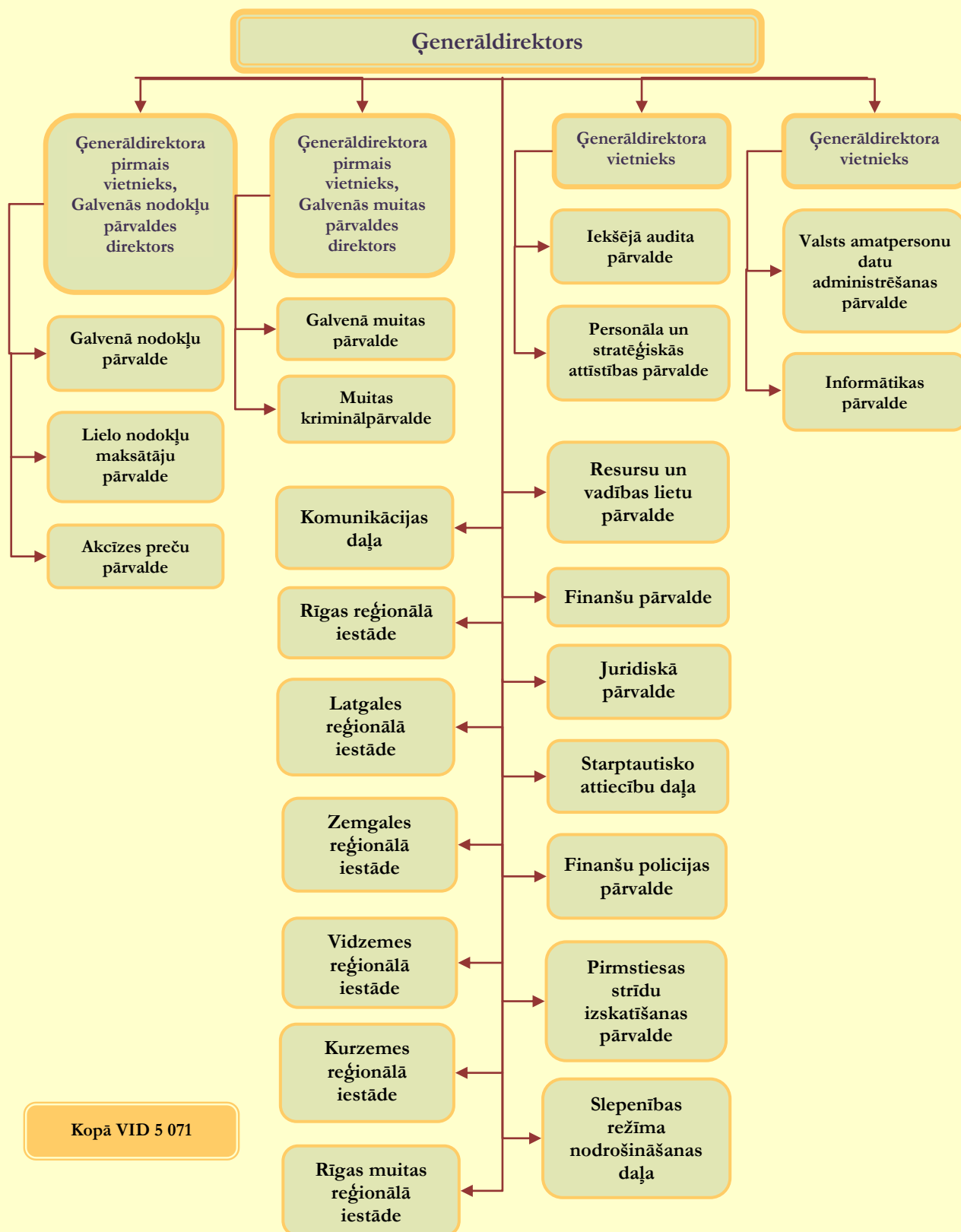
VID muitas iestāžu Kontrabandas novēršanas un apkarošanas stratēģijas 2005.–2009.gadam izstrādāšanas mērķis ir noteikt kontrabandas novēršanas un apkarošanas aktuālās problēmas un rast atbilstošus šo problēmu risinājumus, lai padarītu efektīvāku VID muitas iestāžu darbu sabiedrības interesēs. Stratēģija ir vidēja termiņa (pieciem gadiem) politikas dokuments.

VID muitas darbības stratēģija 2005.–2009.gadam

VID muitas darbības stratēģijā 2005.–2009.gadam ir noteikta Latvijas muitas dienesta vīzija, misija, organizācijas vērtības, stratēģiskie mērķi, darbības virzieni, veicamie uzdevumi un pasākumi stratēģijas īstenošanai.

VID STRUKTŪRA UN REORGANIZĀCIJA

VID organizatorisko struktūru 2009.gada sākumā veidoja centrālais aparāts un teritoriālās iestādes, veidojot vairāku līmeņu horizontāli un vertikāli sadrumstalotu struktūru ar 5 071 faktiski strādājošo.

2008. gada nogalē tika uzsākta VID reorganizācija, kuras mērķis:

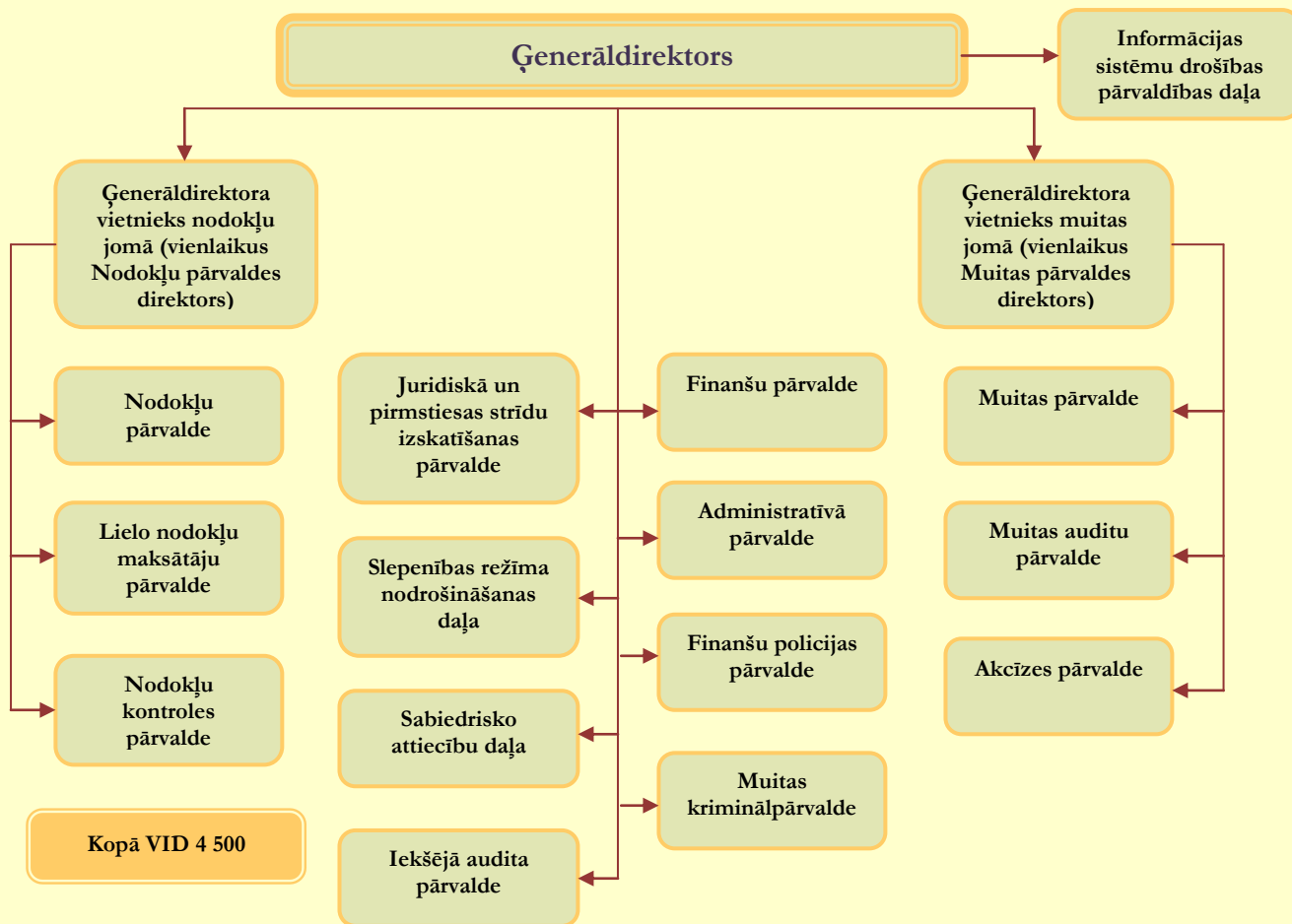
- izveidot klientorientētu, elastīgu viena līmeņa organizāciju;
- nodrošināt centralizētu procesu vadību;
- paplašināt ierēdņu un darbinieku kompetenci un atbildību, paaugstināt zināšanas un prasmes.

Atbilstoši izmaiņām likumā "Par valsts budžetu 2009.gadam", kuru rezultātā tika būtiski samazināts VID budžets, 2009.gada sākumā tika centralizēta atbalsta funkcijas uzdevumu izpilde – finanšu, personāla un materiāltehnisko resursu vadībā –, turpinot darbu ar samazinātiem personāla resursiem.

2009.gada pavasarī tika ierosinātas izmaiņas likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu", kuras stājās spēkā 2009.gada 1.jūlijā, paredzot VID teritoriālo iestāžu likvidēšanu.

Lai realizētu likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu" paredzētās strukturālās izmaiņas un vienlaikus arī nodrošinātu VID attīstības stratēģijas 2007.–2009. gadam ceturkā mērķa "Nodrošināt efektīvu VID iekšējo procesu vadību" sasniegšanu, realizētas šādas aktivitātes:

1. Ar VID 2009.gada 3.marta rīkojumu Nr.126 "Par Valsts ieņēmumu dienesta funkciju apstiprināšanu" ir noteikts, ka VID uzdevumi un procesi tiek strukturēti trijās funkcijās:
 - **Servisa/uzraudzības funkcija** – kuras īstenošanai veicamie uzdevumi un procesi attiecināmi uz VID klientu apkalpošanu un normatīvajos aktos noteikto prasību uzraudzību;
 - **Kontroles funkcija** – kuras īstenošanai veicamie uzdevumi un procesi attiecināmi uz kontroles pasākumiem, kas tiek veikti, pamatojoties uz riska analīzes rezultātiem;
 - **Atbalsta funkcija** – kuras īstenošanai veicamie uzdevumi un procesi vērsti uz VID darbības nodrošināšanu un VID vadības un struktūrvienību apkalpošanu.
2. Ar 2009.gada 1.novembri saskaņā ar 2009.gada 12.jūnijā pieņemtajiem grozījumiem likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu" beidza pastāvēt VID teritoriālās iestādes. Lai nodrošinātu VID funkciju izpildes nepārtrauktību un minētā likuma normu ievērošanu, ar 2009.gada 1.novembri VID tika izveidotas struktūrvienības, kas pārņēma likvidēto VID teritoriālo iestāžu funkcijas un resursus. Strukturālās izmaiņas neietekmē klientu apkalpošanu un pakalpojumu saņemšanu – visas VID nodaļas turpina darbu un sniedz pakalpojumus kā līdz šim. Strukturālās izmaiņas skar VID iekšējo darba organizāciju, bet iedzīvotāji un uzņēmēji tiek apkalpoti tajās pašās VID klientu apkalpošanas zālēs kā iepriekš.

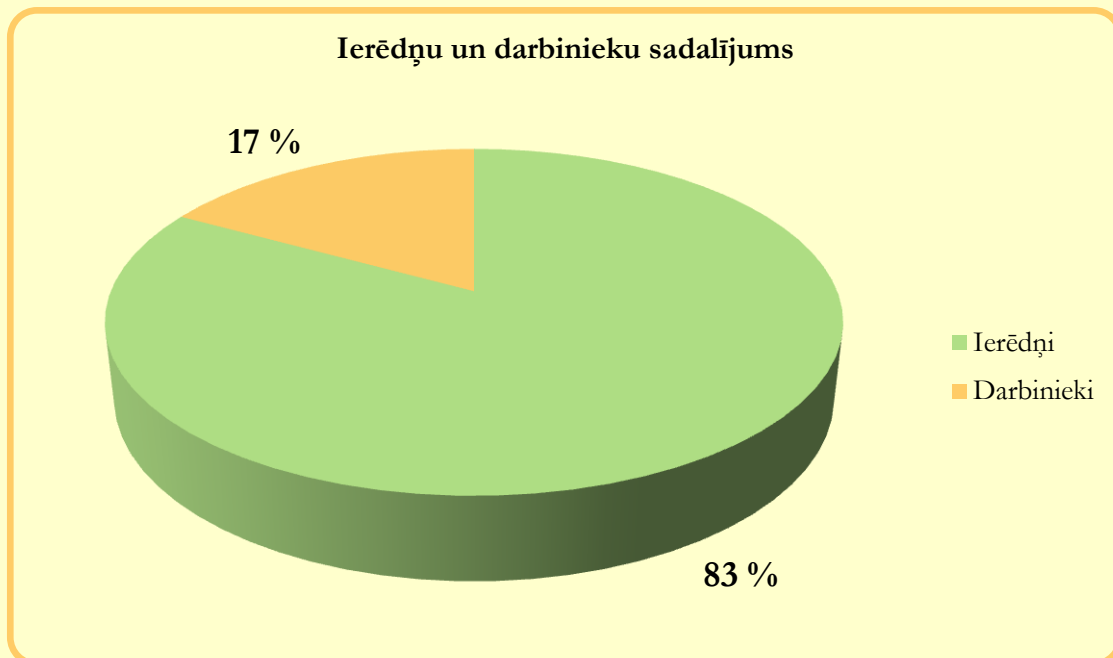
Iepriekšējo 23 VID struktūrvienību vietā jauno VID struktūru veido 15 struktūrvienības, kuras sadalītas atbilstoši funkcionālajai piederībai. No tām 2009.gadā 13 ir reorganizētas. Deviņām struktūrvienībām – Nodokļu maksātāju konsultāciju pārvaldei, Lielo nodokļu maksātāju pārvaldei, Nodokļu kontroles pārvaldei, Muitas pārvaldei, Muitas auditu pārvaldei, Juridiskajai un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvaldei, Sabiedrisko attiecību daļai, Finanšu pārvaldei un Administratīvajai pārvaldei – izveidota jauna struktūra, identificēti un apstiprināti deleģētie uzdevumi un procesi, izstrādāti reglamenti, novērtēti un pārcelti darbā darbinieki. Četrām struktūrvienībām – Iekšējā audita pārvaldei, Slepenības režīma nodrošināšanas daļai, Muitas kriminālpārvaldei un Finanšu policijas pārvaldei – netika veiktas strukturālas izmaiņas.

Nodrošinot VID klientiem informācijas pieejamību par VID sniegtajiem pakalpojumiem, izstrādāts un 2009.gada 15.oktobrī apstiprināts VID rīkojums Nr.281 "Par VID sniedzamo pakalpojumu saraksta apstiprināšanu". Realizējot servisa un uzraudzības funkciju, VID kopumā saviem klientiem sniedz 131 pakalpojumu. Pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas apraksti publicēti vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv.

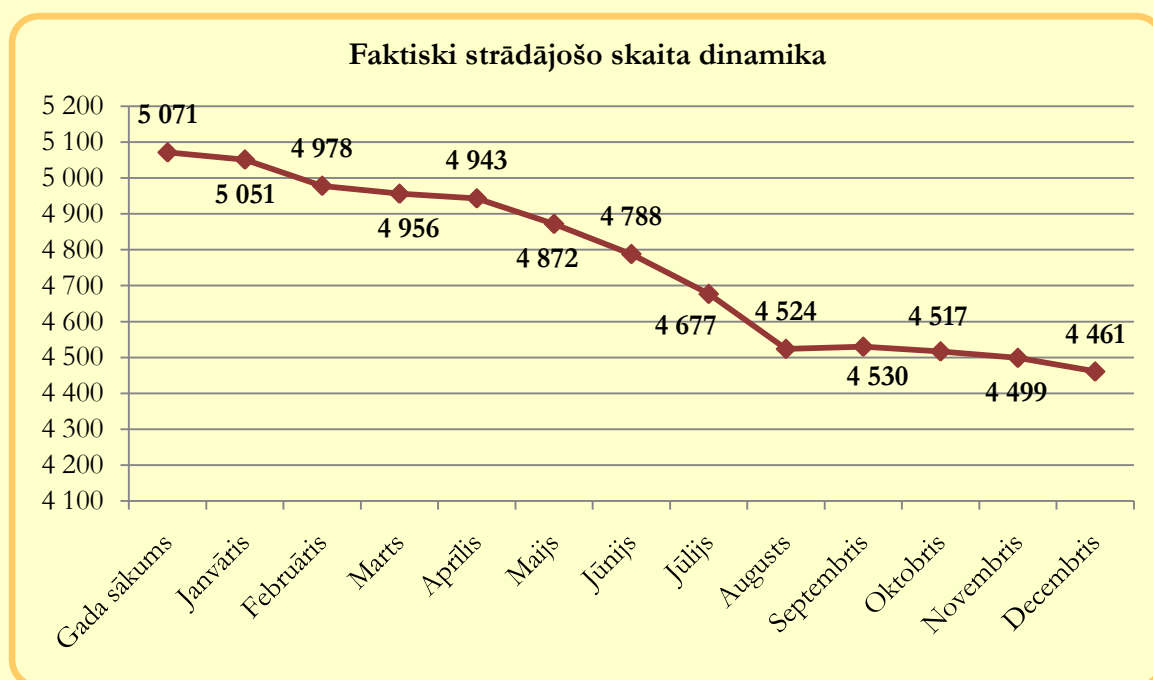
Uzsākts darbs pie neatbilstību, problēmu un korupcijas incidentu vadības VID. Jau šobrīd ikvienam VID ierēdnim un darbiniekam www.vid.gov.lv saskarsmē ir iespējams sniegt informāciju par konstatētu neatbilstību, problēmu vai korupcijas incidentu.

PERSONĀLS

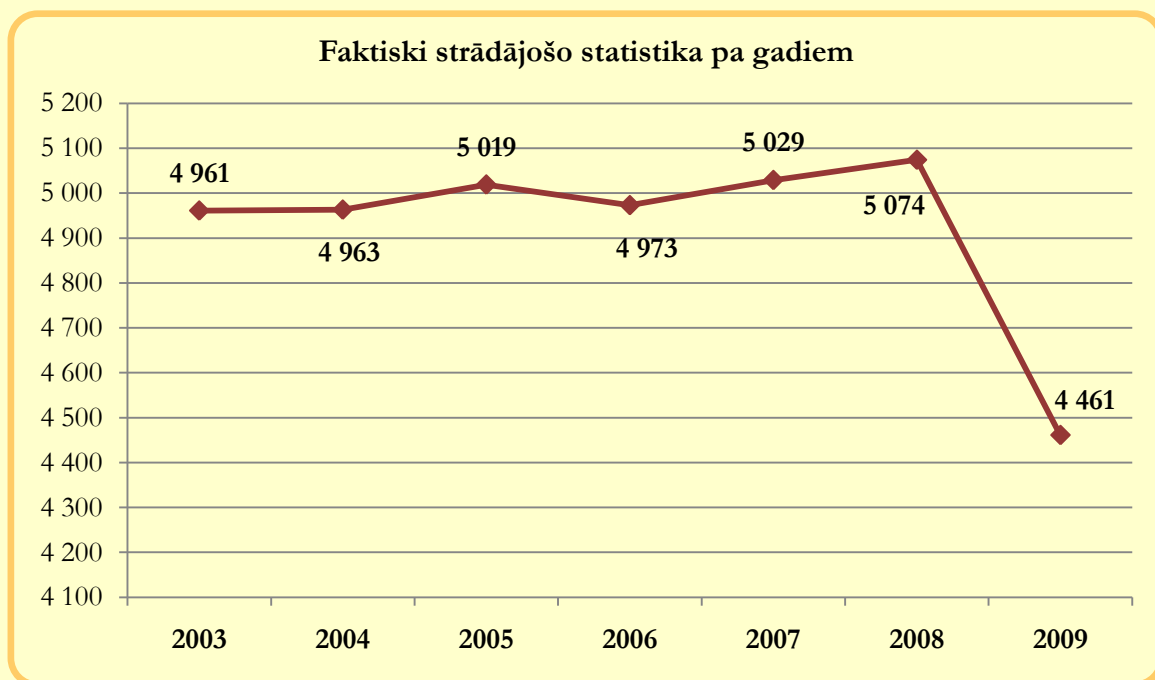
2009.gadā VID vidēji bija 4 733 aizpildītas štata vietas, t.sk. 3 928 ierēdņu štata vienības un 805 darbinieku štata vienības.

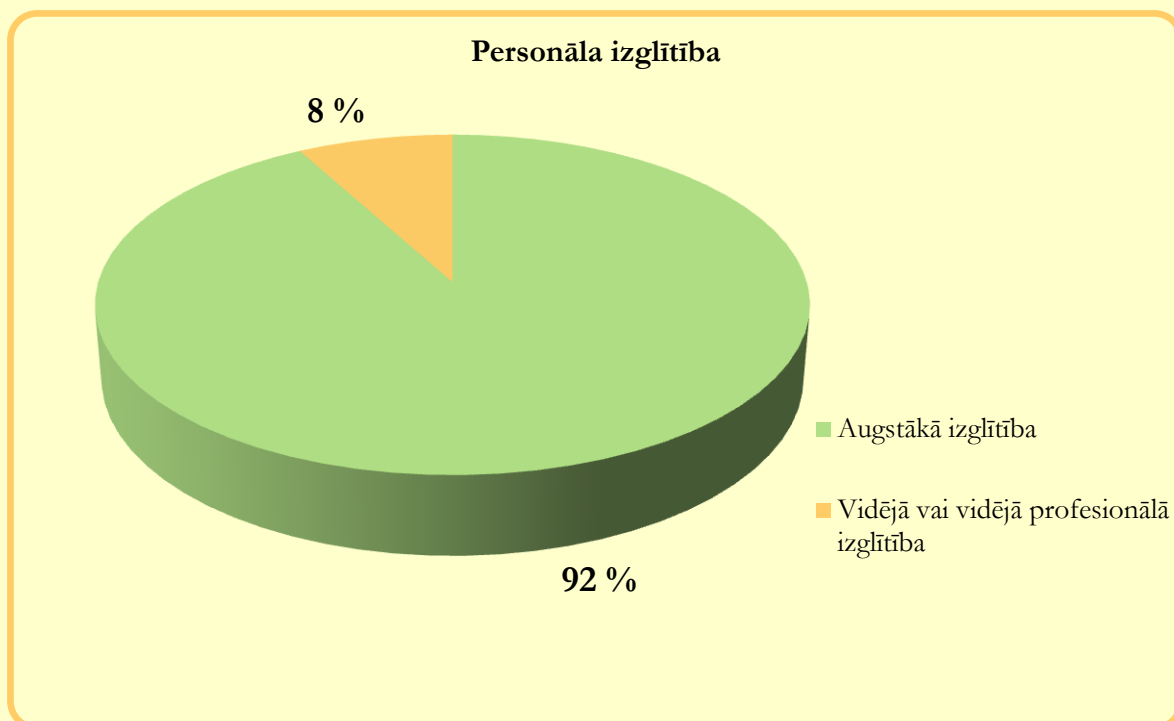
2009.gada sākumā VID bija 5 071 strādājošais, līdz gada beigām strādājošo skaits samazinājās par 610.

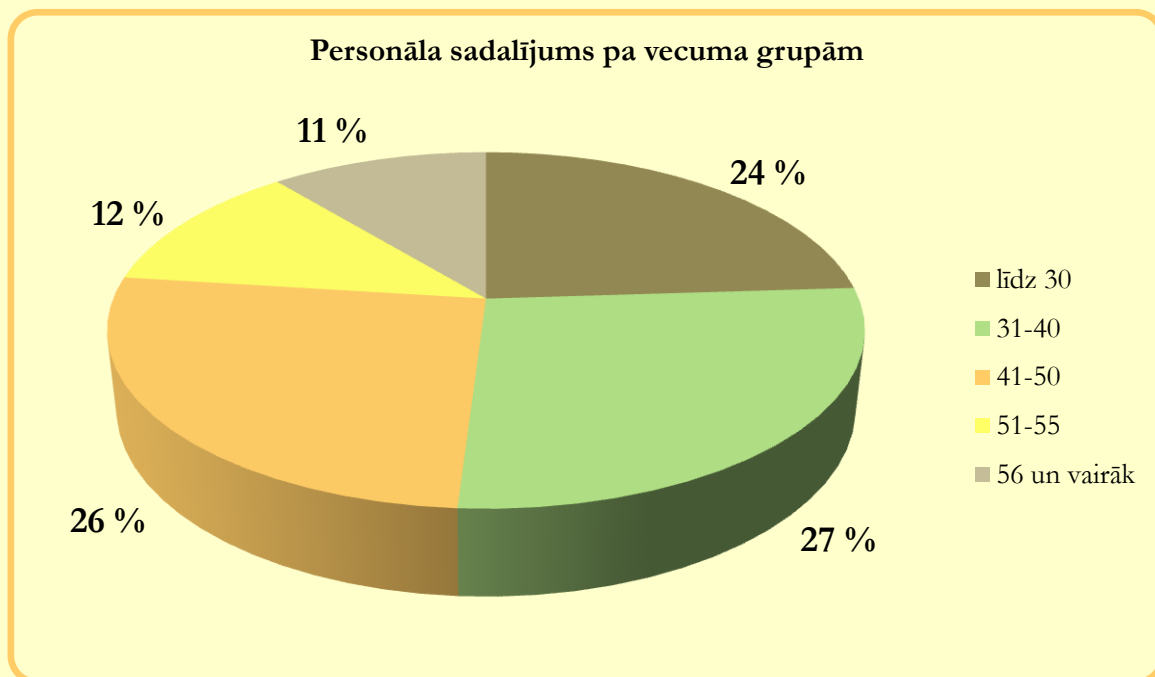
Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2009.gadā ir strauji samazinājies aizpildīto štata vietu skaits, kas ir skaidrojams ar VID veikto reorganizāciju un iestādes centralizāciju.

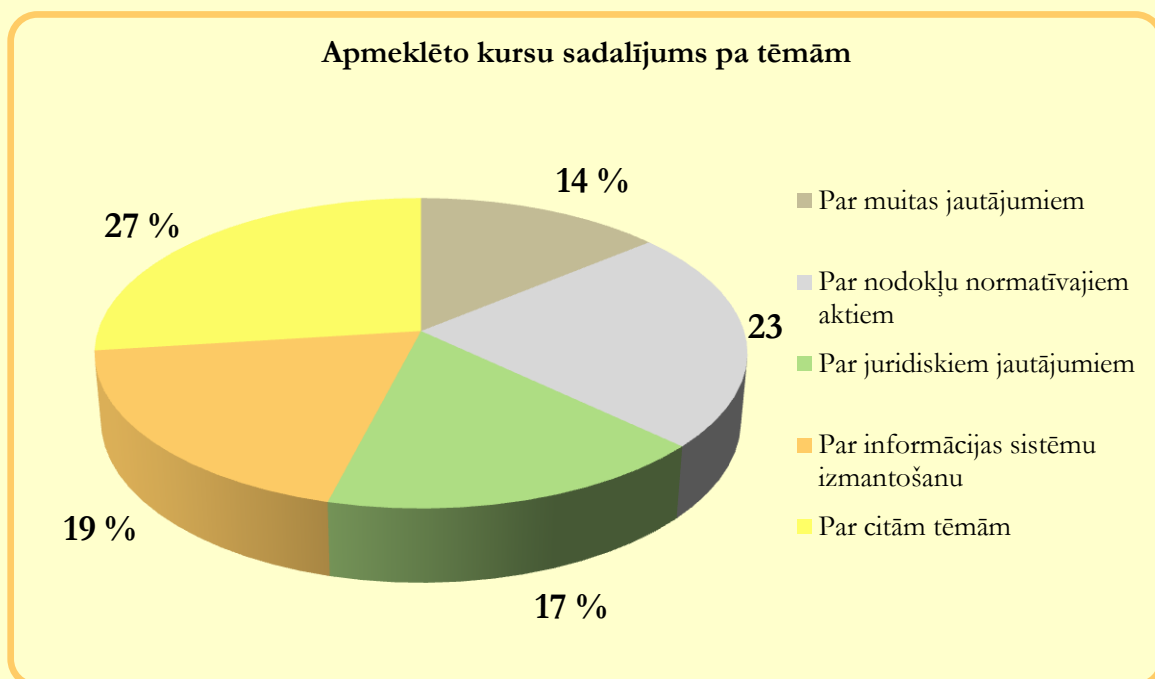
2009.gada nogalē augstākā izglītība bija 4 086 VID strādājošajiem, 375 – vidējā vai vidējā profesionālā izglītība.

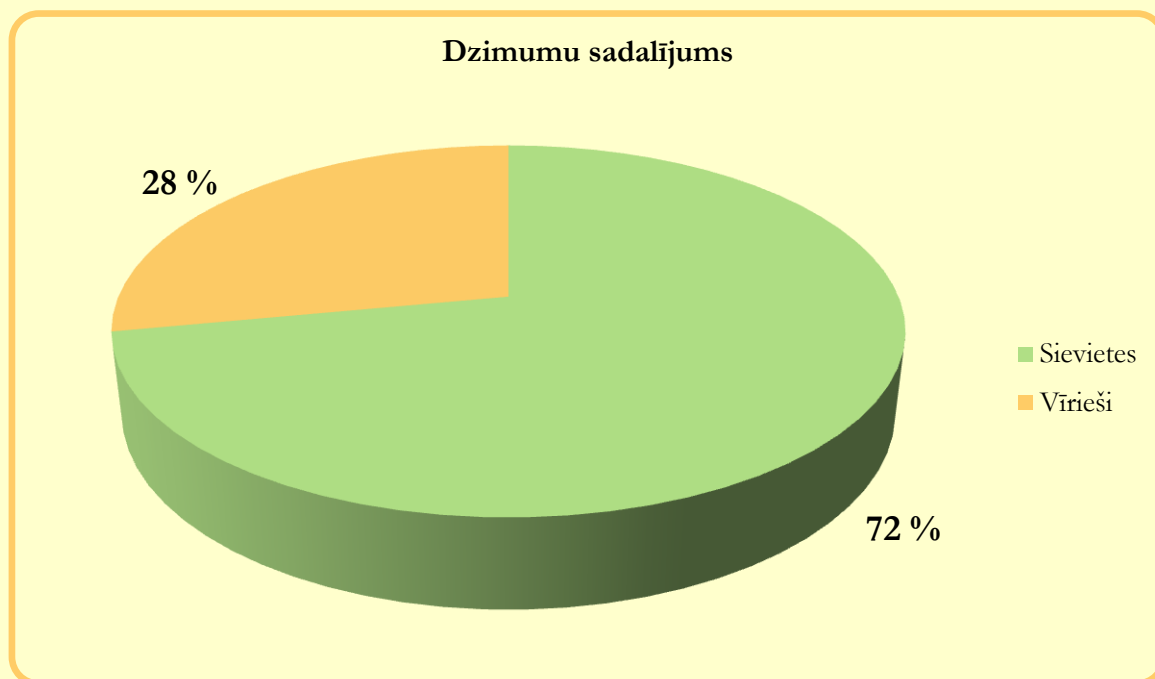
2009.gada nogalē no 4 461 VID strādājošā 1 073 bija vecumā līdz 30 gadiem, 1 191 – vecumā no 31 līdz 40 gadiem, 1 165 – vecumā no 41 līdz 50 gadiem, 552 – vecumā no 51 līdz 55 gadiem un 480 – 56 un vairāk gadus veci.

2009.gadā kvalifikācijas kursus apmeklēja 2 843 VID strādājošie. Ierēdņu un darbinieku sadalījums pa apmeklētākajiem kvalifikācijas kursiem:

2009.gadā VID strādāja 3 221 sieviete, kas ir 72 % no visiem strādājošajiem.

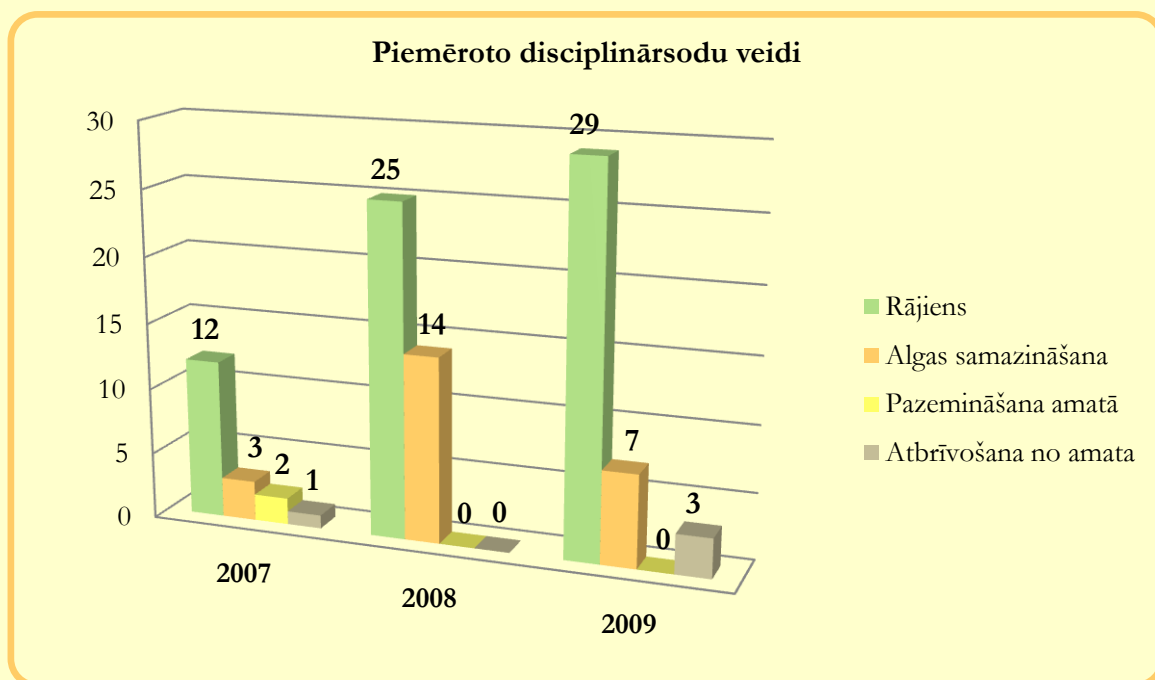

2009.gadā VID darbā pieņemti 66 strādājošie. Darba attiecības ar VID izbeiguši 689 strādājošie, no kuriem 290 atbrīvoti pēc darbinieka iniciatīvas, 113 atbrīvoti, savstarpēji vienojoties, 239 – sakarā ar darbinieku skaita samazināšanu un 10 darbiniekiem darba attiecības izbeidzās ar darbinieka nāvi.

Personāla mainības rādītājs VID kopumā ir 15 %, kas ir par 1 % augstāks nekā 2008.gadā.

2009.gadā VID apbalvoti 23 strādājošie: ar VID centrālā aparāta atzinības rakstu apbalvoti 18 ierēdņi un darbinieki, ar VID teritoriālās iestādes atzinības rakstu – pieci ierēdņi un darbinieki.

Par pārkāpumiem 2009.gadā disciplināri sodīti 39 VID ierēdņi un darbinieki, no tiem disciplinārsods – rājiens – piemērots 29 ierēdņiem un darbiniekiem, algas samazināšana – septiņiem un no amata atbrīvoti trīs.

2009.GADA DARBĪBAS PRIORITĀTES

Nodokļu administrēšanā

- Galvenais uzdevums ir nodrošināt VID administrēto ieņēmumu iekasēšanu maksimāli efektīvākā veidā.
- Ņemot vērā 2009.gada situāciju ekonomikas attīstībā, nodokļu administrēšanas jomā galvenie pasākumi veicami, līdzsvarojot ieguldījumu nodokļu maksātāju apkalpošanas uzlabošanā, preventīvo pasākumu un nodokļu kontroles īstenošanā.
- Nodokļu maksātāju ērtībām pakāpeniski uzsākt pāreju uz klientu apkalpošanas nodrošināšanu jebkurā VID teritoriālās iestādes nodaļā Latvijā neatkarīgi no klienta deklarētās dzīvesvietas vai juridiskās adreses.
- Izstrādāt un ieviest elektronisku pievienotās vērtības nodokļa atmaksas sistēmu atmaksas saņemšanai citās ES dalībvalstīs.
- Turpināt īstenot preventīvos un kontroles pasākumus neregistrētās uzņēmējdarbības ierobežošanai un darba algu izmaksu "aploksnēs" samazināšanai.
- Neskatoties uz finansējuma samazinājumu 2009.gadā, turpināt uzlabot klientu apkalpošanu un tālāk attīstīt partnerattiecības ar saviem klientiem godīgā nodokļu saistību izpildē, sniedzot maksimālu atbalstu saskaņā ar nodokļu likumos noteiktajām tiesībām un pienākumiem.

Muitas lietu administrēšanā

- Saskaņā ar noteikto laika grafiku pakāpeniski īstenot elektroniskās muitas projektus, nodrošinot iespēju elektroniski iesniegt *TIR* datus Jaunās datorizētās tranzīta kontroles sistēmas (*NCTS*) komersanta moduļi ar 2009.gada 1.janvāri un nacionālās Importa kontroles sistēmas, nacionālās Eksporta kontroles sistēmas, Komersantu reģistrācijas un identifikācijas sistēmas ieviešanu ar 2009.gada 1.jūliju.
- Paaugstināt muitas fiziskās kontroles efektivitāti, t.sk. līdz minimumam samazināt iespēju fiziskām personām ievest no trešajām valstīm akcīzes preses, nemaksājot nodokļus.
- Turpināt iepriekš uzsākto iniciatīvu – ES ārējās robežas infrastruktūras modernizāciju, uzstādot jaunu skeneri Grebņevas robežkontroles punktā.
- 2009.gadā VID Muitas kriminālpārvalde turpina darbu saskaņā ar VID muitas iestāžu Kontrabandas novēršanas un apkarošanas stratēģijā 2005.–2009.gadam izvirzītajiem mērķiem.

Finanšu noziegumu apkarošanā

- VID Finanšu policijas pārvaldes prioritātes 2009.gadā ir nodokļu krāpšanas apkarošana, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošana un cīņa ar organizēto noziedzību.

Akcīzes preču aprites jomā

- Nodrošināt iespēju iesniegt VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS) pārskatus par naftas produktu (degvielas) rezervēm, pārskatus par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marķu apriti, kā arī iesniegumus akcīzes nodokļa marķu saņemšanai.
- Turpināt darbu pie Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas (turpmāk – EMCS) projekta ieviešanas atbilstoši Eiropas Kopienas apstiprinātajām izmaiņām EMCS ieviešanas plānā.

- Izstrādāt akcīzes preču apriti un akcīzes nodokļa piemērošanu reglamentējošo normatīvo aktu projektus atbilstoši jaunās Padomes 2008.gada 16.decembra Direktīvas 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK, prasībām.
- Apvienot akcīzes preču licencēšanas un vispārējo nodrošinājumu reģistrēšanas procedūru.
- Pastiprināti veikt uzraudzības pasākumus komersantiem, kuri ir saņēmuši atļauju iegādāties akcīzes preces, kurām piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumus.
- Mainīt alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku dizainu, uzlabojot to drošības pazīmes.

Sadarbībā ar klientu

- Elektronisko pakalpojumu sniegšanas attīstība VID klientiem.
- VID klientu apkalpošanas standarta ieviešana.

2009.GADA DARBĪBAS REZULTĀTI PA JOMĀM

FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2009.gadam" VID ir izlietojis valsts budžeta dotāciju atbilstoši apstiprinātajām pamatbudžeta programmas, apakšprogrammas, pasākuma resursu izdevumu segšanai (ieņēmumu) un plānoto izdevumu tāmēm un finansēšanas plāniem.

Kopējais piešķirtais valsts finansējums un tā izlietojums latos

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	2008.gadā (faktiskā izpilde)	2009.gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	102 504 563	73 557 196	73 581 096
1.1.	dotācijas	102 292 190	73 221 853	73 221 853
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	51 871	93 156	30 566
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	160 502	242 187	328 677
2.	Izdevumi (kopā)	99 878 953	73 678 763	73 702 663
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	89 078 357	71 539 172	71 603 148
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	14 471 416	18 654 350	18 654 350
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	74 606 941	52 884 822	52 948 798
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	10 800 596	2 139 591	2 099 515

VID 2009.gadā Pārejas programmas (*Transition Facility*) finanšu līdzekļu izlietojums latos

Projekta nosaukums	Ārvalstu finanšu palīdzības finansējums		Valsts budžeta līdzdalības finansējums		Izlietots kopā
	piešķirts	izlietots	piešķirts	izlietots	
Pārejas programma (<i>Transition Facility</i>)	92 738	92 738	8 739	8 735	101 473

VID 2009.gadā *Japan Tobacco International* piešķirto naudas līdzekļu cīņai pret kontrabandu un viltotām cigaretēm projekta finanšu līdzekļu izlietojums latos

Projekta nosaukums	Ārvalstu finanšu palīdzības finansējums		Valsts budžeta līdzdalības finansējums		Izlietots kopā
	piešķirts	izlietots	piešķirts	izlietots	
<i>Japan Tobacco International</i> piešķirtie naudas līdzekļi cīņai pret kontrabandu un viltotām cigaretēm *	357 505	31 489	-	-	31 489

* Piešķirtajos *Japan Tobacco International* naudas līdzekļos cīņai pret kontrabandu un viltotām cigaretēm 2009.gadā norādīts arī 2008.gadā piešķirtā finansējuma atlikums uz 2009.gada 1.janvāri 121 567 latu apmērā un 2009.gada 22.decembrī saņemtais 2009.gada virsplāna finansējums 95 378 latu apmērā.

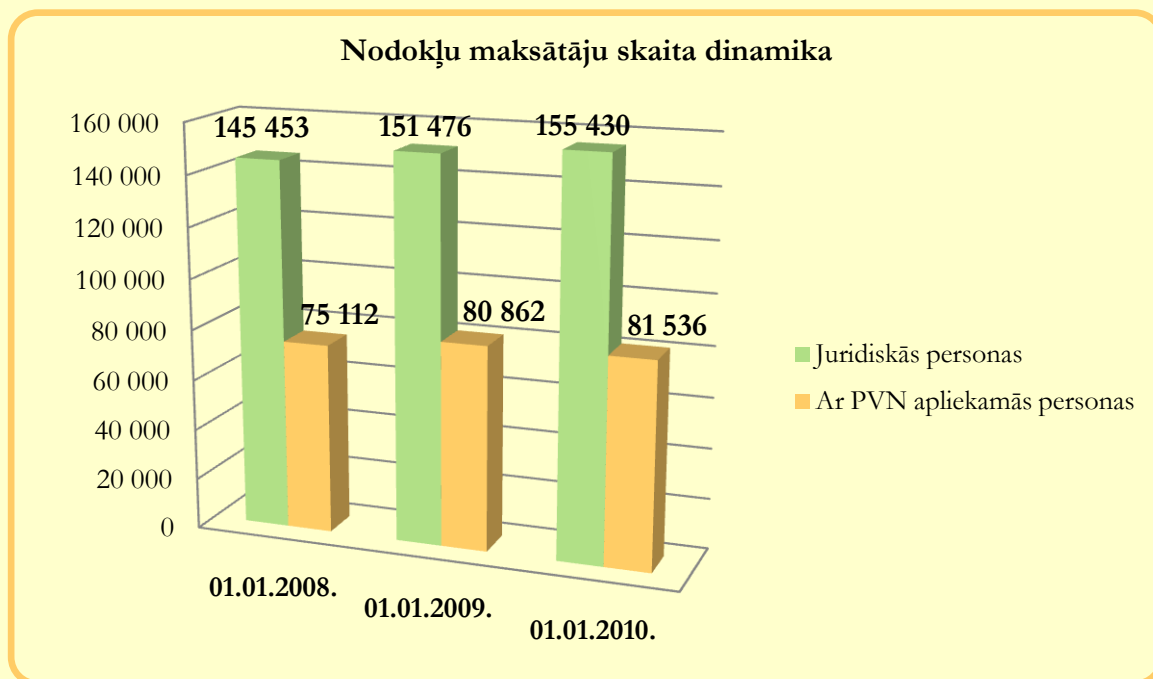
Budžeta programmu un apakšprogrammu 2009.gada politikas un darbības rezultāti un rezultatīvie rādītāji

Budžeta programmu un apakšprogrammu politikas un darbības rezultātu nosaukums	Plānotais rādītājs	Faktiskā izpilde
33.00.00 Nodokļu administrēšanas joma		
Politikas rezultāts		
Kopējie VID administrējamo nodokļu un nodevu ieņēmumi iekšzemē (Ls milj.), tai skaitā:	3 810,24	3 732,19
pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi iekšzemē (Ls milj.)	666,02	628,14
akcīzes nodokļa ieņēmumi iekšzemē (Ls milj.)	506,64	485,73
uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi (Ls milj.)	210,00	197,18
iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi (Ls milj.)	749,00	729,18
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (Ls milj.)	1 318,67	1 330,28
Darbības rezultāti		
Viena iekasētā lata izmaksas	0,013	0,013
Nodokļu auditu skaits	1 400	1 555
Tematisko pārbaūžu skaits	17 000	21 347
Nodrošināta Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas (EMCS) ieviešana saskaņā ar Eiropas Komisijas Nodokļu un muitas ģenerāldirektorāta noteiktajiem termiņiem (%)	90	90
Piedzīto parādu īpatsvars no reāli piedzenamajiem aktīvajiem parādiem (vidēji mēnesī, %)	15,0	10,41
Aktīvo EDS lietotāju (juridisko personu) skaita attiecība pret kopējo reģistrēto juridisko personu skaitu (%)	35	78
33.00.00. Muitas joma		
Politikas rezultāts		
Latvijas muitas dienesta administrētie kopējie ieņēmumi (Ls milj.), tai skaitā:	195,77	203,57
administrētie pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi, izlaižot preces brīvā apgrozībā (Ls milj.)	160,08	170,14
administrētie akcīzes nodokļa ieņēmumi (Ls milj.)	18,16	18,36
administrētie muitas nodokļa ieņēmumi (Ls milj.)	17,53	15,07
Darbības rezultāti		
Veikto bagāžas, preču, kravu un transportlīdzekļu vizuālo, daļējo un padziļināto pārbaūžu skaits	417 000	687 902
Izstrādāto kompetenču profilu skaits muitas darbības nodrošināšanas un noziedzīgu nodarījumu muitas jomā novēršanas blokā	50	50
33.00.00 Finansiāla rakstura noziedzīgu nodarījumu un korupcijas atklāšanas un novēršanas joma		
Politikas rezultāts		
Atklāto noziedzīgu nodarījumu skaits	350	397
Darbības rezultāti		
Atklāto nodokļu krāpšanas un finansiāla rakstura noziedzīgu nodarījumu gadījumu skaita dinamika	350	397
Valstij nodarītais zaudējums naudas izteiksmē par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar noziedzīgā ceļā iegūtu līdzekļu legalizāciju (Ls milj.)	3	3,22
Valsts amatpersonu deklarāciju īpatsvars, kas iesniegtas, izmantojot EDS (%)	15	13

NODOKĻU ADMINISTRĒŠANA

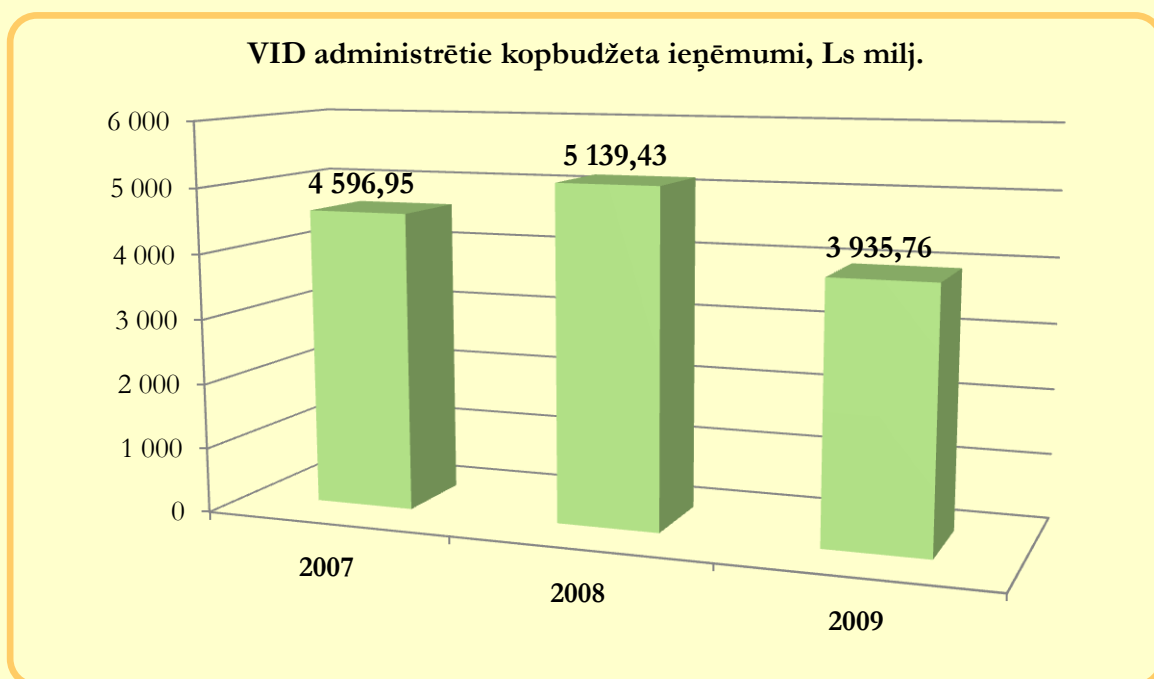
Nodokļu maksātāju skaits

VID apkalpoto juridisko personu skaits gada laikā ir pieaudzis par 2,6 %. PVN maksātāju skaits pieaudzis par 0,83 % .

VID administrēto budžeta ieņēmumu izpilde

Viens no faktoriem, kas ietekmēja nodokļu ieņēmumus, ir nodokļu maksātāju iespējas pagarināt nodokļu nomaksas termiņus. 2009.gada janvārī piešķirto termiņa pagarinājumu summa pieauga par 144,3 %, jo saskaņā ar 2008.gada 11.decembra grozījumiem likumā "Par nodokļiem un nodevām" nodokļu maksātāji līdz 2009.gada 1.februārim varēja pagarināt maksāšanas termiņus parādiem, kas izveidojušies 2008.gadā. Gada pirmajā pusē termiņa pagarinājumu summa turpināja strauji pieaugt līdz 70,93 milj. latu uz 2009.gada 1.jūniju, turpretī gada otrajā pusē termiņa pagarinājumiem ir vērojama tendence samazināties, un uz 2010.gada 1.janvāri tie ir 44,58 milj. latu.

Viskrasākais ieņēmumu samazinājums bija vērojams 2009.gada 1. un 2.ceturksnī, bet 2.pusgadā samazinājuma temps stabilizējās. Jāatzīmē, ka 2009.gadā ieņēmumu apjoms pa ceturkšņiem būtiski nemainījās, tādējādi krasi samazinājumu, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, gada pirmajā pusē ietekmēja tas, ka 2008.gada sākumā vēl nebija vērojama strauja ekonomiskās situācijas pasliktināšanās un ieņēmumiem bija pieauguma tendence.

VID administrētie budžeta ieņēmumi sadalījumā pa nodokļu veidiem

Nodokļu veidi	Ieņēmumi (Ls milj.)		Starpība (2009.g.-2008.g.)		Gada plāna izpilde, (%)
	2008.gadā	2009.gadā	Ls milj.	%	
Nodokļu ieņēmumi	4 918,76	3 600,34	-1318,42	-26,8	98,0
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	503,12	197,18	-305,94	-60,8	93,9
Pievienotās vērtības nodoklis	1 117,15	798,44	-318,71	-28,5	96,7
Akcīzes nodoklis - kopā	540,92	504,09	-36,84	-6,8	96,1
tajā skaitā:					
par alkoholiskajiem dzērieniem	90,97	83,98	-6,98	-7,7	91,1
par alu	10,24	13,98	3,74	36,5	120,5
par tabakas izstrādājumiem	143,58	113,99	-29,59	-20,6	78,6
par naftas produktiem	290,22	284,13	-6,09	-2,1	105,2
par pārējām akcīzes precēm	5,92	8,01	2,09	35,3	133,6
Muitas nodoklis	26,39	15,07	-11,32	-42,9	86,0
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 667,46	1 330,28	-337,17	-20,2	100,9
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	1 022,47	729,18	-293,29	-28,7	97,4
Dabas resursu nodoklis	9,37	7,40	-1,97	-21,0	105,8
Azartspēļu un izložu nodoklis	21,54	15,48	-6,06	-28,1	92,5
Vieglo automobiļu un motociklu nodoklis	9,52	2,63	-6,89	-72,4	87,7
Elektroenerģijas nodoklis	0,82	0,59	-0,24	-28,7	62,1
Nenodokļu ieņēmumi	220,67	335,42	114,75	52,0	101,0
Ieņēmumi no Latvijas Bankas maksājuma	7,72	8,02	0,30	3,8	34,8
Ieņēmumi no dividendēm (ieņēmumi no valsts (pašvaldību) kapitāla izmantošanas)	89,29	138,31	49,02	54,9	118,0
Valsts nodevas un kancelejas nodevas	97,32	75,65	-21,68	-22,3	97,7
Naudas sodi un sankcijas	13,67	10,69	-2,98	-21,8	105,6
Ieņēmumi no valstij piederošo siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību tirdzniecības	0,00	91,36	91,36	-	100,0
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	12,66	11,39	-1,27	-10,0	87,1
Kopā	5 139,43	3 935,76	- 1 203,67	- 23,4	98,2

Neskatoties uz paaugstināto nodokļa standartlikmi no 18 % uz 21 %, viens no lielākajiem samazinājumiem ir pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) ieņēmumiem, ko ietekmēja kopējā apgrozījuma kritums tautsaimniecībā 2009.gadā, kā arī importa apjoma samazinājums.

Samazinoties 2008.gada peļņai, kā rezultātā pieauga atmaksas pēc uzņēmumu ienākuma deklarāciju rezultātiem un samazinājās aprēķinātie avansa maksājumi 2009.gadam, būtiski samazinājušies arī uzņēmumu ienākuma nodokļa (turpmāk – UIN) ieņēmumi.

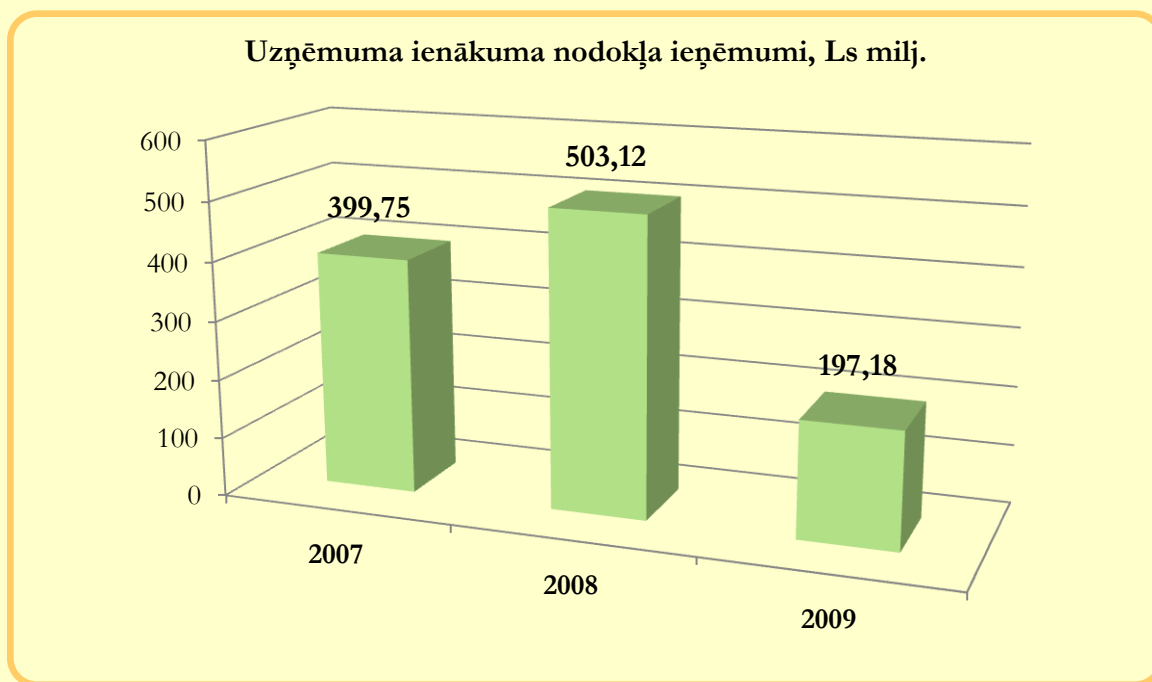
2009.gada sākumā realizētais akcīzes nodokļa likmju palielinājums praktiski visām akcīzes precēm un kopējā ekonomisko rādītāju lejupslīde ir izraisījusi strauju akcīzes preču realizācijas apjomu kritumu, kas attiecīgi arī samazinājis kopējos akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā.

Samazinoties darba ņēmēju skaitam un darba samaksai, kā arī samazinoties iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) likmei ar 2009.gada 1.janvāri (no 25 % uz 23 %), samazinājušies arī ieņēmumi no IIN un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām (turpmāk – VSAOI).

Nodokļu ieņēmumu izpilde pa nodokļu veidiem

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)

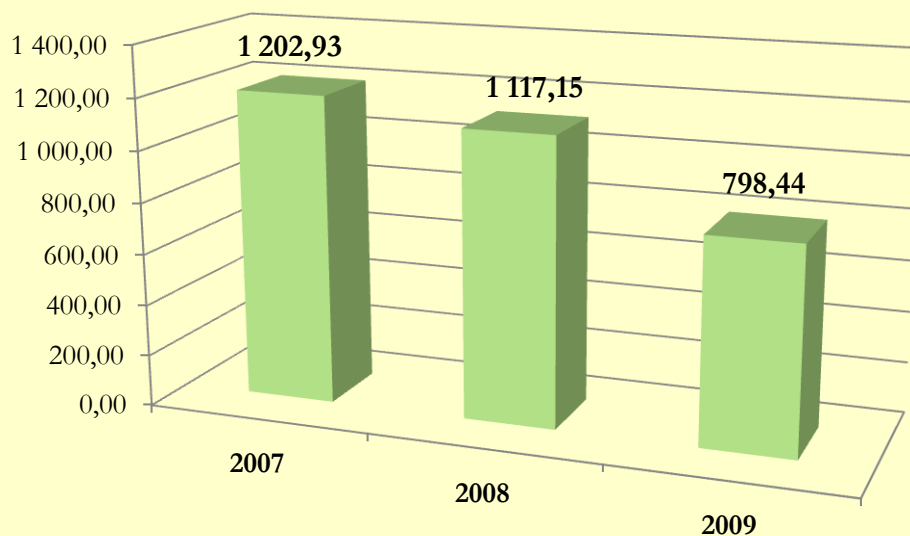
UIN ieņēmumi 2009.gadā ir 197,18 milj. latu, kas ir par 305,94 milj. latu jeb 60,8 % mazāk nekā 2008.gadā. Gada ieņēmumu plāns izpildīts par 93,9 %, plāna neizpilde sasniedz 12,82 milj. latu.

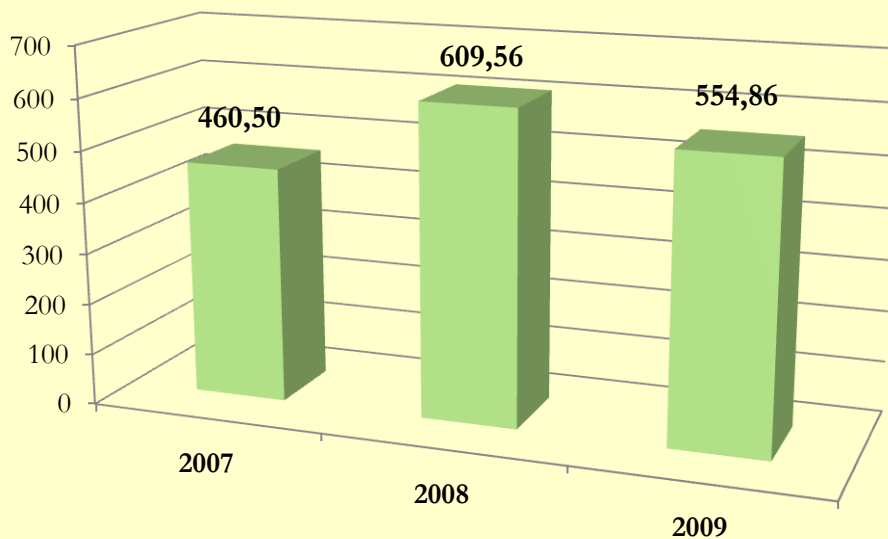
Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

PVN ieņēmumi 2009.gadā ir 798,44 milj. latu, kas ir par 318,71 milj. latu (t.sk. par 75,77 milj. latu iekasētais PVN, izlaižot preces brīvā apgrozībā) jeb 28,5 % mazāk nekā 2008.gadā. PVN ieņēmumu plāns 2009.gadam izpildīts par 96,7 %. Līdz ieņēmumu plāna izpildei pietrūkst 27,66 milj. latu.

Pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi, Ls milj.

Pievienotās vērtības nodokļa atmaksas, Ls milj.

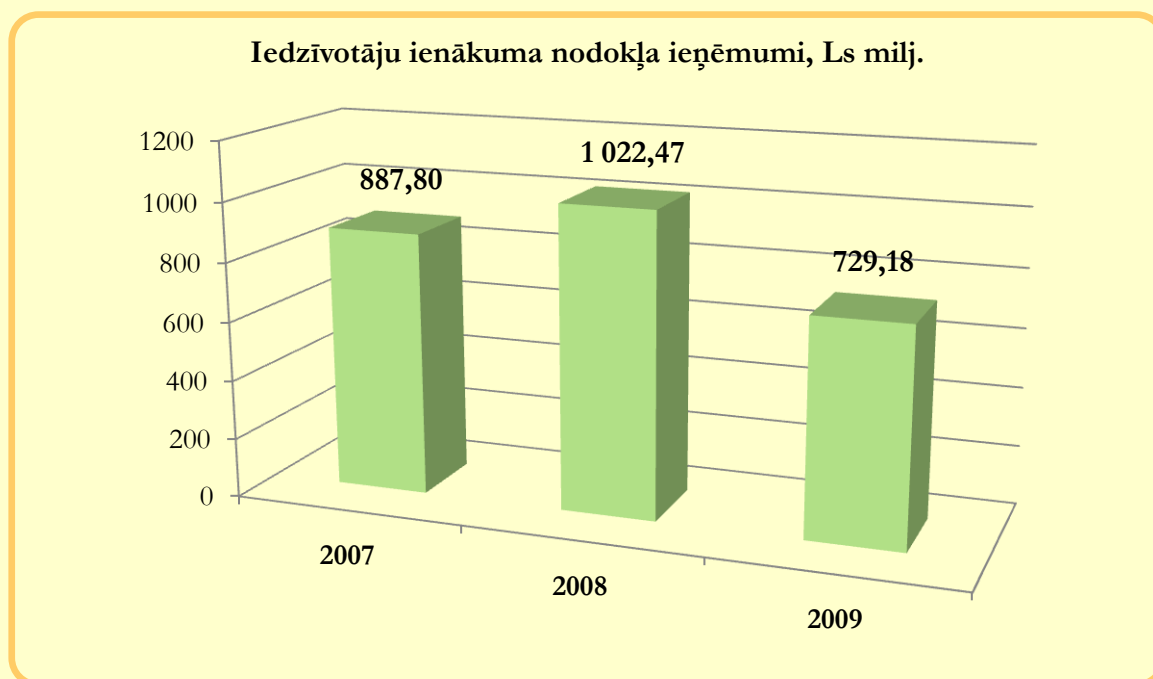
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

IIN sastāv no algas nodokļa, ko par darbinieka gūtajiem ienākumiem aprēķina un maksā darba devējs, nodokļa par ienākumiem no saimnieciskās darbības, fiksētā ienākuma nodokļa par ieņēmumiem no saimnieciskās darbības, nodokļa par ienākumu no kapitāla, tajā skaitā nodokļa no kapitāla pieauguma, un patentmaksas no atsevišķu veidu saimnieciskās darbības veikšanas.

IIN maksā fiziskās personas – rezidenti, kuri taksācijas periodā ir guvuši ienākumus Latvijas Republikā un/vai ārvalstīs –, fiziskās personas – nerezidenti, kuri taksācijas periodā ir guvuši ienākumus Latvijas Republikā –, individuālie uzņēmumi, arī zemnieku un zvejnieku saimniecību īpašnieki, kas taksācijas periodā ir guvuši ienākumus, kuri nav aplikti ar UIN.

IIN ieņēmumi 2009.gadā ir 729,18 milj. latu, kas, salīdzinot ar 2008.gadu, samazinājušies par 28,7 % jeb 293,29 milj. latu, ko daļēji ietekmēja gan nodokļa likmes samazināšana (no 25 % uz 23 %), gan ar nodokli neapliekamā minimuma (no 80 uz 90 latiem) un atvieglojuma par apgādībā esošām personām (no 56 uz 63 latiem) palielināšana. Lai gan ar 2009.gada 1.jūliju neapliekamais minimums tika samazināts līdz 35 latiem, IIN ieņēmumi attiecībā pret 2008.gada attiecīgo periodu turpināja samazināties un novembrī samazinājums sasniedza 38,8 %.

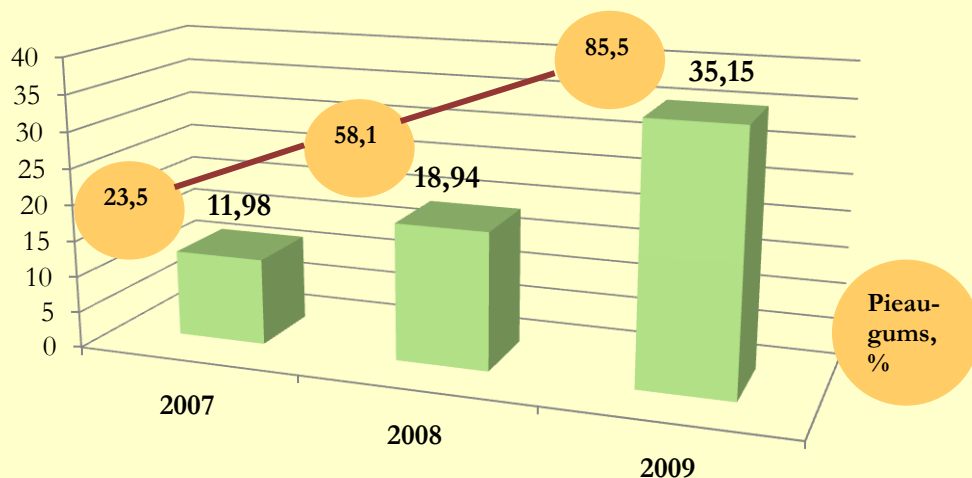
2009.gada IIN ieņēmumu plāns izpildīts par 97,4 %. Līdz plāna izpildei pietrūkst 19,82 milj. latu.

Ar katru gadu pieaug IIN atmaksas par saņemtajiem medicīnas pakalpojumiem un izglītību, kā arī iemaksām privātajos pensiju fondos. No IIN 2009.gadā atmaksāti 35,15 milj. latu jeb gandrīz divas reizes vairāk, salīdzinot ar 2008.gadu.

Atmaksu pieaugums skaidrojams gan ar nodokļu maksātāju, kuri izmanto iespēju saņemt nodokļa atmaksu par saņemtajiem medicīnas pakalpojumiem un izglītību, gan arī pakalpojumu cenu pieaugumu.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksas saskaņā ar gada deklarācijām vai nodokļu pārrēķiniem par iepriekšējiem gadiem, milj. Ls

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI)

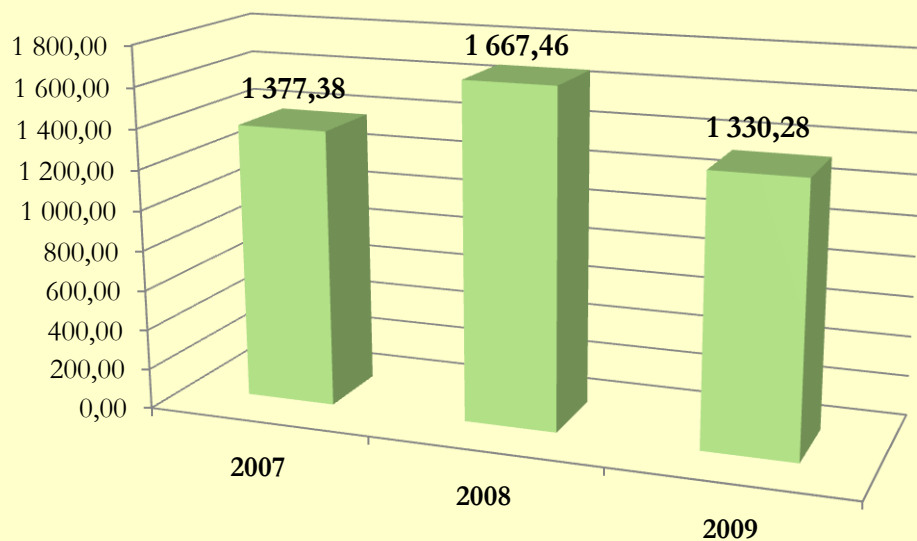
VSAOI veicēji ir:

- darba devēji;
- pašnodarbinātās personas;
- iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja – ārvalstnieka – un ārvalstu darba ņēmēji pie darba devēja – ārvalstnieka.

Ieņēmumi VSAOI 2009.gadā ir 1 330,28 milj. latu. Salīdzinot ar 2008.gadu, ieņēmumi samazinājušies par 20,2 % jeb 337,17 milj. latu. Kopš gada sākuma vislielākais ieņēmumu samazinājums, salīdzinot ar 2008.gada attiecīgo periodu, bija novembrī – par 34,0 %.

2009.gada VSAOI ieņēmumu plāns izpildīts par 100,9 %.

Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu ieņēmumi, Ls milj.

2009.gadā vislielākais VSAOI samazinājums bija būvniecības uzņēmumiem, valsts pārvaldes iestādēm, mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības uzņēmumiem, kas veido 43,0 % no kopējā VSAOI samazinājuma.

Akcīzes nodoklis

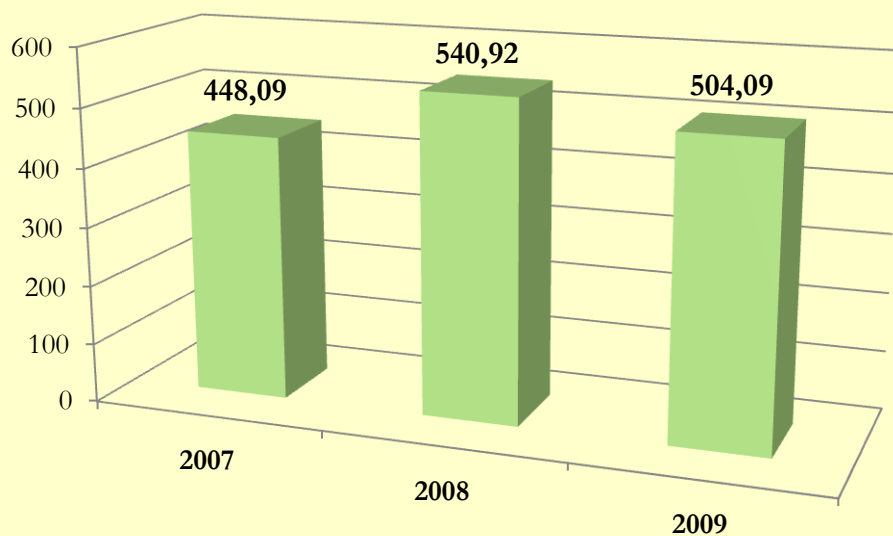
Akcīzes nodokļa maksātāji ir:

- personas, kuras ieved akcīzes preces Latvijas Republikā izlaišanai brīvā apgrozībā no ārvalstīm, kas nav ES dalībvalstis (no trešajām valstīm);
- personas, kurām ir akcīzes preču apstiprināta noliktavas turētāja statuss, kas saņem akcīzes preces no citas ES dalībvalsts, piemērojot tām atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, un kurām ir speciālā atļauja (licence);
- personas, kurām nav akcīzes preču apstiprināta noliktavas turētāja statusa, kas saņem akcīzes preces no citas ES dalībvalsts vai no reģistrēta nosūtītāja un apstiprināta noliktavas turētāja Latvijas Republikā, piemērojot tām atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, un kurām ir reģistrēta saņēmēja speciālā atļauja (licence);
- personas, kurām nav akcīzes preču apstiprināta noliktavas turētāja statusa, kas saņem akcīzes preces no citas ES dalībvalsts vai no reģistrēta nosūtītāja un apstiprināta noliktavas turētāja Latvijas Republikā, kurām ir īslaicīgi reģistrēta saņēmēja speciālā atļauja (licence);
- citas personas, kuras Latvijas Republikā saņem no citas ES dalībvalsts akcīzes preces, kas jau laistas brīvā apgrozībā citā dalībvalstī;
- personas, kurām nav akcīzes preču apstiprināta noliktavas turētāja statusa, kas pārvieto preces uz akcīzes preču noliktavu Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī vai piegādā akcīzes preces reģistrētam saņēmējam vai īslaicīgi reģistrētam saņēmējam Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī, piemērojot tām atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, un kurām ir reģistrēta nosūtītāja speciālā atļauja (licence).

Akcīzes nodokļa ieņēmumi 2009.gadā ir 504,09 milj. latu, kas ir par 36,84 milj. latu jeb 6,8 % mazāk nekā 2008.gadā.

Kopējais akcīzes nodokļa ieņēmumu plāns 2009.gadā izpildīts par 96,1 %. Līdz plāna izpildei pietrūkst 20,71 milj. latu.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi, Ls milj.

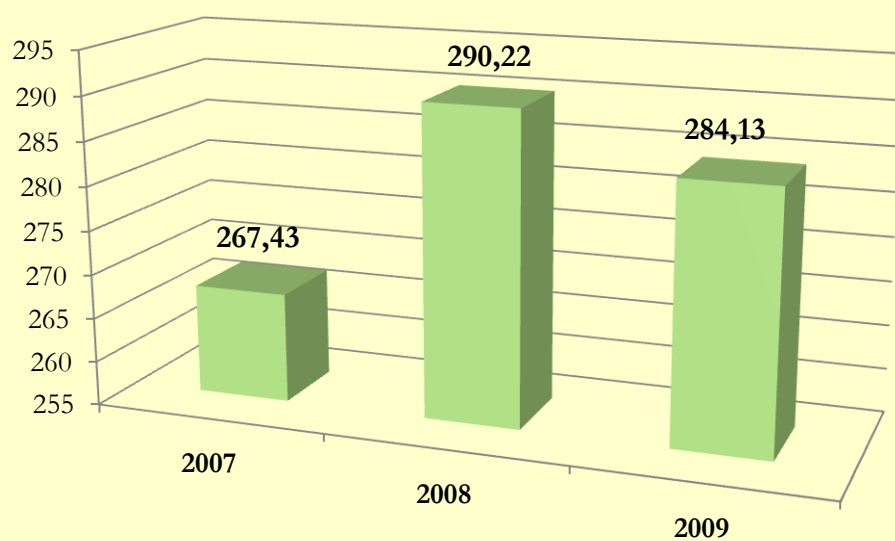

Naftas produkti

2009.gadā akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts 284,13 milj. latu apmērā, kas ir par 6,09 milj. latu jeb 2,1 % mazāk nekā 2008.gadā.

Salīdzinājumā ar 2008.gadu lielākais samazinājums 2009.gadā vērojams akcīzes nodokļa ieņēmumos par dīzeļdegvielu (arī par marķēto dīzeļdegvielu) – kopumā par 4,79 milj. latu jeb 2,7 % – un par svinu nesaturošo benzīnu (par 1,13 milj. latu jeb 1,0 %). Jāatzīmē, ka ieņēmumi par degvielleļļu 2009.gadā palielinājušies – par 0,34 milj. latu jeb septiņas reizes.

Akcīzes nodokļa par naftas produktiem ieņēmumi, Ls milj.

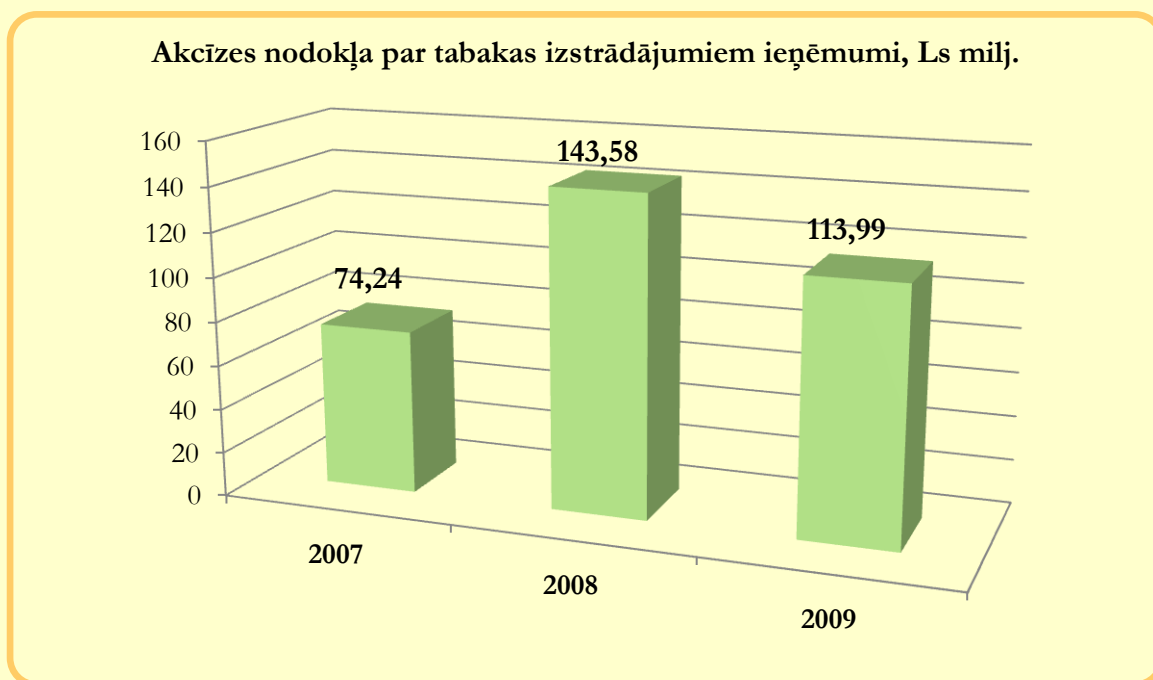

Akcīzes nodokļa ieņēmumus 2009.gadā ietekmēja:

- brīvā apgrozībā patēriņam izlaistā naftas produktu apjoma izmaiņas – 2009.gadā brīvā apgrozībā patēriņam izlaists par 15 % mazāk naftas produktu nekā 2008.gadā;
- akcīzes nodokļa likmju palielināšana – ar 2009.gada 1.februāri svinu nesaturošam benzīnam (arī benzīna sajaukumiem ar etilspirtu) likme tika palielināta par 18 %, dīzeļdegvielai (arī dīzeļdegvielas sajaukumiem ar biodīzeļdegvielu) par 21 % un naftas gāzei, kas tiek izmantota par degvielu, par 3 %;
- biodegvielas un tās sajaukumu ar fosilo degvielu realizācija – sākot ar 2009.gada augustu, Latvijā ir uzsākta biodegvielas (bioetanola un biodīzeļdegvielas) pievienošana degvielai kā obligātā normatīvo aktu prasība biodegvielas patēriņa veicināšanai. Šādai degvielai tiek piemērota samazināta akcīzes nodokļa likme. 2009.gadā brīvā apgrozībā patēriņam izlaisti 75,95 tūkst. tonnu biodegvielas.

Tabakas izstrādājumi

2009.gadā par tabakas izstrādājumiem iekasēti 113,99 milj. latu (vislielākais īpatsvars ir ieņēmumiem par cigaretēm – 99,4 %), kas ir par 29,59 milj. latu jeb par 20,6 % mazāk nekā 2008.gadā. Nodokļa ieņēmumu plāna izpilde nodrošināta tikai 78,6 % apmērā jeb iekasēts par 31,01 milj. latu mazāk nekā plānots.

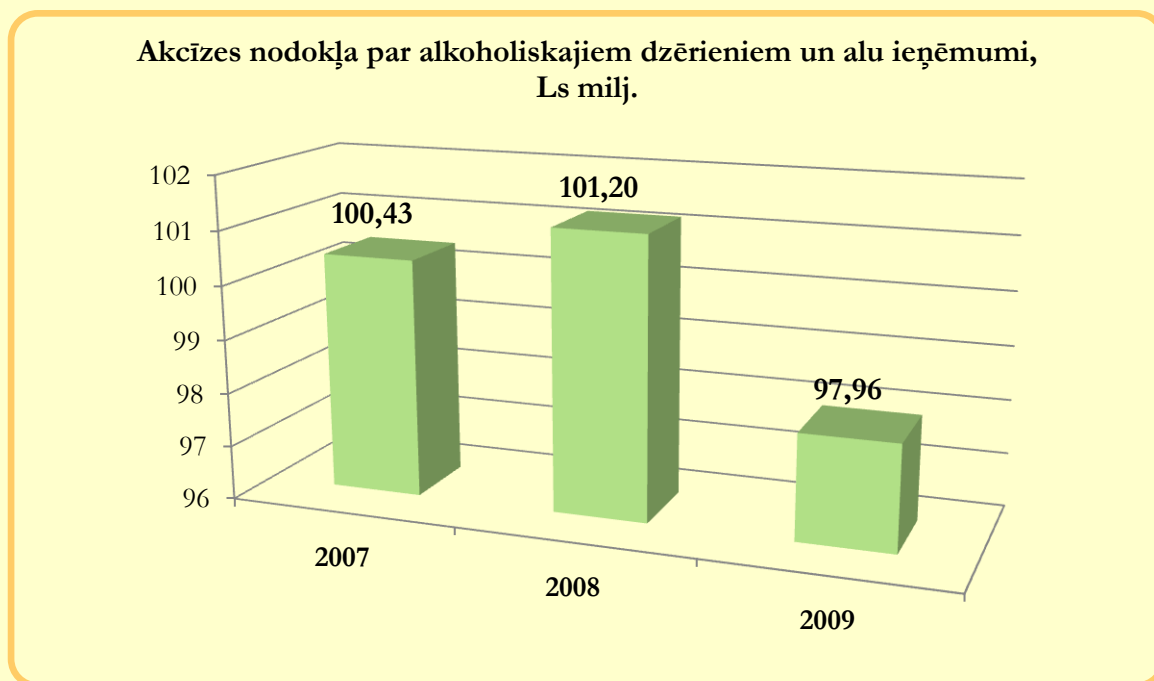

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par tabakas izstrādājumiem 2009.gadā galvenokārt ietekmēja:

- akcīzes nodokļa likmju palielināšana – ar 2009.gada 1.janvāri būtiski palielināta likme cigaretēm, sasniedzot minimālo ES noteikto likmi, kā arī ar 2009.gada 1.februāra likme tika palielināta arī smēķējamai tabakai;
- brīvā apgrozībā patēriņam izlaisto cigarešu apjoma samazinājums – 2009.gadā patēriņam Latvijā novirzīts par 41 % mazāk nekā 2008.gadā, ko izraisīja gan cigarešu cenu kāpums, gan kaimiņvalstīs iepirkto cigarešu apjoma pieaugums pierobežas reģionos, gan nelegālā tirgus paplašināšanās;
- visizteiktākais nodokļa ieņēmumu kritums ir vērojams par Latvijā ražotajām cigaretēm, kuru apjoms vietējā tirgū samazinājies divkārt. Jāatzīmē, ka faktiski vienīgais cigarešu ražotājs Latvijā SIA "British American Tobacco Latvia" kopš 2009.gada oktobra pārtraucis cigarešu ražošanu Latvijā.

Alkoholiskie dzērieni un alus

2009.gadā akcīzes nodoklis par alkoholu un alu iekasēts 97,96 milj. latu apmērā, kas ir par 3,24 milj. latu jeb 3,2 % mazāk nekā 2008.gadā.

Akcīzes nodokļa ieņēmumu plāna izpilde par alkoholiskajiem dzērieniem (neskaitot alu) nodrošināta 91,1 % apmērā jeb iekasēts par 8,22 milj. latu mazāk nekā plānots, taču par alu ieņēmumu plāna izpilde ir 120,5 %, iekasējot par 2,38 milj. latu vairāk nekā plānots.

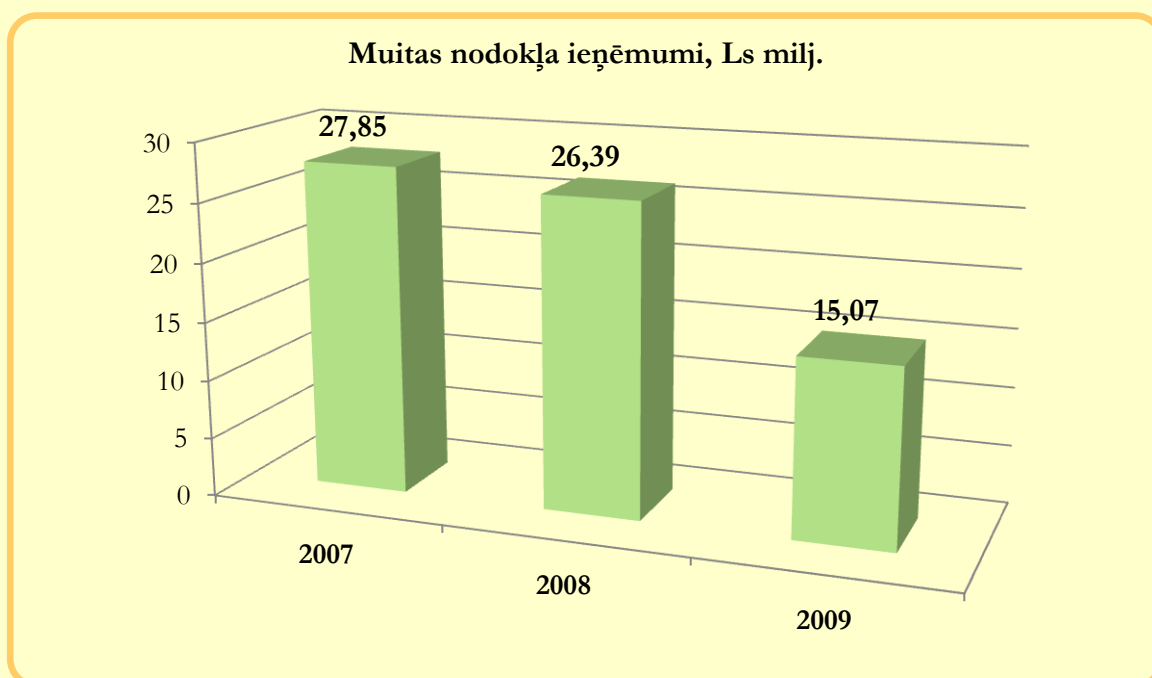
Akcīzes nodokļa par alkoholu ieņēmumu struktūrā dominējošais īpatsvars (76 %) ir ieņēmumiem par "spirtotajiem" dzērieniem, ko nodrošina tiem piemērojamā augstā nodokļa likme. Turpretī alus, kura kopējais alkohola realizācijas apjoms ir 77 %, akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā nodrošina tikai 14 %, kas viennozīmīgi saistāms ar krasi zemāko (salīdzinājumā ar citiem dzērienu veidiem ar vienādu alkohola stiprumu) akcīzes nodokļa likmi.

Akcīzes nodokļa ieņēmumus 2009.gadā ietekmēja:

- akcīzes nodokļa likmju kāpums ar 2009.gada 1.februāri par 12 % alum, par 33 % vīnam un raudzētajiem dzērieniem un par 31 % pārējam alkoholam. Turklāt ar 2009.gada 1.jūliju akcīzes nodokļa likmes tika palielinātas alum par 50 % un pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem par 8 %;
- brīvā apgrozībā patēriņam izlaisto alkoholisko dzērienu apjomu samazinājums – 2009.gadā realizācijai Latvijā nodots par 29 % mazāk alkoholisko dzērienu (neskaitot alu) nekā 2008.gadā.

Muitas nodoklis

Muitas nodokļa ieņēmumi 2009.gadā ir 15,07 milj. latu, kas ir par 11,32 milj. latu jeb 42,9 % mazāk, salīdzinot ar 2008.gadu. Muitas nodokļa ieņēmumu samazinājumu ietekmēja importa apjoma samazinājums. Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2009.gadā importa apjoms no valstīm, kas nav ES dalībvalstis, samazinājās par 35,5 %.

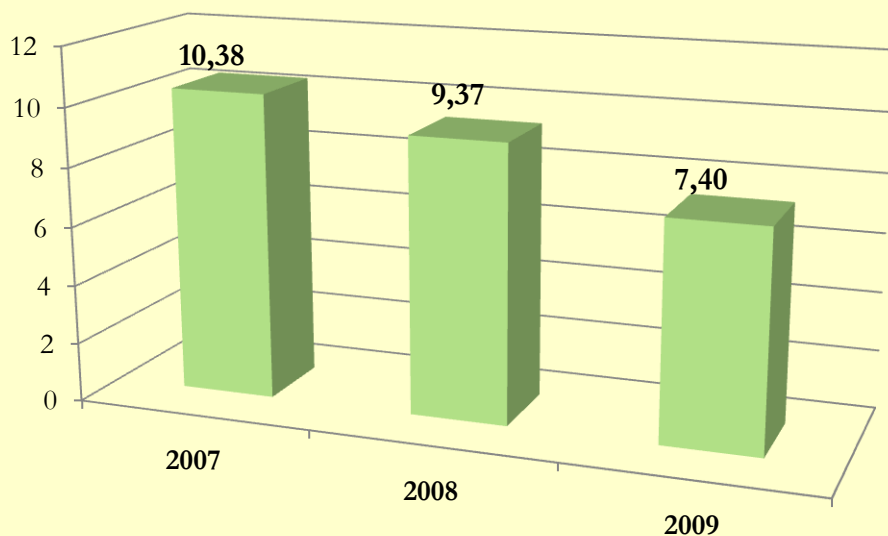

Dabas resursu nodoklis

Dabas resursu nodokļa ieņēmumi 2009.gadā samazinājušies par 1,97 milj. latu jeb 21 %, ko ietekmēja:

- Dabas resursu nodokļa likumā noteiktie atbrīvojumi no nodokļa samaksas (piemēram, izveidotā videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēma, kā rezultātā nodokļa maksātājs, kas noslēdzis attiecīgu līgumu, nemaksā nodokli par videi kaitīgām precēm);
- pirmo reizi reģistrēto transportlīdzekļu skaita samazinājums. Saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas datiem 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, to skaits samazinājies par 67,6 %;
- ekonomisko aktivitāšu kritums, kas vienlaikus samazina šo aktivitāšu izraisīto vides noslodzi.

Dabas resursu nodokļa ieņēmumi, Ls milj.

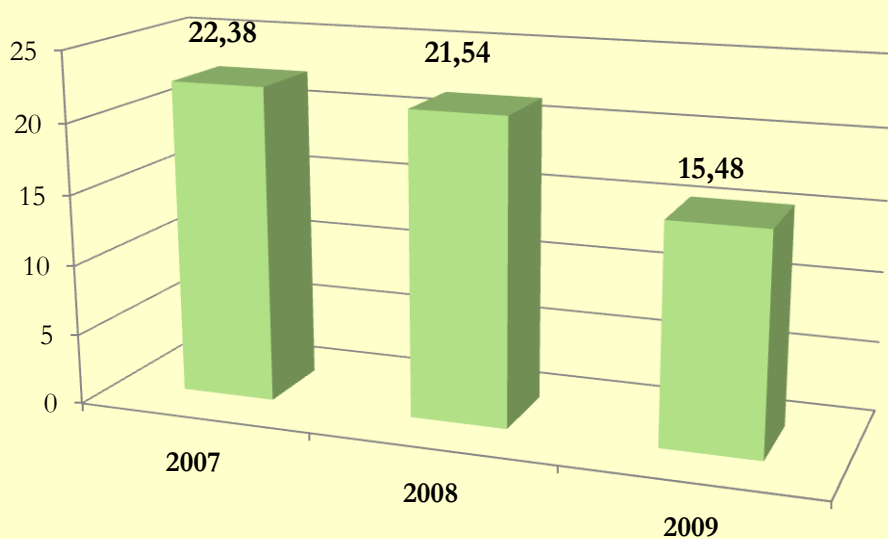
Izložu un azartspēļu nodoklis un nodeva

Izložu un azartspēļu nodokli maksā kapitālsabiedrības, kas saņēmušas speciālu atļauju (licenci) izložu un azartspēļu organizēšanai un uzturēšanai.

Nodokli maksā:

- par katrā azartspēļu tiešās norises vietā esoša katra spēļu automāta katru spēles vietu un spēles galdu;
- par azartspēles organizēšanas ieņēmumiem;
- par ieņēmumiem no izložu biļešu realizācijas.

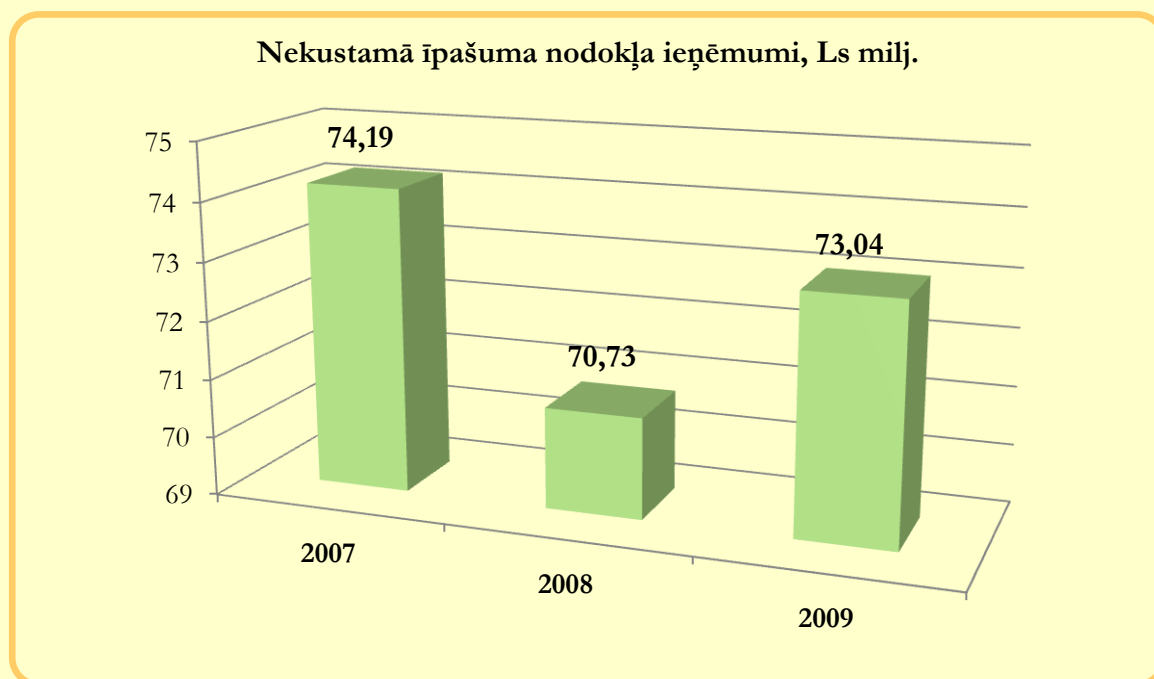
Izložu un azartspēļu nodokļa ieņēmumi, Ls milj.

Nekustamā īpašuma nodoklis

Nekustamā īpašuma nodokli administrē pašvaldības un VID. Pašvaldības par nekustamā īpašuma nodokļa apmēru kārtējam taksācijas (kalendāra) gadam paziņo maksātājam, nosūtot maksāšanas paziņojumu. VID kontrolē likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" pareizu piemērošanu.

Nekustamā īpašuma nodokļa likme ir 1 % no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības.

Vieglo automobiļu un motociklu nodoklis

Vieglo automobiļu un motociklu nodoklis ir ieviests ar 2004.gada 1.maiju, iepriekš tika iekasēts akcīzes nodoklis par vieglajiem automobiļiem un motocikliem.

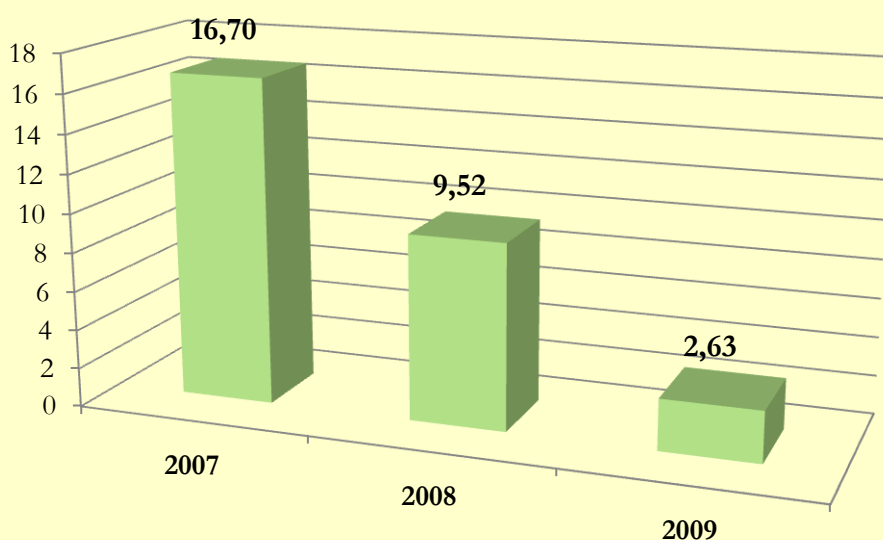
Vieglo automobiļu un motociklu nodokli maksā par Latvijā pirmo reizi reģistrējamu vieglo automobili vai motociklu.

Vieglajiem automobiļiem nodokli aprēķina atkarībā no automobiļa vecuma (skaitot no pirmās reģistrācijas gada ārvastīs). Lielākās nodokļa likmes noteiktas automobiļiem ar jaudīgiem motora tilpumiem (sākot ar 3 001 kubikcentimetriem) – no 300 līdz 600 latu. Mazākā nodokļa likme noteikta piecus līdz septiņus gadus veciem automobiļiem – 75 lati.

Iepriekš neregistrētiem vieglajiem automobiļiem un vieglajiem automobiļiem, kuri pirmo reizi reģistrēti ārvastīs pēc 2009.gada 1.janvāra, nodokli aprēķina, piemērojot likmi atkarībā no automobiļa radīto oglekļa dioksīda (CO²) izmešu daudzuma uz vienu kilometru.

Motocikliem nodokli aprēķina atkarībā no motocikla vecuma, vieglajiem automobiļiem – noteiktās attiecīgās likmes reizinot ar 0,25.

Vieglo automobiļu un motociklu nodoklis, Ls milj.

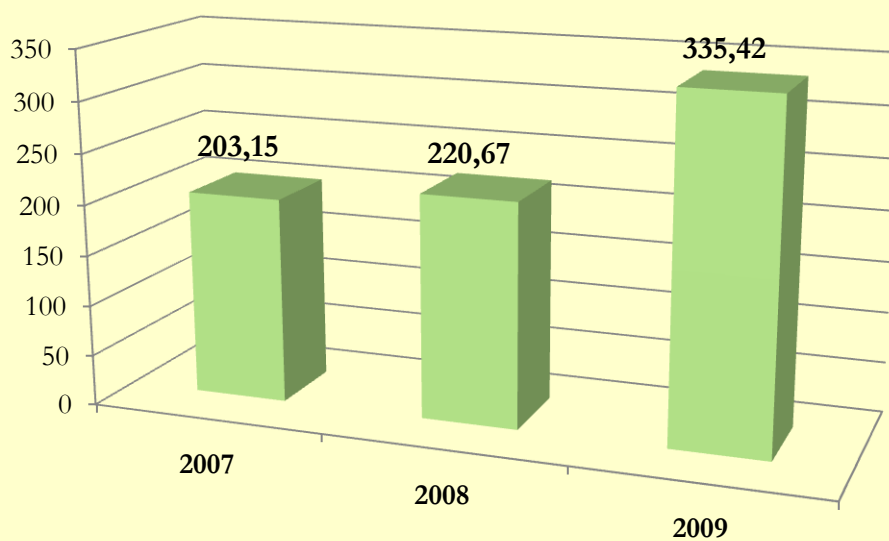

Valsts nodevas un nenodokļu maksājumi

Valsts nodevu un nenodokļu maksājumus ietilpst:

- valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas;
- ieņēmumi no Latvijas Bankas maksājuma;
- ieņēmumi no dividendēm (ieņēmumi no valsts (pašvaldību) kapitāla izmantošanas);
- ieņēmumi no valstij piederošo siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību tirdzniecības;
- naudas sodi un sankcijas;
- pārējie nenodokļu ieņēmumi.

Valsts nodevu un nenodokļu maksājumu ieņēmumi, Ls milj.

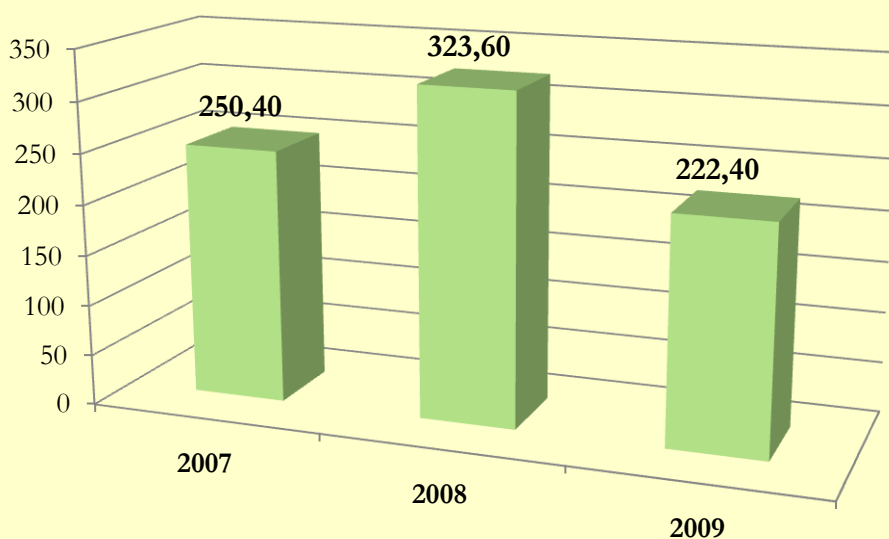

Nodokļu piedziņa

2009.gadā VID nodokļu un muitas administrāciju, VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes un VID Muitas pārvaldes piedziņas darba rezultātā budžetā ieskaitīti 222,4 milj. latu. Salīdzinot ar 2008.gadu, 2009.gadā piedzīts par 101,2 milj. latu jeb 31,3 % mazāk. No 2009.gadā piedzītās nodokļu parādu summas:

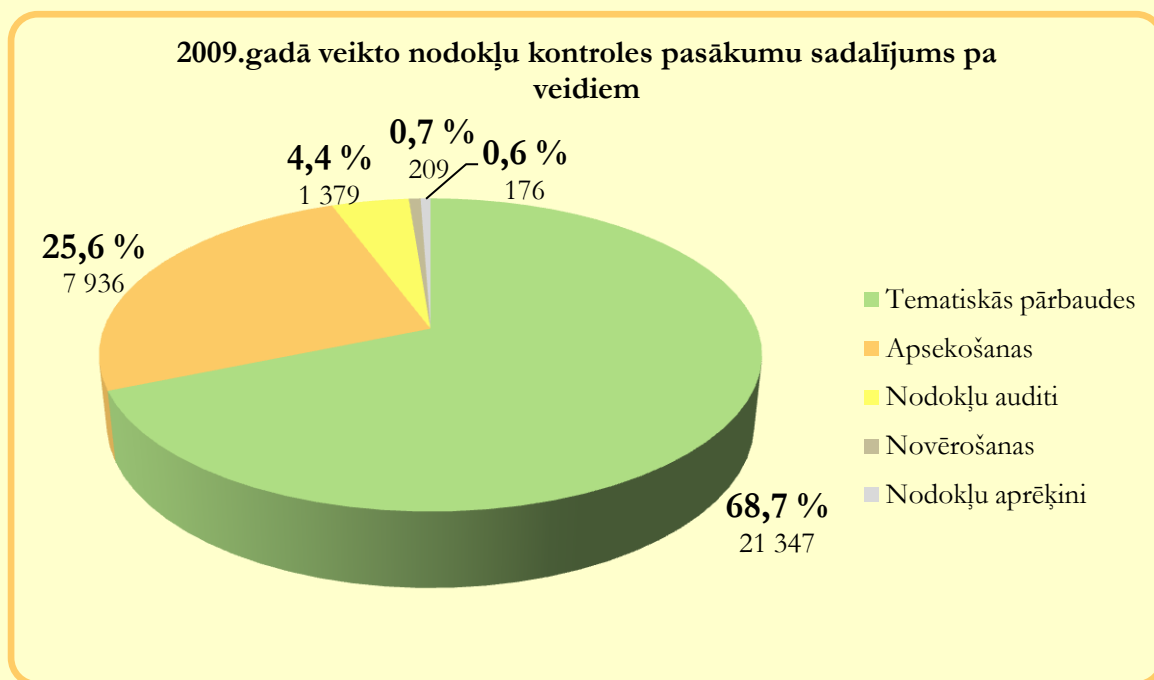
- VSAOI ir 79,8 milj. latu jeb 35,9 %;
- PVN – 80,7 milj. latu jeb 36,3 %;
- IIN – 39,6 milj. latu jeb 17,8 %;
- UIN – 16,1 milj. latu jeb 7,2 %;
- akcīzes nodoklis – 3,5 milj. latu jeb 1,6 %;
- pārējie nodokļi un maksājumi – 2,7 milj. latu jeb 1,2 %.

VID piedziņas darba rezultātā iekasētā summa, Ls milj.

Nodokļu kontrole

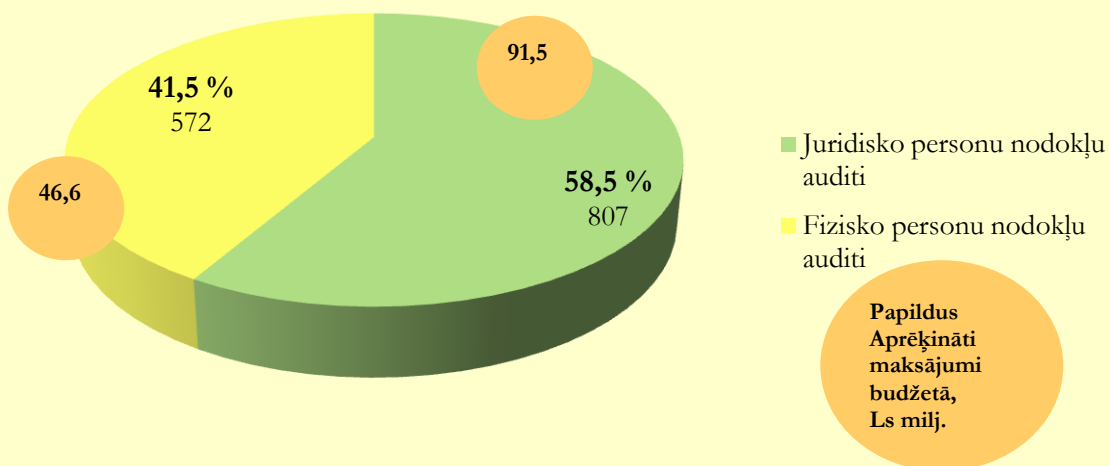
VID 2009.gadā ir veicis 31 047 nodokļu kontroles pasākumus – nodokļu auditus, nodokļu aprēķinus, tematiskās pārbaudes, novērošanas un apsekošanas 17 411 juridiskajām personām (28 346 nodokļu kontroles pasākumi) un 2 262 fiziskajām personām (2 701 nodokļu kontroles pasākums). Nodokļu auditu ir veikti 0,5 % no Nodokļu maksātāju reģistrā reģistrētajām juridiskajām personām, tematiskās pārbaudes – 8 % juridisko personu, apsekošanas – 4 % un novērošanas – 0,1 %. Kopumā vismaz viens nodokļu kontroles pasākums ir veikts 11 % no Nodokļu maksātāju reģistrā reģistrētajām juridiskajām personām.

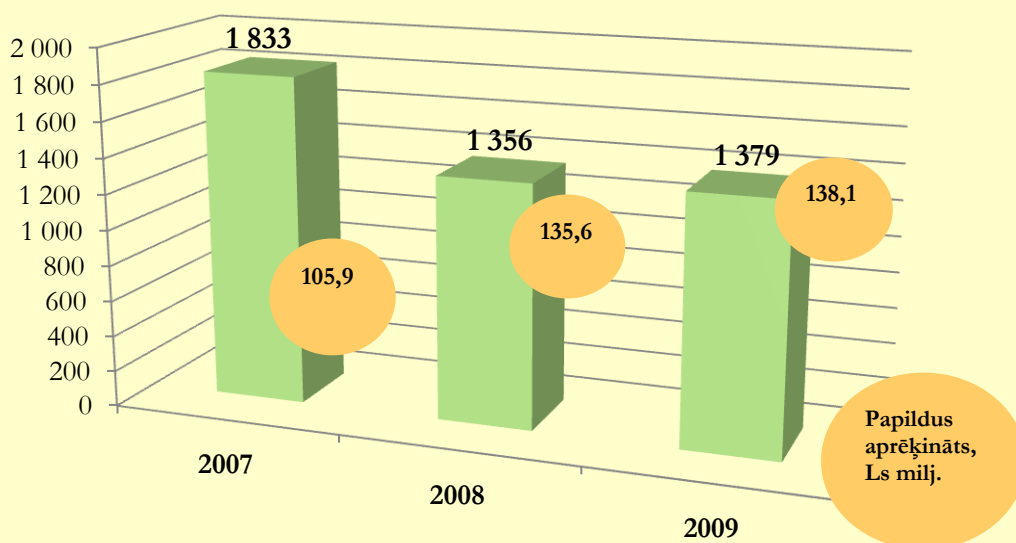
Nodokļu auditi

2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, nodokļu auditu skaits un nodokļu auditos kopējā papildus aprēķinātā summa palielinājusies par 2 %. Tas liecina par stabilitāti un parāda, ka nodokļu auditu tiek rūpīgi plānoti, izmantojot VID informācijas sistēmas esošo informāciju.

2009.gadā veikto nodokļu auditu sadalījums pa veidiem un tajos papildus aprēķinātās summas

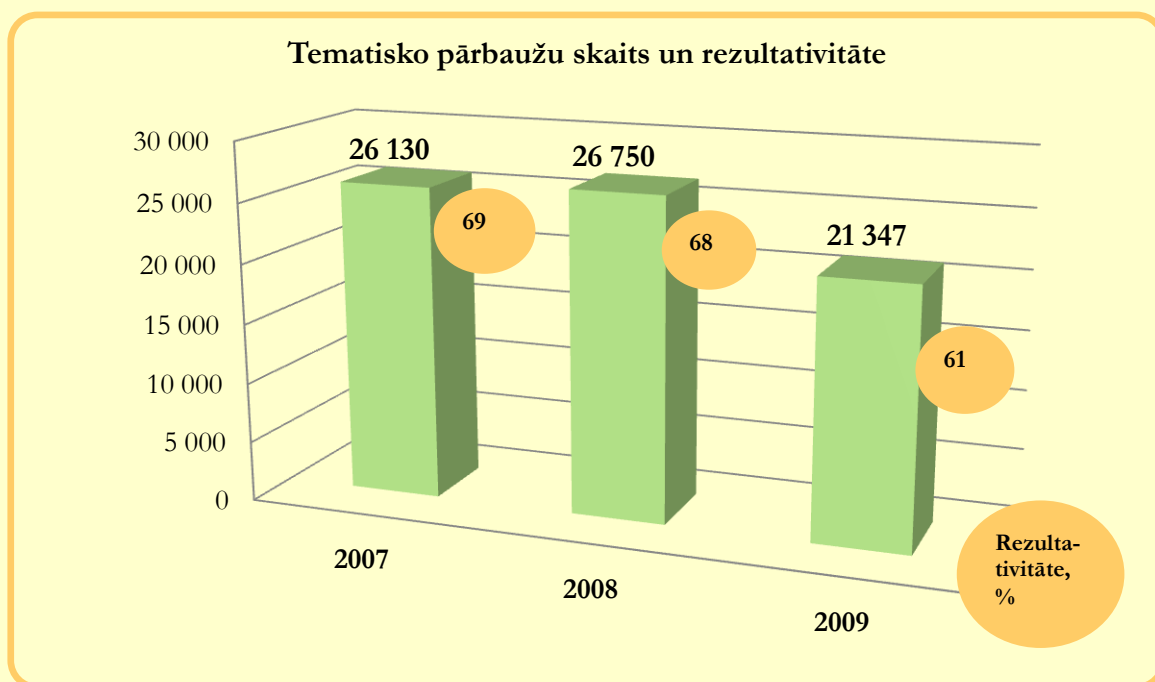

Nodokļu auditu skaits un tajos papildus aprēķinātās summas

Tematiskās pārbaudes

2009.gadā VID iestādes kopā veikušas 21 347 tematiskās pārbaudes. Tematisko pārbaūžu rezultativitāte ir 61 %.

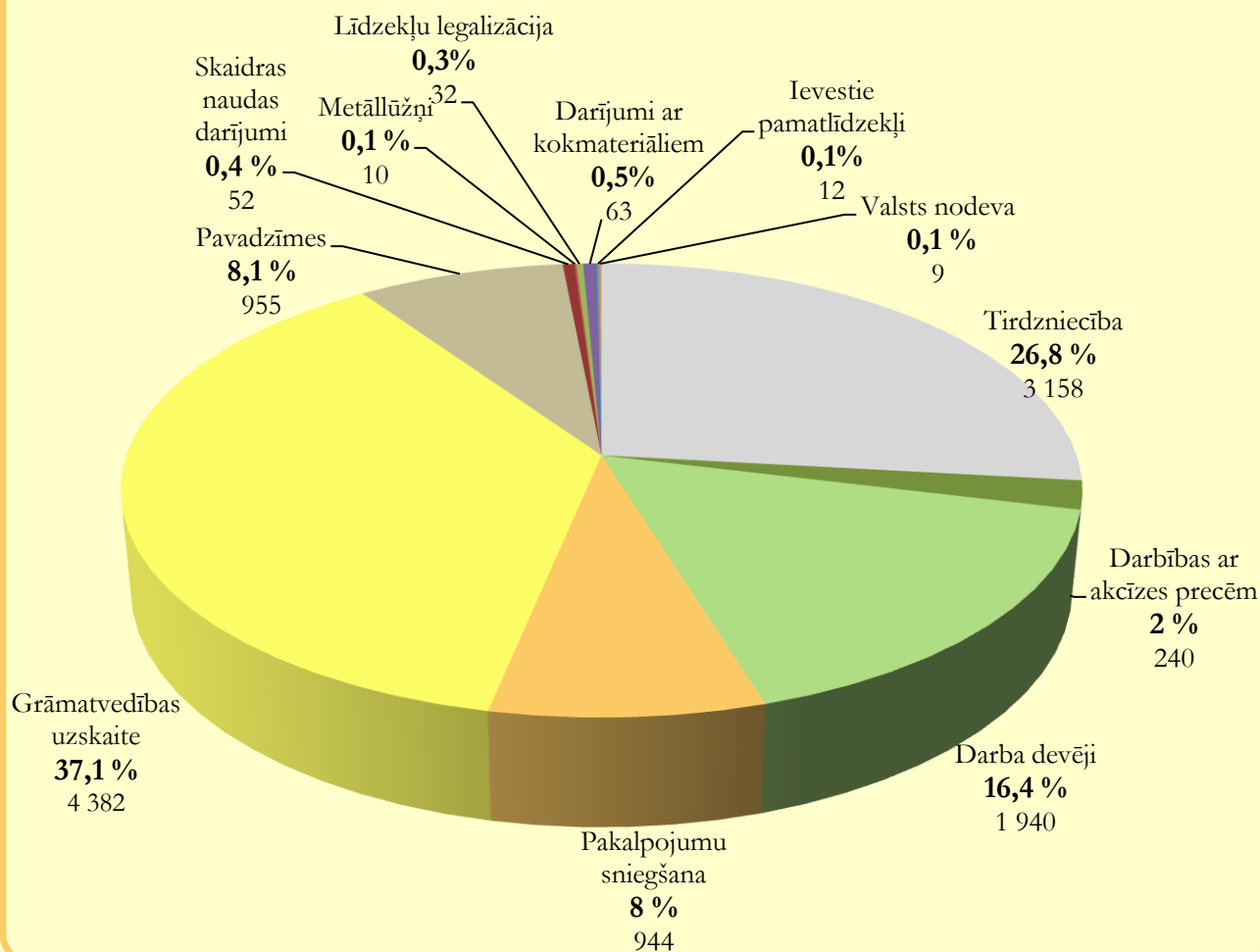

Tematiskajās pārbaudēs piemērotie naudas sodi

Periods	Pārbaūžu skaits, kurās par konstatētajiem pārkāpumiem piemērots naudas sods	Pārbaūžu skaita, kurās piemērots naudas sods, īpatsvars no pārbaūžu skaita, kurās konstatēti pārkāpumi (%)	Piemēroto naudas sodu summa (Ls tūkst.)	Piemērotā naudas soda vidējais lielums (Ls)
2007.gads	6 359	45 %	588,2	92
2008.gads	5 022	33 %	506,1	101
2009.gads	2 761	28 %	251,1	91

Pēdējos gados notiek pāreja no tā, lai ar tematiskajām pārbaudēm aptvertu pēc iespējas vairāk nodokļu maksātāju, uz tematisko pārbaūžu kvalitāti, tas ir – no kvantitātes uz kvalitāti. VID, veicot tematiskās pārbaudes, veic preventīvo darbu, dodot iespēju nodokļu maksātājiem pašiem novērst kļūdas un neatbilstības, tādējādi savlaicīgi tiek novērsta izvairīšanās no nodokļu nomaksas.

Tematiskajās pārbaudēs konstatēto pārkāpumu skaits un īpatsvars salīdzinājumā pa pārbauzu tēmām 2009.gadā

Visvairāk pārkāpumu konstatēts grāmatvedības uzskaites pārbaudēs – 37 % no visiem konstatētajiem pārkāpumiem – un tirdzniecības pārbaudēs – 27 %.

Nodokļu kontroles darba pilnveidošana

2009.gada VID darbā tika ieviesta Fizisko personu riska analīzes sistēma "RASA", ar kuras palīdzību atlasa fiziskās personas, kurām pastāv visaugstākais risks, ka nav deklarēti visi ienākumi un/vai nodokļi pilnā apmērā. Sistēmu "RASA" izmanto, lai atlasītu preventīvo un kontroles pasākumu veikšanai:

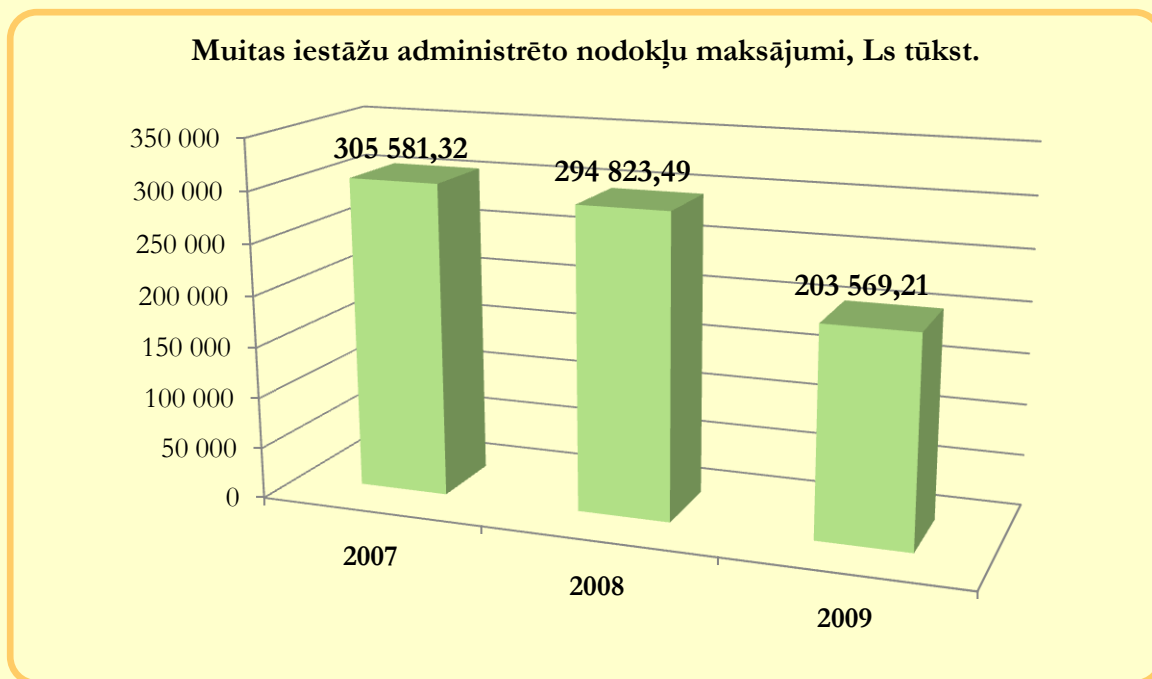
- tādas fiziskās personas, kuras nedeklarē vai nepilnīgi deklarē savus ienākumus;
- fiziskās personas neregistrētas saimnieciskās darbības identificēšanai;
- tādas fiziskās personas, kurām izdevumi pārsniedz deklarētos ienākumus.

2009.gadā VID darbā tika ieviesta Ātrās brīdināšanas sistēma, kas paredzēta, lai savlaicīgi identificētu un atklātu tādas nodokļu maksātājus, kuri veic riskantus darījumus, veido savstarpējās darījumu shēmas, kuru rezultātā notiek budžetā maksājamā PVN samazināšana vai tiek nepamatoti palielināts no budžeta atmaksājamais PVN, ierobežotu šādu uzņēmumu saimniecisko darbību, t.sk. pēc iespējas ātrāk izslēgtu šādu uzņēmumus no VID ar PVN apliekamo personu reģistra.

MUITAS LIETAS

Muitas maksājumu iekasēšanas nodrošināšana

Daļu no valsts pamatbudžeta ieņēmumiem iekasē muitas iestādes.

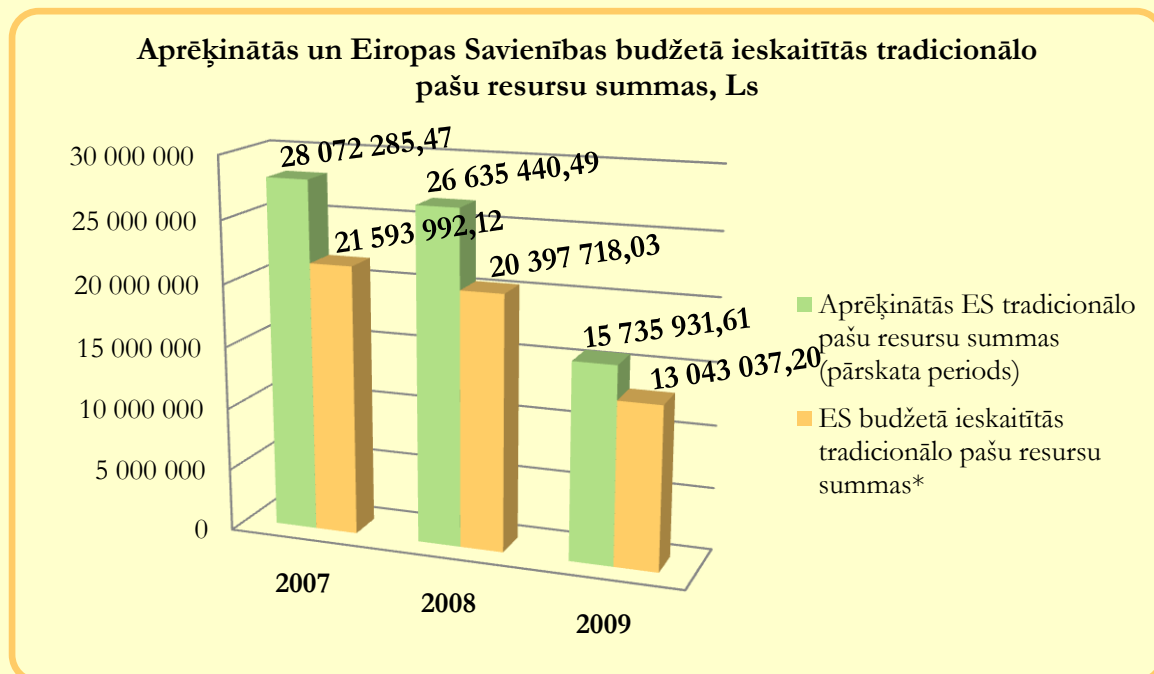
Muitas iestāžu administrēto nodokļu ieņēmumu kritums saistīts ar kopējā apgrozījuma kritumu tautsaimniecībā 2009.gadā un kopējo ekonomisko rādītāju lejupslīdi, kā arī ar importa apjoma samazinājumu.

Muitas iestāžu administrēto nodokļu maksājumi pa veidiem

Nodokļu veidi	Ieņēmumi (Ls tūkst.)		Pieaugums/samazinājums (2009.g.–2008.g.)	
	2008.gadā	2009.gadā	(Ls tūkst.)	%
PVN, izlaižot preces brīvā apgrozībā	245 904,32	170 138,98	- 75765,34	- 30,81
Akcīzes nodoklis	22 529,37	18 358,25	- 4 171,12	- 18,51
Muitas nodoklis	26 389,80	15 071,98	- 11 317,82	- 42,89
Kopā valsts pamatbudžetā	294 823,49	203 569,21	- 91 254,28	- 30,95

Tradicionālo pašu resursu administrēšana

Lai nodrošinātu Latvijas līdzdalību ES budžeta finansēšanā, ES tradicionālo pašu resursu administrēšanas rezultātā katru gadu Latvijas Bankas Eiropas Kopienas kontā tiek ieskaitīti 75 % no aprēķinātās tradicionālo pašu resursu summas, bet 25 % no šīs summas kā iekasēšanas izmaksas patur dalībvalsts.

* Saskaņā ar ES normatīvo aktu prasībām pārskaitījums tiek veikts līdz otrā mēneša, kas seko pārskata mēnesim, 19.datumam.

2009.gadā Latvijas Bankas Eiropas Kopienas kontā ieskaitīts gandrīz par 7,5 milj. latu jeb 36,1 % mazāk ES tradicionālo pašu resursu nekā 2008.gadā. ES tradicionālo pašu resursu, ko iekasē muitas iestādes, lielāko daļu veido muitas nodoklis, kas tiek piemērots no trešajām valstīm ievestajām precēm. 2009.gadā, par aptuveni 11,3 milj. latu samazinoties muitas nodokļa ieņēmumiem, attiecīgi samazinājās arī aprēķinātā un ES budžetā pārskaitītā tradicionālo pašu resursu summa.

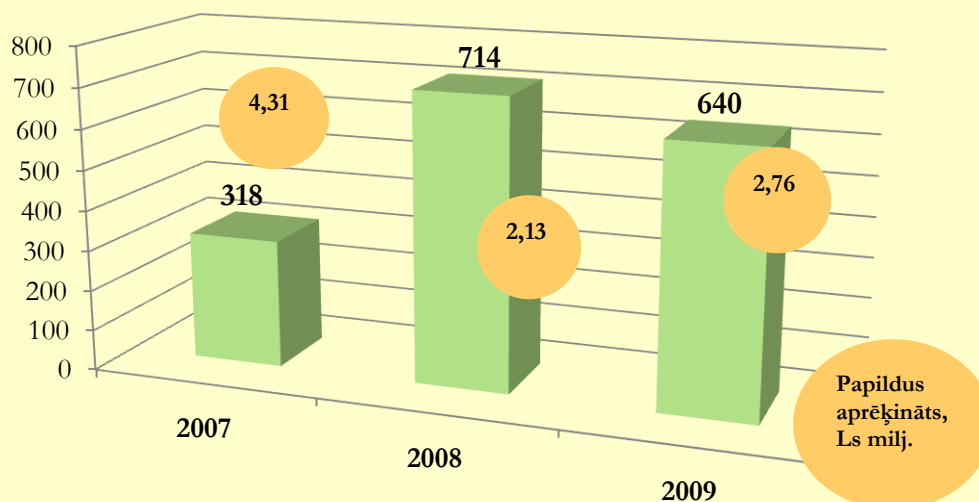
Muitas auditi un nodokļu parādu piedziņa

No pārskata periodā veiktajiem muitas auditiem 625 gadījumos jeb 98 % pārbaudes bijušas rezultatīvas. Šis rādītājs ir vērtējams pozitīvi – muitas auditi ir veikti, pamatojoties uz efektīvu riska analīzi.

Galvenais papildus aprēķināto nodokļu parāda, soda naudas un nokavējuma naudas pieauguma iemesls ir atklātie pārkāpumi uzņēmumiem, kuri ES izlaiduši brīvā apgrozībā automobiļus.

Savukārt veikto muitas auditu skaita samazinājuma iemesls bija neplānoto muitas auditu skaita samazinājums saistībā ar Bulgārijā izsniegtiem preču izcelsmi apliecinājošiem dokumentiem.

Muitas audita pārbaudes un aprēķinātais muitas iestāžu administrējamo nodokļu parāds un soda nauda

Piedziņā saņemto lietu skaits 2009.gadā palielinājās par 35,2 % salīdzinājumā ar 2008.gadu. Arī piedziņai nodotā nodokļu parāda, nokavējuma naudas un soda naudas summa palielinājās par 10,4 %, taču vienā piedziņas lietā vidējais aprēķinātais parāds samazinājās par 0,57 tūkst. latu jeb par 14 %. Tas ir izskaidrojams ar VID muitas administrācijas veiktajos auditos papildus aprēķināto nodokļu parāda, soda naudas un nokavējuma naudas summas pieaugumu un ekonomisko situāciju valstī.

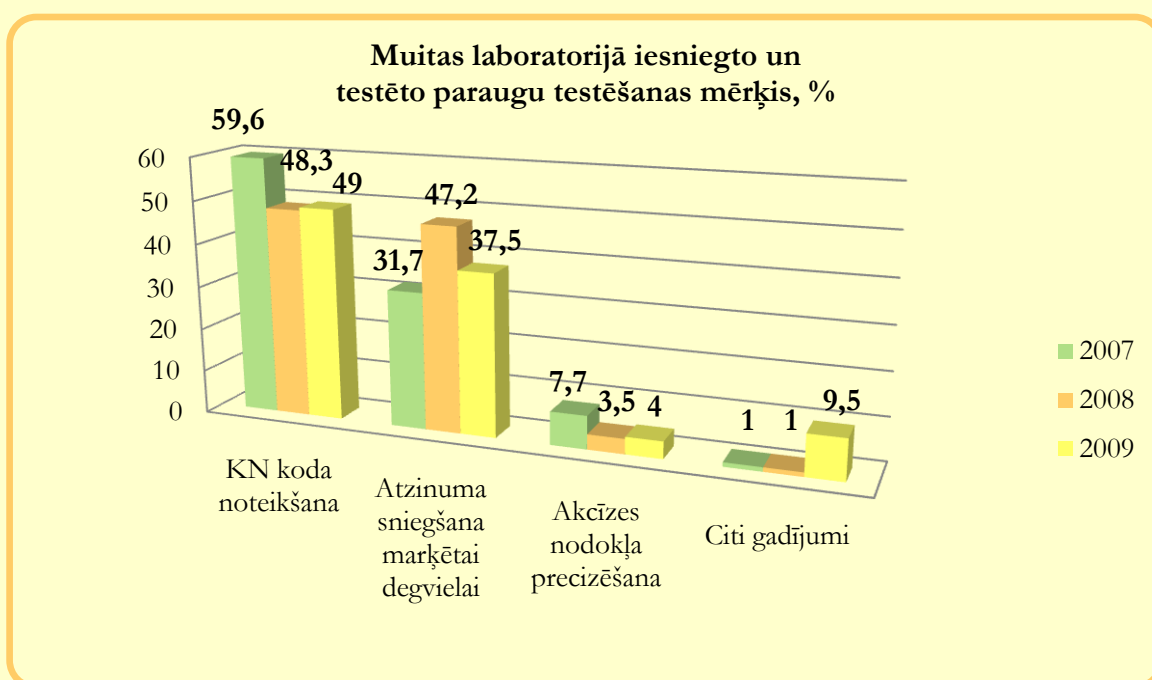
Situāciju ar nodokļu parāda piedziņu raksturo arī rādītāji, kas saistīti ar komersantu maksātspējas pasliktināšanos. 2009.gadā par 93,8 % palielinājās VID darba apjoms (VID iesniegumi tiesā par komersanta maksātspējas pasludināšanu, VID kreditora prasījumu pieteikšana, likvidēto nodokļu maksātāju parādu dzēšana u.c.), kas bija saistīts ar komersantu maksātspējas iestāšanos. 2009.gadā tika saņemts 71 iesniegums par samaksas termiņa pagarinājumu, kas ir par 162,9 % vairāk nekā 2008.gadā.

Pozīcija	2008	2009	Pieaugums 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu
	Kopā	Kopā	
Saņemto lietu skaits	542	733	35,2 %
Piedziņā esošo lietu skaits	640	1024	60,0 %
Parādnieku skaits	521	861	65,3 %
Samaksas termiņu pagarinājumu lēmumi	27	71	162,9 %
Ar maksātspējas iestāšanos saistītās darbības	97	188	93,8 %
Piedziņai saņemtā parādu kopējā summa (Ls tūkst.)	2201,58	2430,09	10,4 %
Piedzītā summa (Ls tūkst.)	1121,88	1143,80	1,96 %

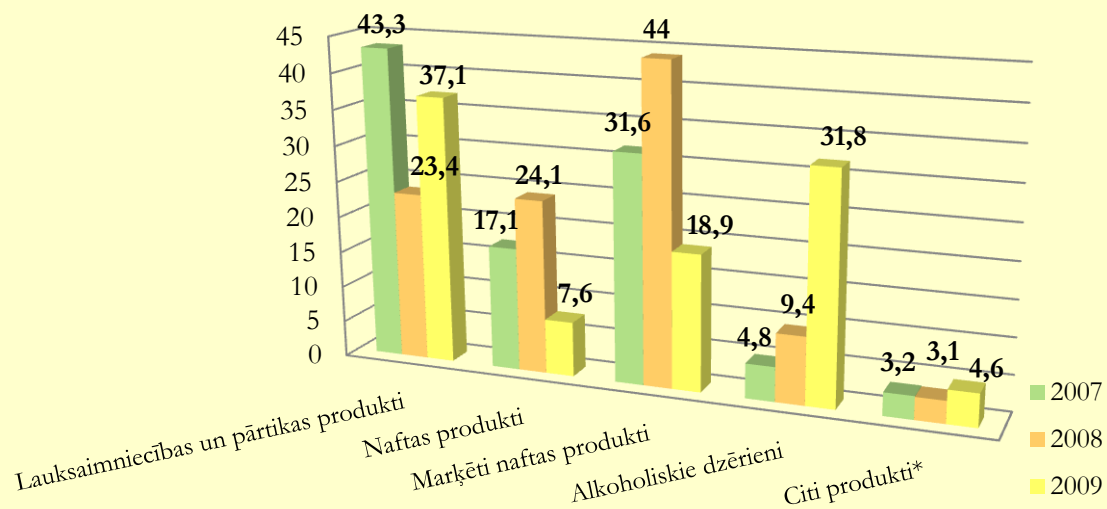
Muitas laboratorijas darbība

ES muitas maksājumus precēm piemēro saskaņā ar ES Kombinētās nomenklatūras kodu, un galvenais Muitas laboratorijas uzdevums ir noteikt preču raksturīgos parametrus, lai tiktu nodrošināta pareiza koda piešķiršana, no kā ir tieši atkarīga muitas maksājumu summa. Saskaņā ar spēkā esošiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka kārtību, kādā piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi, Muitas laboratorija izsniedz atzinumu, kas apliecina, ka marķētais naftas produkts ir iezīmēts (marķēts) atbilstoši prasībām.

Muitas laboratorijas akreditācijas sfērā ietilpst testēšanas metodes naftas produktu (dīzeļdegviela, benzīns, motoreļļa, kurināmā degviela u.c.) un organiski gaistošo šķidrumu (etilspirtu saturoši paraugi, alkoholiskie dzērieni) raksturīgo parametru noteikšanai. Pēdējos gados ir ieviestas testēšanas metodes dažādu pārtikas produktu raksturīgo un specifisko parametru noteikšanai (piemēram, t.s. Mērsinga papildkods).

Muitas laboratorijā iesniegto un testēto paraugu sadalījums pa veidiem, %

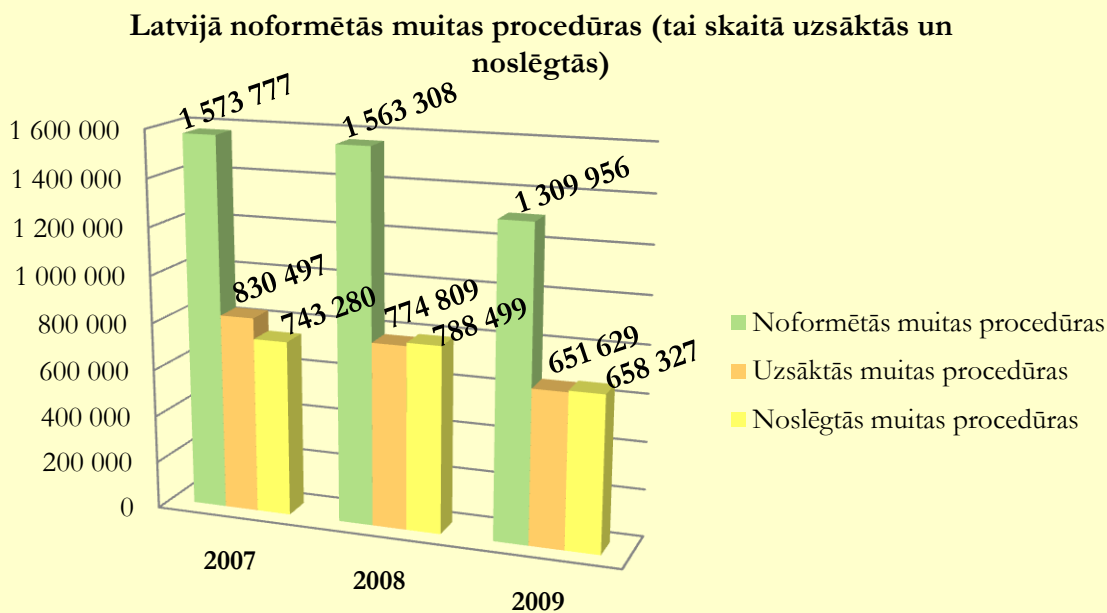

* piemēram, minerālmēsli, metāli, ķīmiskās vielas

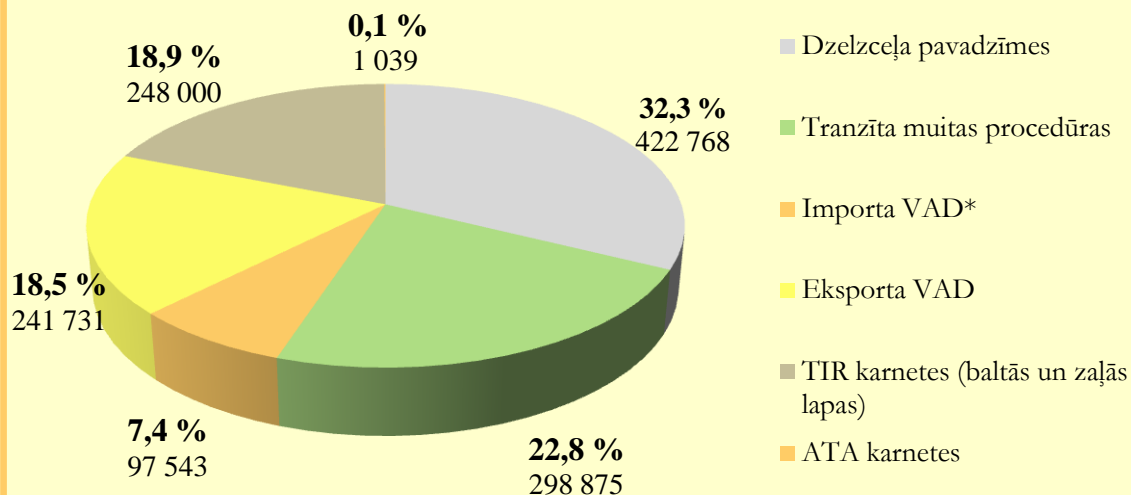
Tirdzniecības veicināšana

Muitas procedūru noformēšana

2009.gadā VID muitas kontroles punktos noformētas 1 309 956 muitas procedūras, t.sk. uzsāktas muitas procedūras – 651 629 un noslēgtas muitas procedūras – 658 327.

2009.gadā Latvijā noformēto muitas procedūru (uzsākto un noslēgto) sadalījums pa veidiem

*VAD – vienotais administratīvais dokuments

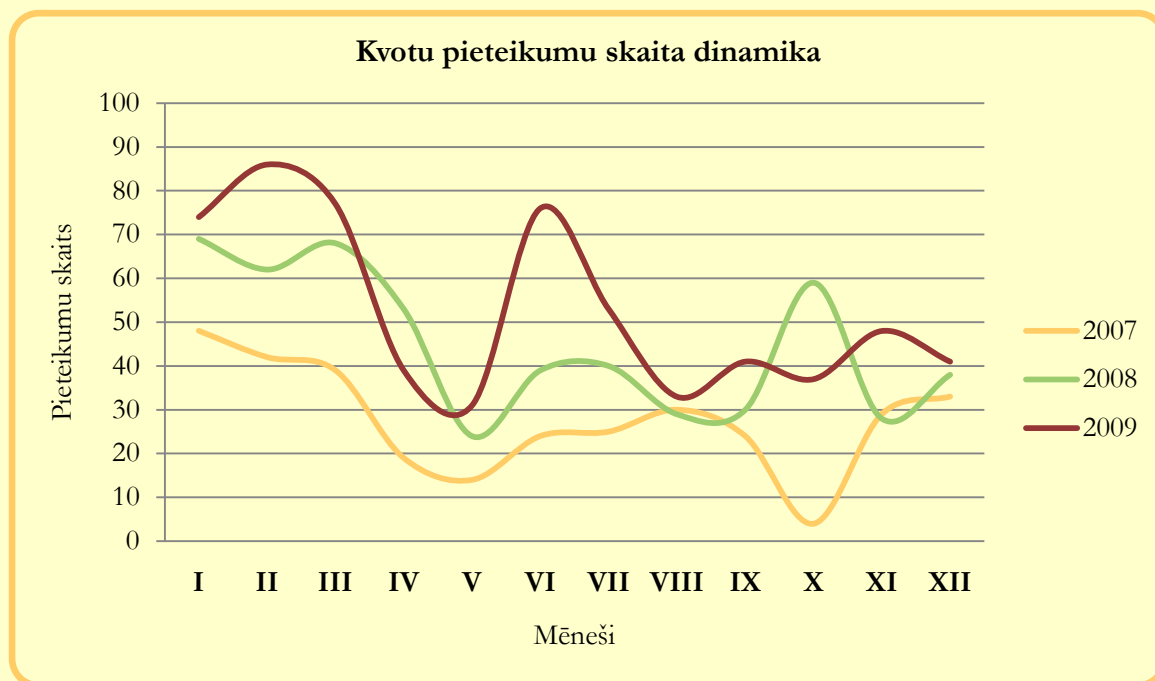
Latvijā uzsākto un noslēgto eksporta vienoto administratīvo dokumentu (turpmāk – VAD) kopējais skaits, salīdzinot ar 2008.gadu, ir palielinājies par 1,3 %. 2009.gadā uz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, eksportēto preču apjoms vērtības izteiksmē palielinājies tādās preču grupās kā elektroierīces un elektroiekārtas (pieaugums par 24,42 milj. latu, salīdzinot ar 2008.gadu), graudaugu produkti (+16,69 milj. latu), niķelis un tā izstrādājumi (+14,65 milj. latu), koks un koka izstrādājumi, kokogle (+12,24 milj. latu). Savukārt eksportēto preču apjoms svara izteiksmē palielinājies tādās preču grupās kā graudaugu produkti (par 238,36 tūkst. tonnu vairāk nekā 2008.gadā), dzelzs un tērauds (+145,57 tūkst. tonnu), koks un koka izstrādājumi (+141,2 tūkst. tonnu) u.c.

Latvijā noformēto importa VAD skaits 2009.gadā ir samazinājies par 30,9 %. Salīdzinot ar 2008.gadu, 2009.gadā no valstīm, kas nav ES dalībvalstis, lielākais importēto preču samazinājums pēc preču statistiskās vērtības ir šādās preču grupās: dzelzs un tērauds (samazinājums par 173,29 milj. latu) un minerālais kurināmais (-117,7 milj. latu). Importēto preču apjoms svara izteiksmē visvairāk samazinājās tādās preču grupās kā dzelzs un tērauds (par 371,75 tūkst. tonnu mazāk nekā 2008.gadā), koks un koka izstrādājumi (-300,20 tūkst. tonnu), sāls, sērs, akmens, kaļķi un cements (-254,40 tūkst. tonnu). Importa plūsmu sarukums skaidrojams ar ekonomiskās aktivitātes un patēriņa krituma izraisītu iekšzemes pieprasījuma samazināšanos.

Latvijā uzsākto un noslēgto tranzīta deklarāciju skaits 2009.gadā ir samazinājies par 11 %. Salīdzinot ar 2008.gadu, 2009.gadā uzsākto un noslēgto TIR karnešu skaits ir samazinājies par 34 %.

ES tarifa kvotu administrēšana

2009.gadā no uzņēmējiem saņemti un Eiropas Komisijai nosūtīti kopumā 629 tarifa kvotu pieteikumi. Tas ir par 16,7 % vairāk nekā 2008.gadā, kad uzņēmēji iesniedza 539 tarifa kvotu pieteikumus. 2009.gadā pieprasītās tarifa kvotas 100 % apmērā piešķirtas 606 gadījumos, daļēji piešķirtas piecos gadījumos, atteikums saistībā ar pieteikto kvotu izsmelšanu saņemts 18 gadījumos.

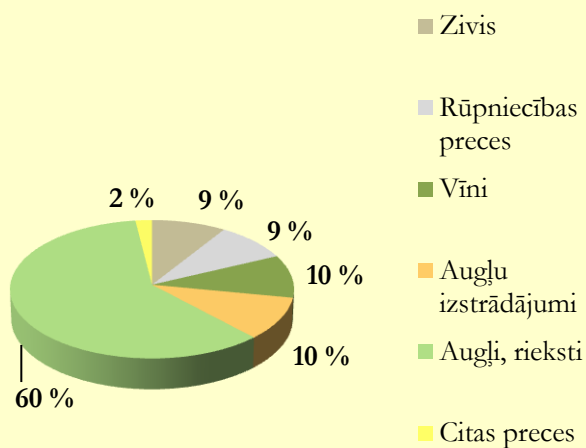

Vispieprasītākās 2009.gadā bija pārtikas produktu importam noteiktās tarifa kvotas. 50 % no kopējā produktu daudzuma, kuram tika pieprasītas tarifa kvotas, ir Ēģiptes izcelsmes apelsīni un ASV izcelsmes mandeļrieksti, 34 % – Norvēģijas izcelsmes zivju produkti, 11 % – Meksikas un Izraēlas izcelsmes apelsīnu sulas koncentrāts.

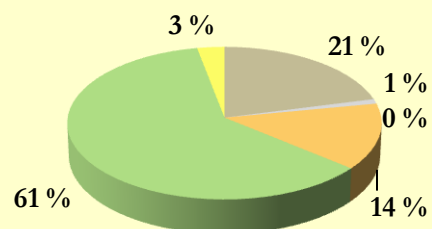
Izmantojot iespēju pieteikt muitas tarifa kvotas un importēt noteiktas preces no trešajām valstīm ar samazinātu vai nulles muitas tarifu likmi, 2009.gadā Latvijā ievesta aptuveni 4 431 tonna apelsīnu, 3 093 tonnas zivju un to produktu, 957 tonnas apelsīnu sulas, 142 tonnas mandeļriekstu, 64 hektolitri vīna, kā arī citas preces.

Kvotēto preču īpatsvars pa gadiem

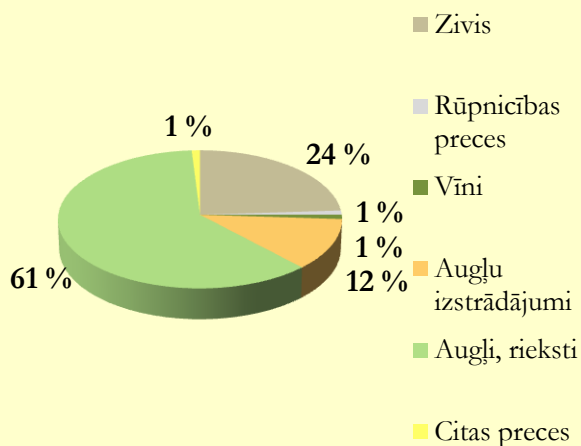
2006

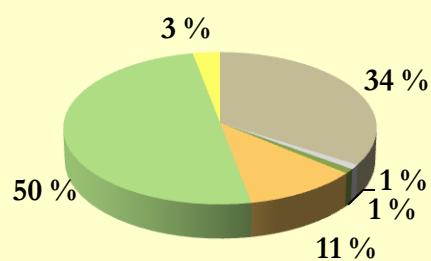
2007

2008

2009

Ārējās tirdzniecības aprites veicināšana

Pilnveidojot sadarbību ar uzņēmējiem, VID turpina piedāvāt dažādas muižošanas procesu atvieglojošas priekšrocības. Lai paātrinātu un vienkāršotu muižas procedūru noformēšanu, komersantiem tiek izsniegta vienkāršotās muižošanas atļauja, kurai ir vairāki statusi.

Statusa (atļaujas) nosaukums	2009.gadā piešķirto statusu (atļauju) skaits	Kopējais piešķirto statusu (atļauju) skaits
Atzītais nosūtītājs (muižas procedūra – tranzīts)	6	90
Atzītais saņēmējs (muižas procedūra – tranzīts)	4	83
Atzītais importētājs	2	43
Atzītais eksportētājs	3	40
Atzītais komersants	1	4

Būtiskākie muižas projekti 2009.gadā

2009.gadā veikts nozīmīgs darbs, īstenojot ES muižas politikas iniciatīvu – elektroniskā muiža (e-muiža). 2009.gada 1.jūlijā stājās spēkā ES normatīvo aktu prasības, kas paredz izvešanas muižas deklarāciju un ieviešanas un izvešanas kopsavilkuma deklarāciju elektronisku iesniegšanu un apstrādi, nodrošinot datu apmaiņu ar ES, kā arī vienota komersanta reģistrācijas un identifikācijas numura ieviešanu. Lai nodrošinātu šo prasību izpildi, Latvijas muižā 2009.gada 1.jūlijā tika sekmīgi uzsākts darbs ar Eksporta kontroles sistēmu, Importa kontroles sistēmu, Komersantu reģistrācijas un identifikācijas sistēmu (*EORI*) un Atzīto komersantu sistēmas 2.fāzi. Tai skaitā tika ieviests arī vienots komersanta modulis izvešanas muižas deklarāciju, ieviešanas un izvešanas kopsavilkuma deklarāciju, kā arī tranzīta deklarāciju un *TIR* datu elektroniskai iesniegšanai. Tranzīta kontroles sistēmas komersanta modulis tika sasaistīts ar Jauno datorizēto tranzīta kontroles sistēmu – *NCTS* (muižas moduļiem *MCC* un *GMS*) un ar 2009.gada 1.jūliju aizvietoja *NCTS* komersanta moduli *Trade Made Easy*.

Sabiedrības aizsardzība

Nodrošinot sabiedrības un Eiropas Kopienas vienotā tirgus aizsardzību, muiža nepārtraukti īsteno pasākumus cīņai pret akcīzes preču, narkotisko un psihotropo vielu nelegālu pārvietošanu, intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem un novērš citus muižas noteikumu pārkāpumus.

Par atklātajiem muižas noteikumu pārkāpumiem 2009.gadā VID teritoriālo iestāžu Muižas noteikumu pārkāpumu novēršanas daļu darbinieki sastādīja 787 administratīvo pārkāpumu protokolus (turpmāk – APP), kas ir par 98 APP jeb 11 % mazāk nekā 2008.gadā. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu juridiskām un fiziskām personām uzlikto naudas sodu kopējā summa ir 83,24 tūkst. latu.

Muižas noteikumu pārkāpumu novēršanas daļu darba rezultāti

Fizisko pārbaužu rezultātā	2007.gads	2008.gads	2009.gads
Sastādītie administratīvo pārkāpumu protokoli	704	885	787
Uzliktie naudas sodi (Ls tūkst.)	77,22	95,28	83,24
Aprēķinātās soda naudas (Ls tūkst.)	68,35	12,96	21,02
Konfiskāciju gadījumu skaits	212	355	496

No visiem Muitas noteikumu pārkāpumu novēršanas daļu 2009.gadā sastādītājiem APP 55 % jeb 429 APP sastādīti par cigarešu nelikumīgu ievešanu Latvijā no trešajām valstīm un pārvadāšanas noteikumu pārkāpšanu ES teritorijā, bet 4 % jeb 30 APP – par naftas produktu nelegālu pārvietošanu pāri muitas robežai. 18 gadījumos ir novērsti mēģinājumi valstī ievest patērētājiem bīstamas preces: elektropreces, medicīnas preces, rotaļlietas u.c.

Saistībā ar pārkāpumiem alkohola pārvadāšanā 2009.gadā VID teritoriālo iestāžu Muitas noteikumu pārkāpumu novēršanas daļu darbinieku konstatēto muitas noteikumu pārkāpumu rezultātā sastādīti 12 APP (astoņi – fiziskām personām, četri – juridiskām personām). Minēto pārkāpumu novēršanas rezultātā aizturēti 66 495,5 kg un 13 171,1 litrs alkohola.

2009.gadā ar tabakas izstrādājumu meklēšanas darba suņu palīdzību ir atklāti un izņemti 713 360 gab. nelegāli pārvadātu dažādu marķu cigarešu jeb 35 668 paciņas (2008.gadā, sākot ar jūliju, – 236 100 gab. jeb 11 805 paciņas), kas liecina, ka 2008.gadā jaunapmācītie tabakas izstrādājumu meklēšanas darba suņi ir veiksmīgi uzsākuši savu darbu meklēšanas jomā.

Pamatojoties uz VID teritoriālo iestāžu Muitas noteikumu pārkāpumu novēršanas daļu tiesībsardzības iestādēm nodotajiem lietu materiāliem, 21 gadījumā ierosināti kriminālprocesi. Sešos gadījumos citu valstu muitas dienesti pēc Latvijas muitas amatpersonu sniegtās informācijas konstatējuši muitas noteikumu pārkāpumus.

Narkotisko vielu kontrabandas apkarošana

Sadarbojoties ar VID struktūrvienībām un citām valsts tiesībsardzības institūcijām 2009.gadā muitas kinologi ar narkotisko vielu meklēšanas suņiem 204 gadījumos (aptuveni četras reizes vairāk nekā 2008.gadā) atklāja kopumā 11,64 kg dažādu narkotisko vielu – heroīnu, kokaīnu, hašišu, marihuānu, klozepam un metamfetamīnu.

Stratēģiskās nozīmes un dubultā pielietojuma preču kontrole

2009.gadā VID teritoriālo iestāžu Muitas noteikumu pārkāpumu novēršanas daļu kontroles rezultātā 21 gadījumā (2008.gadā – 31 gadījumā) uzsākta administratīvā lietvedība saistībā ar iespējamiem pārkāpumiem stratēģiskas nozīmes un dubultā pielietojuma preču nelikumīgā pārvietošanā, kā rezultātā sastādīti pieci APP (2008.gadā – 16 APP).

Konvencionāli aizsargātu preču pārvietošanas kontrole

2009.gadā muitas darbinieki konstatēja 12 Vašingtonas konvencijas "Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām" pārkāpumus, kas ir 3,5 reizes mazāk nekā 2008.gadā, kad konstatēti 42 pārkāpumi.

Šo pārkāpumu atklāšanas rezultātā juridiskām un fiziskām personām tika konfiscēti 14 dažādu apdraudēto sugu īpatņi un no tiem izgatavoti priekšmeti, t.sk. korāļu koloniju fragmenti, pudeles ar spirtotu šķidrumu, kurā ievietotas aizsargājamo sugu čūskas, izstrādājumi no čūskas ādas – somiņas, kurpes, siksnas u.c.

Intelektuālā īpašuma aizsardzība

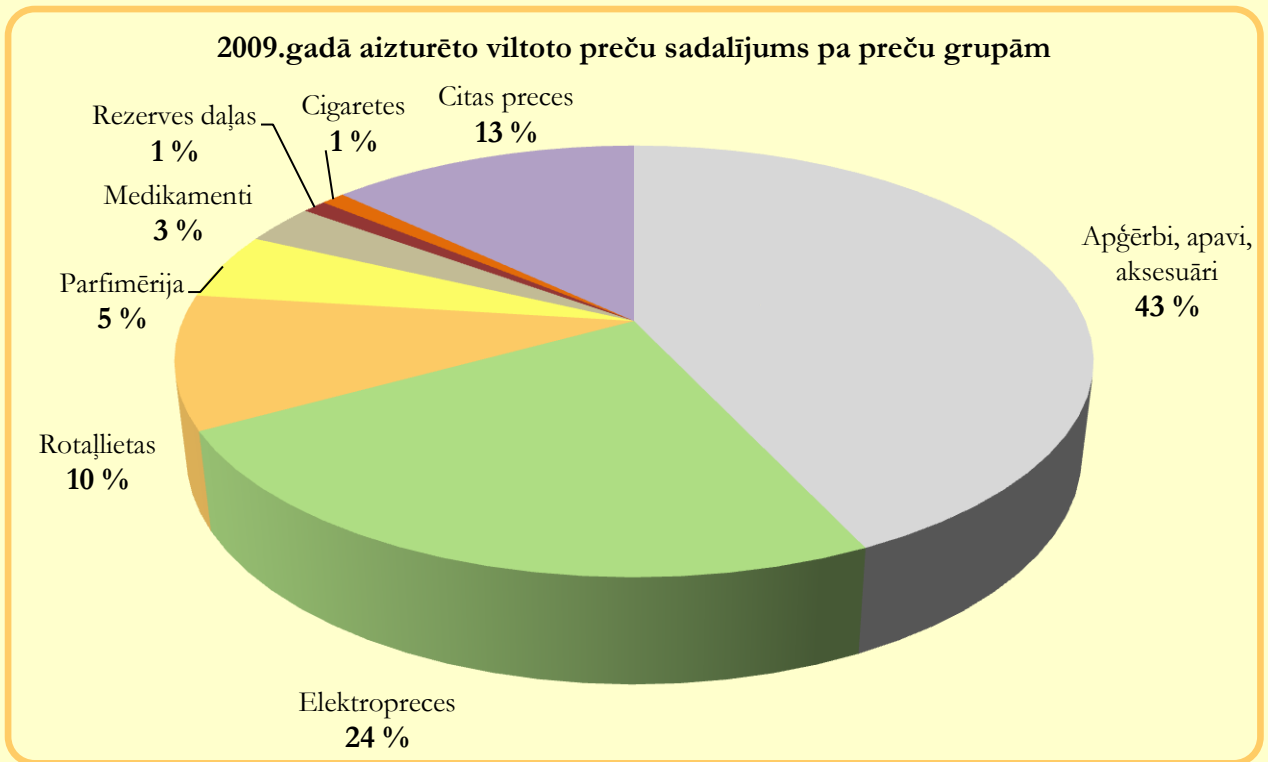
Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā atklāto pārkāpumu skaits 2009.gadā samazinājies par 20 %, salīdzinot ar 2008.gadu. 2008.gadā muitas kontroles rezultātā konstatēti 182 preču zīmju viltojumu gadījumi, 2009.gadā – 144.

Kopējais aizturēto kontrafakto preču vienību skaits palielinājies aptuveni 11 reizes – no 82 782 vienībām 2008.gadā līdz 951 610 vienībām 2009.gadā. Novērstais kaitējums tiesību subjektiem saglabājies 2008.gada līmenī – aptuveni 2,6 miljoni latu.

Atklāto pārkāpumu skaita samazināšanos ietekmējusi kontroles pasākumu koncentrēšana patērētājiem sevišķi bīstamu preču sektoros, piemēram, viltotas elektropreces aizturētas 34 gadījumos, viltotas rotaļlietas – 14, bet viltoti medikamenti – piecos gadījumos.

2009.gadā viltotās un pirātiskās preces aizturētas:

- 73 gadījumos – jūras transportā;
- 29 gadījumos – aviotransportā;
- 29 gadījumos – pasta sūtījumos;
- 13 gadījumos – autotransportā.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, lielākoties viltotās preces mēģināts ievest no Ķīnas, tomēr konstatēti arī vairāki gadījumi, kad ar viltotām preču zīmēm marķētas preces nākušas no Honkongas, Turcijas, Apvienotajiem Arābu Emirātiem un Krievijas.

Skaidras naudas deklarēšanas kontrole

Lai novērstu nedeklarētas skaidras naudas ievēšanu Latvijas Republikā no valstīm, kuras nav ES dalībvalstis, un izvešanu no Latvijas Republikas uz valstīm, kuras nav ES dalībvalstis, VID muitas struktūrvienības nodrošina skaidras naudas pārvietošanas kontroli. Latvijas Republikā prasība uz ES ārējās robežas deklarēt skaidras naudas līdzekļus, ja to apjoms sasniedz vai pārsniedz 10 000 eiro vai ekvivalentu summu citas valsts valūtā, ir spēkā.

Šķērsojot Latvijas robežu, 2009.gadā iesniegtas 170 skaidras naudas deklarācijas kopsummā par 49,97 milj. eiro, t.sk., ierodoties Latvijā, iesniegtas 67 skaidras naudas deklarācijas kopsummā par 20,58 milj. eiro, kas ir par 15 deklarācijām vairāk, bet par 3,82 milj. eiro mazāk nekā 2008.gadā. Atstājot Latviju, 2009.gadā iesniegtas 103 skaidras naudas deklarācijas kopsummā par 29,39 milj. eiro. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, deklarāciju skaits ir samazinājies par sešām deklarācijām, bet deklarētā naudas summa palielinājusies par 10,78 milj. eiro.

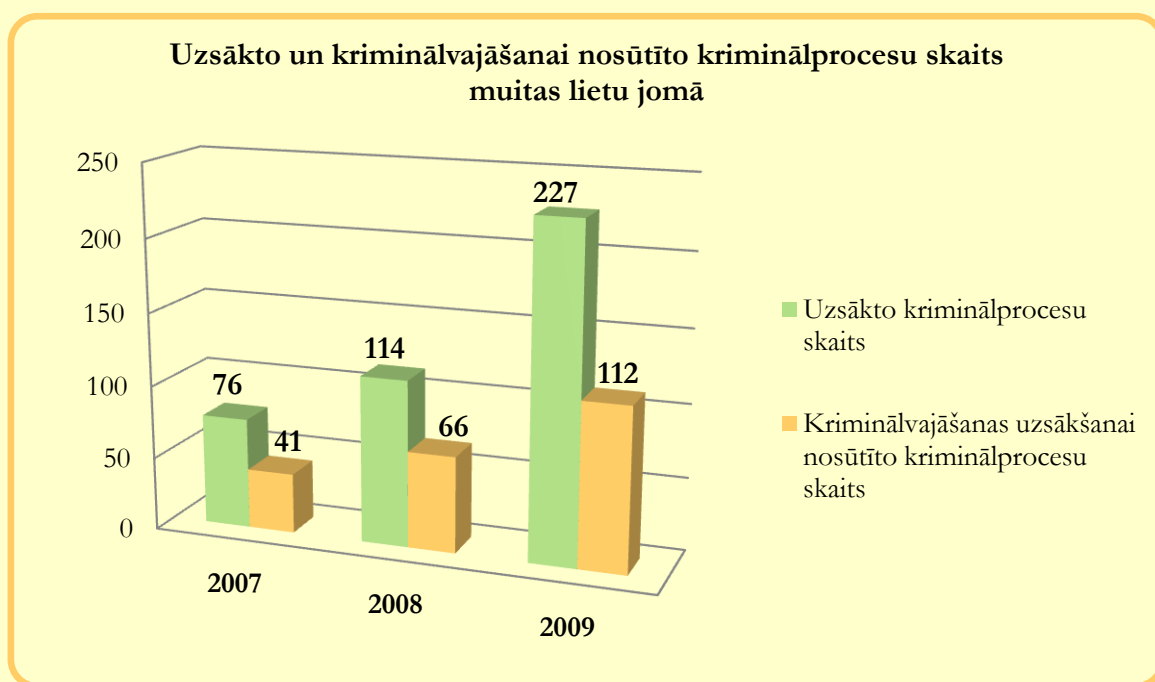
Par normatīvajos aktos noteiktās skaidras naudas, ko, šķērsojot Latvijas Republikas valsts robežu, ievē Eiropas Kopienas muitas teritorijā vai izved no tās, nedeklarēšanu vai nepatiesu deklarēšanu 2009.gadā personām tika sastādīti pieci APP. Četros gadījumos izvairīšanās no skaidras naudas deklarēšanas konstatēta, to izvedot no Eiropas Kopienas teritorijas, vienā gadījumā – ievēdot Eiropas Kopienas teritorijā.

VID Muitas kriminālpārvaldes darbības rezultāti

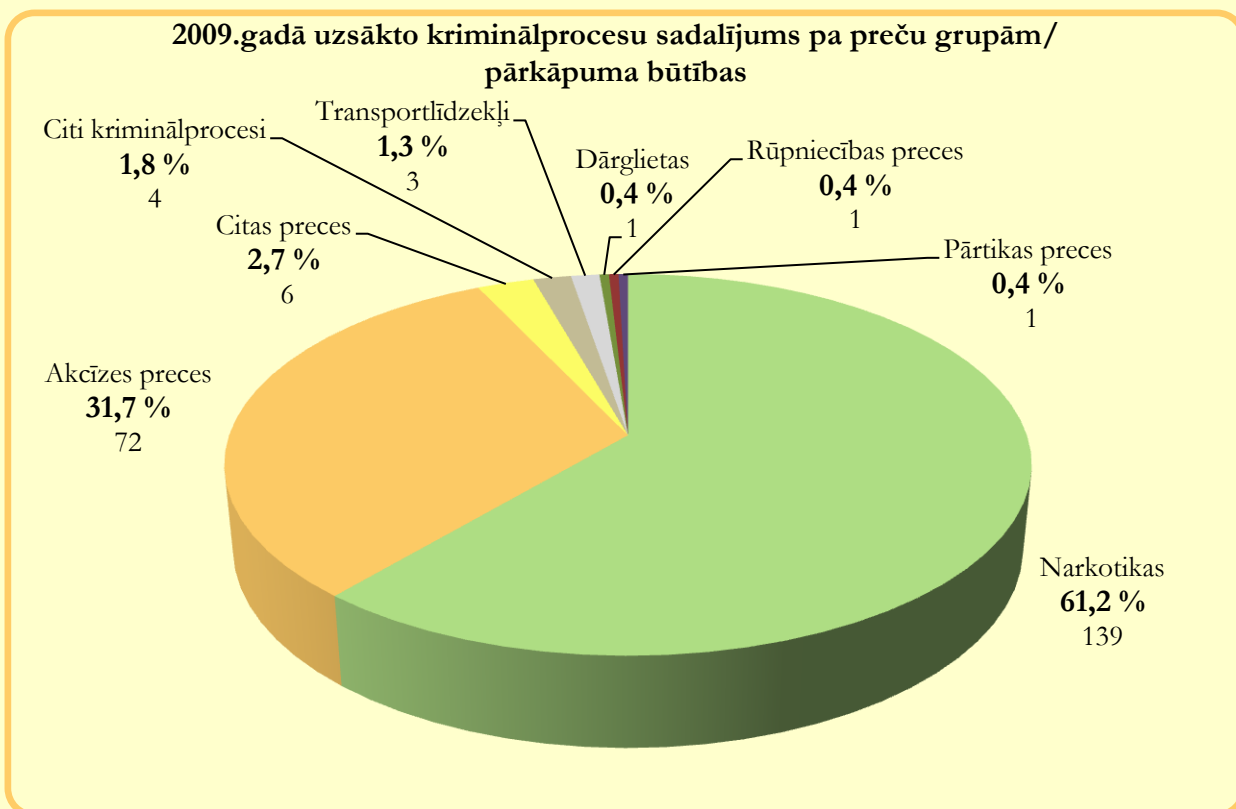
Kriminālprocesu izmeklēšana muitas noteikumu pārkāpumu jomā

Kriminālprocesu izmeklēšanu un operatīvo darbību, lai atklātu un novērstu noziedzīgus nodarījumus muitas lietu jomā, veic VID Muitas kriminālpārvaldes darbinieki.

VID Muitas kriminālpārvalde 2009.gadā ir uzrādījusi skaitliski lielākos kriminālprocesuālās izmeklēšanas rādītājus savas pastāvēšanas laikā. Uzsākti 227, bet kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 112 kriminālprocesi.

Atšķirībā no iepriekšējo gadu tendencēm, kad lielākā daļa no uzsāktajiem kriminālprocesiņiem bija uzsākti par akcīzes preču kontrabandu, 2009.gadā pirmajā vietā ierindojas par narkotisko vai psihotropo vielu kontrabandu uzsākto kriminālprocesu skaits, atstājot akcīzes preces otrajā vietā. Tomēr kopumā var teikt, ka kriminālprocesu struktūra nav būtiski mainījies – joprojām vislielākais uzsākto kriminālprocesu īpatsvars ir saistīts ar narkotiku un akcīzes preču (konkrēti – tabakas izstrādājumu) kontrabandu.

Kriminālprocesu izmeklēšana par narkotisko un psihotropo vielu kontrabandu

Stabils kriminālprocesu īpatsvara pieaugums vērojams narkotiku un psihotropo vielu kontrabandas jomā – 2007.gadā šādu kriminālprocesu īpatsvars bija 30 %, 2008.gadā – 49 %, bet 2009.gadā jau 62 %.

2009.gadā VID Muitas krimināl pārvaldē par narkotisko vai psihotropo vielu kontrabandu vai to neatļautu iegādāšanos un glabāšanu ir uzsākti 139 kriminālprocesi, kas ir gandrīz četras reizes vairāk nekā pagājušajā gadā. Kopš 2005.gada šis skaitlis ir pieaudzis sešas reizes.

Savukārt kriminālvajāšanai par narkotisko vai psihotropo vielu kontrabandu vai to neatļautu iegādāšanos un glabāšanu nosūtīti 45 kriminālprocesi. Kopš 2006.gada, kad bija reģistrēts vismazākais kriminālvajāšanai nosūtīto kriminālprocesu skaits saistībā ar narkotikām, šis skaitlis ir pieaudzis četras reizes.

Minētās uzsākto un kriminālvajāšanai nosūtīto kriminālprocesu skaita pieauguma tendences liecina par VID Muitas krimināl pārvaldes izlūkošanas, kontroles un izmeklēšanas struktūrvienību darba kvalitātes un efektivitātes līmeņa paaugstināšanos.

VID Muitas krimināl pārvaldē uzsākto kriminālprocesu ietvaros izņemti vairāk nekā 12 kilogrami dažādu narkotisko vielu – 12 317,99414 gramu.

Izņemtās narkotiskās un psihotropās vielas

Izņemtās narkotiskās vai psihotropās vielas (grami)	VID Muitas kriminālpārvaldē uzsākto kriminālprocesu ietvaros izņemtās narkotiskās un psihotropās vielas		VID Muitas kriminālpārvaldes un Valsts policijas sadarbības rezultātā izņemtās narkotiskās un psihotropās vielas	
	2008	2009	2008	2009
Nežāvēta marihuāna			150 630	
Marihuāna	1 369,7777	10198,98984	2 5408,47	1000
Kokaīns	1 367,964	0,3828	1 492,78	78,6
MDMA tabletes				
Hašišs	13,8489	860,9242	5 290	242,924
Metamfetamīns	136,4899	1 093,9932	2 804,257	672,44
Amfetamīns		27,4991	34,3	2
Lidokaīna - kofeīna maisījums			1 938	
Magoņu salmi				30 685
Heroīns	154,3582	135,8713	41,33	499,43
MDMA	10,4405	0,05	359,02	
Ksenobarbitāls	1,16			
Kodeīns	0,928			
Diazepāms	0,02	0,0901		
Metadons	0,015			
Bromazepāms	0,006			
Alprazolāms	0,003	0,05		
Triheksifenidils	0,009			
Klonazepāms				3,73
2,5-dimetoksi-4-bromfenetilamīns (sintētiskā narkotika)		0,1406		
Fenozepāms		0,003		

Nozīmīgākie 2009.gadā uzsāktie kriminālprocesi par narkotisko vai psihotropo vielu kontrabandu

2009. gada 26.janvārī robežkontroles punktā "Meitene" VID Muitas kriminālpārvaldes darbinieki sadarbībā ar VID Rīgas muitas reģionālās iestādes kinologiem, veicot padziļinātu muitas kontroli automobili, kas ikdienā izmantots kā katafalks, atklāja 85,8665 gramus amfetamīnu saturošas vielas. Tika uzsākts kriminālprocess, kas 2009.gada maijā nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai pret četrām personām.

2009.gada 11. februārī VID Muitas kriminālpārvaldes darbinieki sadarbībā ar Lietuvas tiesībsargāšanas iestāžu darbiniekiem Grenctālē aizturēja trīs par sevišķi smagiem noziegumiem agrāk sodītas personas ar 99,588 gramu metamfetamīna. 2009.gada 12. februārī, turpinot šī kriminālprocesa izmeklēšanu, tika aizturētas vēl divas iepriekš sodītas personas un atklāti 99,588 gramu heroīna, kā arī ieroči. Kriminālprocess 2009.gada maijā beigās nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai pret trim personām.

2009.gada 3. martā VID Muitas kriminālpārvaldes darbinieki, pamatojoties uz muitas dienesta rīcībā esošu informāciju par iespējamu nelikumīgu narkotisko vielu pārvadāšanu pa Latvijas teritoriju, veicot muitas kontroles pasākumus, pie kāda vīrieša un viņa audzudēla atklāja 102,7833 gramus metamfetamīna. Kriminālprocess 2009.gada aprīlī nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2009.gada 12.maijā VID Muitas kriminālpārvaldē tika uzsākts kriminālprocess pret kādu sievieti, kas ar avioreisu "Telaviva – Rīga" no Izraēlas Latvijā mēģināja ievest 95,696 gramus hašiša. Kriminālprocess 2009.gada jūnijā nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2009.gada 17. maijā VID Muitas kriminālpārvaldes darbinieki, veicot padziļinātu muitas kontroli kādam robežkontroles punktā "Skaistkalne" apturētā automobīlā, tajā atrada un izņēma 2 970 gramus marihuānas. Kriminālprocess 2009.gada oktobrī nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2009. gada 20.maijā VID Muitas kriminālpārvaldes darbinieki, piedaloties VID Vidzemes reģionālās iestādes kinologam ar darba suni, lidostā "Rīga" kāda Igaunijas pilsoņa apavos speciāli izveidotos slēpņos atrada 290,749 gramus hašiša. Par konstatēto faktu VID Muitas kriminālpārvaldē 2009.gada 20.maijā uzsākts kriminālprocess.

2009.gada 1.augustā VID Muitas kriminālpārvaldes darbiniekiem, sadarbībā ar Valsts policijas Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldes darbiniekiem veicot virkni operatīvo kriminālmeklēšanas un muitas kontroles pasākumu, izdevās atklāt mēģinājumu Latvijā ievest septiņus kilogramus marihuānas. Uz Lietuvas – Latvijas robežas tika veikta padziļinātā muitas kontrole *Hyundai Santa Fe* markas automobīlā ar piekabī, kas Latvijā bija iebraucis caur Lietuvu no Nīderlandes. Automobiļa piekabē speciāli izveidotā dubultā grīdā tika atrasti paslēpti 14 iepakojumi ar marihuānu.

2009.gada 26.janvārī robežkontroles punktā "Meitene" katafalkā atrastie 85,8665 gramu amfetamīna.

2009.gada 11. februārī Grenctālē atklātie 99,588 gramu metamfetamīna.

2009.gada 17. maijā robežkontroles punktā "Skaistkalne" apturētajā automobilī atrastie un izņemtie 2 970 grami marihuānas.

2009.gada 1.augustā uz Lietuvas – Latvijas robežas Hyundai Santa Fe markas automobiļa piekabē atrastie septiņi kilogrami marihuānas (14 iepakojumi).

Organizētās noziedzības apkarošana un citu noziegumu izmeklēšana

VID Muitas kriminālpārvaldes darba rezultātā novērsta kaitējums valsts budžetam, ņemot vērā gadījumus, kad to iespējams aprēķināt, 2009.gadā ir 8 898 033,24 latu:

- novērsta kaitējums, ierobežojot organizētās noziedzības darbību, – 3 385 959,24 latu;
- novērsta kaitējums, izņemot no aprites kontrabandas veidā ievestās cigaretes, – 5 512 074 latu.

Organizētās noziedzības apkarošanas efektivitātei ir stabila pieauguma tendence – salīdzinājumā ar 2008.gadu tā ir palielinājusies 2,5 reizes (vērtējums veikts, salīdzinot novērsto kaitējumu valsts budžetam 2008. un 2009.gadā).

2009.gadā VID Muitas kriminālpārvalde 34 gadījumos ir būtiski ierobežojusi organizētās noziedzības grupējumu darbību muitas jomā, novēršot valstij kaitējumu (gadījumos, kad to iespējams aprēķināt) 3 385 959,24 latu apmērā.

Organizētās noziedzības apkarošana	2005	2006	2007	2008	2009
1.Organizētās noziedzības grupējumu ierobežošanas gadījumu skaits	7	11	15	45	34
2.Organizētajām noziedzīgajām grupām nodarīti zaudējumi naudas izteiksmē (gadījumos, kad to ir iespējams aprēķināt) (Ls)	4 432 755	623 207	7 199 277	4 223 931	4 134 725,29
2.1. tiešie – izņemtās preces un citas materiālās vērtības (Ls)	1 949 655	623 207	1 396 655	1 043 538	467 180,29
2.2. netiešie – noziedzīgo grupējumu neiegūtā peļņa (Ls)	2 483 100	0	5 802 622	3 180 393	3 667 545
3.Valstij novērsts kaitējums naudas izteiksmē (gadījumos, kad to ir iespējams aprēķināt) (Ls)	0	0	100 685	1 362 681,32	3 385 959,24

Galvenais organizētās noziedzības apkarošanas efektivitātes rādītājs ir novērsta kaitējums valsts budžetam nenomaksātu nodokļu un citu ar likumu noteikto obligāto maksājumu veidā. Kopš 2007.gada, kad tika uzsākta šī rādītāja novērtēšana, VID Muitas kriminālpārvaldes darbībā vērojama stabila organizētās noziedzības apkarošanas efektivitātes palielināšanās tendence – salīdzinājumā ar 2008.gadu tā ir palielinājusies 2,5 reizes un naudas izteiksmē ir 3 385 959,24 latī. Kopš 2007.gada novērsta kaitējums valsts budžetam ir palielinājies apmēram 33 reizes.

2009.gadā VID Muitas kriminālpārvalde kriminālprocesu ietvaros izņēmusi 52 286 800 gab. dažādu marķu cigarešu, 4 607,9 litrus alkohola un citas preces.

2009.gadā uzsākto kriminālprocesu ietvaros izņemtās preces

Izņemtās preces	2009
Alkohols kopā (litri)	4 607,9
Cigaretēs (gab.)	52 286 800
Tabaka (kg)	12 750

Citi nozīmīgākie 2009.gadā uzsāktie kriminālprocesi

2009.gada 27.martā VID Muitas kriminālpārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 3 000 000 gab. "Jin Ling" markas cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām – pārvietošanu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas, kas tika konstatēts Ventspilī, veicot padziļinātu muitas kontroli kādam kravas vilcējam ar puspiekabi, kas ar prāmi gatavojās doties uz Zviedriju.

2009.gada 3.februārī VID Muitas kriminālpārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 8 189 400 gab. "L&M" markas cigarešu – glabāšanu kādā noliktavā Rīgā bez muitas iestāžu atļaujas. Vispirms 2009.gada 2. februārī VID Muitas kriminālpārvaldes

darbinieki uz ceļa Rīga – Bauska aizturēja mikroautobusu, kurā atradās 974 400 gab. "L&M" markas cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, bet vēlāk nāca uz pēdām minētajai cigarešu noliktavai. Izņemto cigarešu muitas vērtība ir 181 804,68 lati.

2009.gada 8.jūlijā VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 5 008 800 gab. "Jin Ling" markas cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām – ievēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā, noslēpjot tās no muitas kontroles, kas tika konstatēts Rēzeknē kādā no Krievijas iebraukuša preču vilciena vagonā ar kravu – gāzbetons.

2009.gada 27.jūlijā VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 7 792 200 gab. "Saint George", "More" un "North Star" cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām – ievēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā, noslēpjot tās no muitas kontroles, kas tika konstatēts 2009.gada 16.jūlijā Rēzeknē kādā preču vilciena vagonā ar siltumizolācijas paneļu kravu.

2009.gada 14.augustā VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 6 632 000 gab. "More", "Prima Nevo" un "L&M" markas cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām – ievēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā, noslēpjot tās no muitas kontroles, kas tika konstatēts Rēzeknē, veicot padziļinātu muitas kontroli kādam dzelzceļa vagonam ar kravu – zāģmateriāli.

2009.gada 18.septembrī VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 1 000 000 gab. "L&M" markas cigarešu – glabāšanu un pārvadāšanu bez muitas iestāžu atļaujas, kas tika konstatēts Ķekavā, veicot padziļinātu muitas kontroli kādam degvielas uzpildes stacijā novietotam kravas automobilim. Kriminālprocess 2009.gada 19.oktobrī nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai pret vienu personu.

2009.gada 16.oktobrī VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par 48 svētbilžu kontrabandu lielā apmērā organizētā grupā, kas tika konstatēta pie Latvijas Republikas robežas, muitas kontroles veikšanai apturot "Mercedes Benz" markas automobili – dzīvojamo furgonu, kas Latvijā bija iebraucis no Baltkrievijas. Kriminālprocesa ietvaros tika veiktas trīs kratīšanas, kuru laikā izņemtas vēl 98 svētbildes aizdomās turēto personu dzīvesvietās. Kopumā aizturētas 146 svētbildes.

2009.gada 19.oktobrī VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 6 200 600 gab. "Jin Ling" markas cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām – ievēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā, noslēpjot tās no muitas kontroles, kas tika konstatēts Daugavpilī, pārbaudot kāda uzņēmuma teritorijā esošās metāla mucas, kurās atradās celtniecības špaktele.

2009.gada 4.decembrī VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par nelikumīgām darbībām ar akcīzes nodokli apliekamo un, iespējams, muišošanai pakļauto precī – piecām tonnām spirta –, to pārvietojot bez jebkādiem preces pavaddokumentiem, kas tika konstatēta ceļa Daugavpils–Rīga posmā Pļaviņas–Koknese, pārbaudot kādu *MAN* kravas automobili.

2009.gada 24.decembrī VID Muitas krimināl pārvaldē tika uzsākts kriminālprocess par muišošanai pakļauto preču – 12 000 000 gab. "Jin Ling" markas cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām – ievēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā, noslēpjot tās no muitas kontroles, kas tika konstatēts Grebņevas muitas kontroles punktā, veicot padziļinātu pārbaudi kādam no Krievijas puses iebraukušam kravas automobilim.

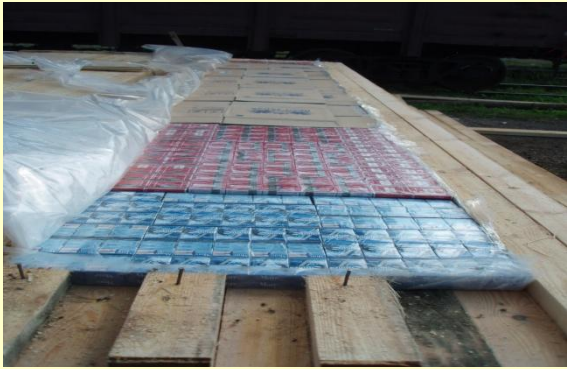
2009.gada 27.martā Ventspilī atklātie 3 000 000 gab. "Jin Ling" markas cigarešu.

2009.gada 3.februārī kādā noliktavā Rīgā atklātie 8 189 400 gab. "L&M" markas cigarešu.

2009.gada 8.jūlijā gāzbetona kravā atrastie 5 008 800 gab. "Jin Ling" markas cigarešu.

2009.gada 14.augustā dzelzceļa vagonā ar kravu – žāģmateriāli – atrastie 6 632 000 gab. "More", "Prima Nevo" un "L&M" markas cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām.

2009.gada 16.oktobrī uzsāktā kriminālprocesa ietvaros aizturētās svečbildes, kas tika konstatētas, pie Latvijas Republikas robežas apturot "Mercedes Benz" markas automobili – dzīvojamo furgonu, kas Latvijā bija iebraucis no Baltkrievijas, kā arī kratīšanu laikā izņemtas svečbildes.

2009.gada 19.oktobrī Danganpili atklātie 6 200 600 gab. "Jin Ling" markas cigarešu, kas tika konstatēti, pārbaudot kāda uzņēmuma teritorijā esošās metāla mucas ar špakelmasu.

2009.gada 4.decembrī aizturētās piecas tonnas spirta, kas tika konstatētas ceļā Daugavpils–Rīga posmā Pļaviņas–Koknese, pārbaudot kādu MAN kravas automobili.

Kontroles pasākumi

2009.gadā VID Muitas krimināl pārvaldes Mobilo vienību darbinieki izpildījuši 3 458 darba uzdevumus, kuri saistīti ar kontroles pasākumiem uz ārējās robežas un iekšzemē, kā arī atbalsta sniegšanu izmeklēšanas procesuālo darbību ietvaros.

Pārskata periodā kopumā sastādīti 425 APP, kuru izskatīšanas rezultātā uzlikti naudas sodi 68 685 latu apmērā, 349 gadījumos piemērojot preču konfiskāciju. Konfiscēts 334,1 litrs alkohola, 3 196 860 gab. cigarešu, seši automobiļi, 6000 pāri apavu, 585 gab. apģērbu un citas preces.

FINANŠU NOZIEGUMU APKAROŠANA

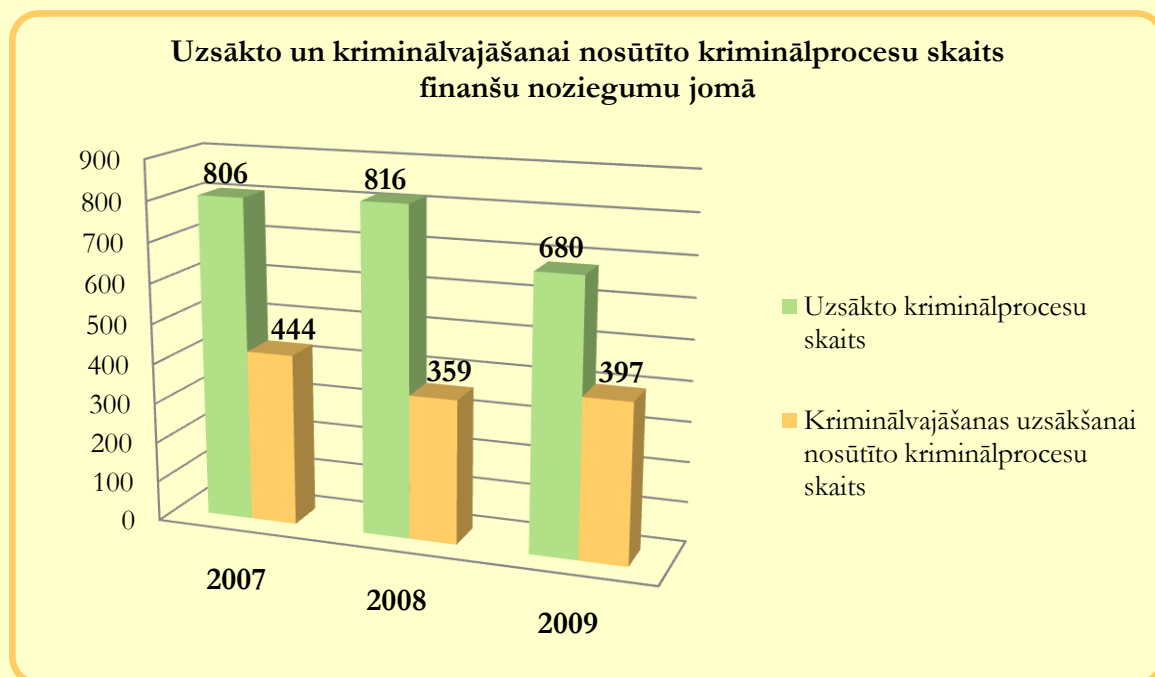
VID Finanšu policijas pārvalde veic operatīvo darbību un pirmstiesas izmeklēšanu kriminālprocesos, lai atklātu un novērstu noziedzīgus nodarījumus valsts ieņēmumu jomā un VID ierēdņu un darbinieku darbībā.

VID Finanšu policijas pārvalde organizē darbu saskaņā ar VID noziedzīgu nodarījumu novēršanai un atklāšanai valsts ieņēmumu jomā stratēģijas 2007. – 2009.gadam prioritātēm:

- nodokļu krāpšanas apkarošana;
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošana;
- cīņa ar organizēto noziedzību.

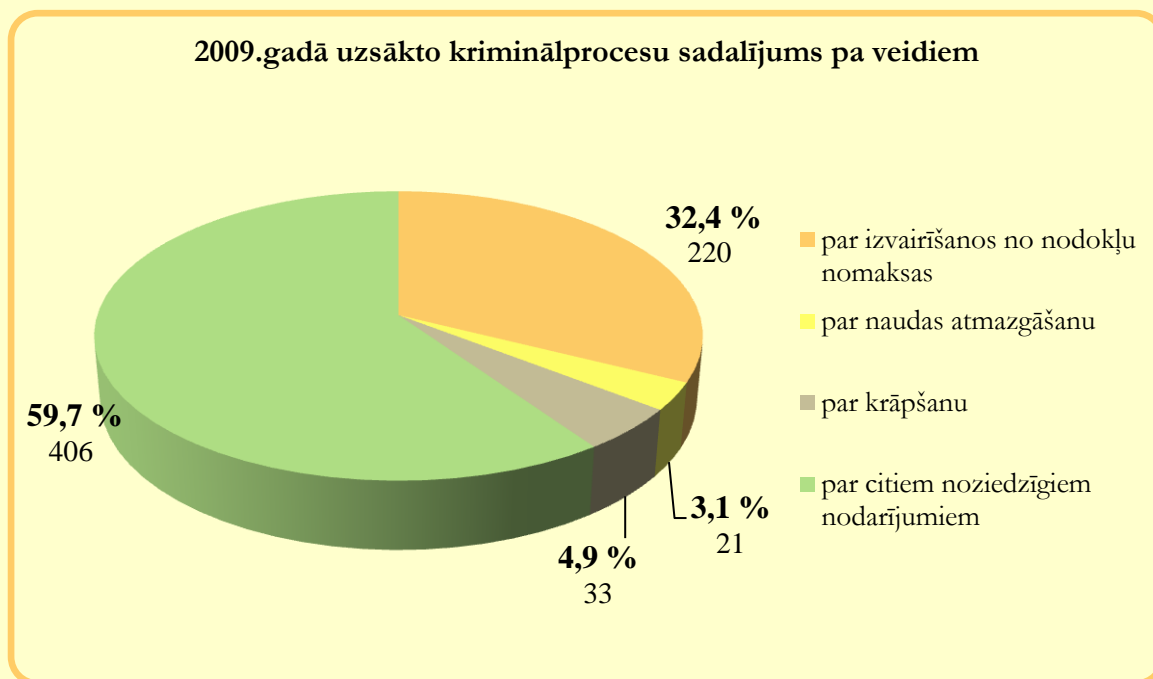
Kriminālprocesu izmeklēšana

Kriminālprocesu izmeklēšana finanšu noziegumu apkarošanas jomā

Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīto kriminālprocesu skaits 2009.gadā pārsniedz 2008.gada rezultātus, un tieši kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītie kriminālprocesi ir būtiskākais VID Finanšu policijas pārvaldes darbības rezultātu rādītājs.

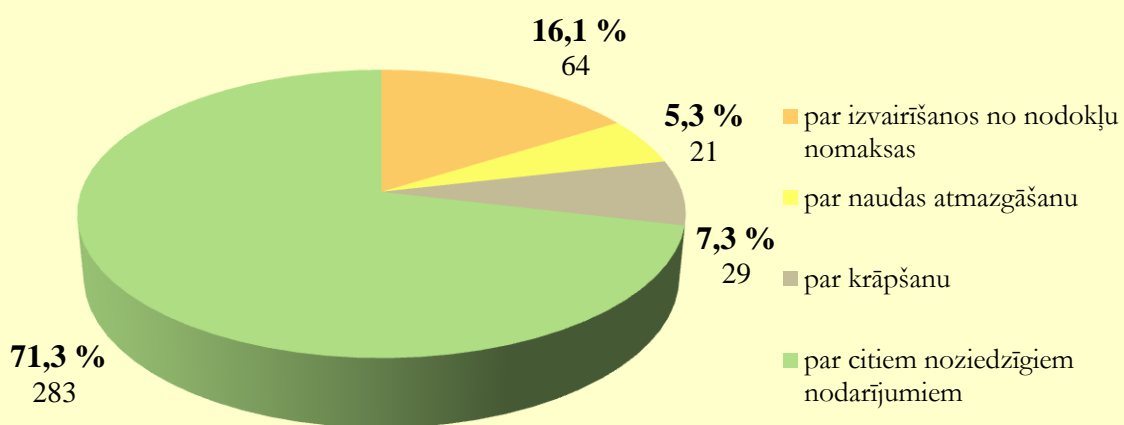
Pievēršot lielāku uzmanību organizētās noziedzības grupējumu darbības apkarošanai, izmeklējot apjomīgas un sarežģītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēmas, kā arī iepriekš uzsākto kriminālprocesu izmeklēšanai, salīdzinot ar 2008.gada rezultātiem, 2009.gadā samazinājies uzsākto kriminālprocesu skaits. Uzsākto kriminālprocesu samazinājums ir izskaidrojams ar to, ka jaunatklātajos grupējumos ir liels iesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kā arī to veidotās krāpnieciskās shēmas ir sarežģītas, kā rezultātā ir jāveic ievērojama apjoma izmeklēšanas darbības ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs.

Uzsākto un saņemto kriminālprocesu ietvaros konstatēto valstij nodarīto zaudējumu apmērs ir 48 962 424 lati.

Lai nodrošinātu iespējamo valstij radīto zaudējumu atlīdzināšanu, 2009.gadā uzsākto kriminālprocesu ietvaros uzņēmumu un privātpersonu kontos arestēti un apturēti dažādās valūtās kopumā vairāk nekā 3,3 miljoni latu.

2009.gadā kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīto kriminālprocesu sadalījums pa veidiem

Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajos kriminālprocesos konstatēto valstij nodarīto zaudējumu apmērs ir 20 397 959 latu.

Lietvedībā esošajos kriminālprocesos 2009.gadā jau pirmstiesas izmeklēšanas laikā ar tiesas lēmumu atzīti par noziedzīgi iegūtiem, konfiscēti un ieskaitīti valsts budžetā kopumā vairāk nekā 636,5 tūkstoši latu.

Organizētās noziedzības apkarošana

2009.gadā prioritāri apkarojot tos noziedzīgos nodarījumus, kas saistīti ar organizēto noziedzību, jo īpaši noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu ("naudas atmazgāšanu") un nodokļu izkrāpšanu, VID Finanšu policijas pārvalde savas darbības rezultātā pārtraukusi 13 grupējumu darbību. Kopumā šajos kriminālprocesos par aizdomās turētām personām atzītas 66 personas, veiktas 188 kratīšanas, arestēti 16 nekustamie īpašumi, norēķinu kontos apturēti un arestēti 1,3 miljoni latu, savukārt arestēti un VID depozītkontā ieskaitīti 151,1 tūkstotus latu.

Ar tiesas lēmumu šajos kriminālprocesos 2009.gadā par noziedzīgi iegūtiem atzīti, konfiscēti un ieskaitīti valsts budžetā 18,3 tūkstoši latu.

Labi rezultāti 2009.gadā noteikto prioritāšu griezumā sasniegti, apkarojot organizētu noziedzīgu grupējumu darbību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas jomā. Tas izdevies, neskatoties uz to, ka noziedzīgo grupējumu organizētības līmenis kļūst arvien augstāks un vairumā gadījumu šos grupējumus vada izglītotas personas, kuras prasmīgi orientējas finanšu un juridiskajos jautājumos.

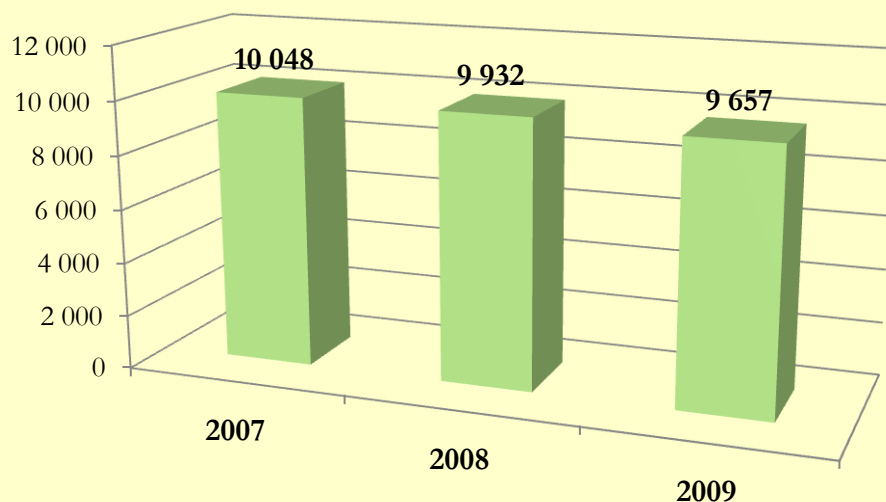
Nozīmīgākie izmeklētie kriminālprocesi:

- 2009.gada februārī Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētajai prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti divi kriminālprocesi par septiņu personu izvairīšanos no nodokļu nomaksas 1 452 292,35 latu apmērā un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju 2 088 027,03 latu apmērā. Abi šie kriminālprocesi tika uzsākti 2008.gadā, izmeklējot kāda vērienīga organizētās noziedzības grupējuma darbību, kas nodarbojās ar "naudas atmazgāšanu" un kura darbību VID Finanšu policijas pārvalde atklāja un pārtrauca 2008.gada 6.martā.
- 2009.gada martā Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētajai prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīts kriminālprocess ar ierosinājumu uzsākt kriminālvajāšanu pret Irinu Z. pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas un 195.panta otrās daļas par izvairīšanos no IIN nomaksas 2004. un 2005.gadā, nodarot zaudējumu valsts budžetam 54 982,32 latu apmērā, un noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu legalizāciju lielā apmērā.
- 2009.gada aprīlī Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētajai prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīts kriminālprocess par divu personu izvairīšanos no nodokļu nomaksas 0,6 miljonu latu apmērā un šādā veidā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju lielā apmērā. Kriminālprocess uzsākts 2007.gada septembrī pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas un 195.panta trešās daļas par SIA "S.G.M." un SIA "Rufina" izvairīšanos no nodokļu nomaksas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju 2006. un 2007.gadā.
- 2009.gada septembrī Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētajai prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīts kriminālprocess par divu komersantu izvairīšanos no nodokļu nomaksas, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, kā arī PVN izkrāpšanu no valsts budžeta lielā apmērā. Izmantojot fiktīvu komersantu datus un dokumentāri radot šķietamu saimniecisko darbību, grupējums sniedza VID PVN deklarācijas, norādot tajās faktiski nenotikušus darījumus, un pieprasīja PVN pārmaksu atmaksas. Kopumā grupējums izvairījās no nodokļu nomaksas aptuveni 180 tūkstošu latu apmērā, legalizējot daļu šo naudas līdzekļu, kā arī PVN pārmaksu atmaksu veidā izkrāpa no valsts budžeta naudas līdzekļus 54 tūkstošu latu apmērā.
- 2009.gada septembrī Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīts kriminālprocess par Svetlanas D. uzņēmējdarbības veikšanu bez reģistrācijas un izvairīšanos no nodokļu nomaksas, nodarot kaitējumu valsts budžetam 154 863,48 latu apmērā.
- Pirmstiesas izmeklēšanas laikā tika noskaidrots, ka 1968. gadā dzimušī Svetlana D. 2005. un 2006.gadā pārdeva 25 nekustamos īpašumus Rīgas rajona Olaines novadā, slēpjot darījumu faktisko vērtību, vairākas reizes to samazinot, atsevišķos gadījumos pat par 22 reizēm, ar nolūku izvairīties no nodokļu nomaksas. Nekustamo īpašumu pirkšanas – pārdošanas līgumos, kurus zināmā mērā Svetlana D. piespieda parakstīt pircējus tieši šādā redakcijā, tika iekļauti punkti, kas paredzēja, ka nekustamo īpašumu pircēji turpmāk izmantos noteiktus Svetlanas D. piedāvātus pakalpojumus turpmākā zemes gabala apbūvē. Šādu punktu iekļaušana nekustamo īpašumu pirkšanas – pārdošanas līgumos ir tikai viens no faktiem, kas nepārprotami liecina par personas mērķtiecīgu un sistemātisku darbību ar nolūku gūt peļņu, tātad – saimnieciskās darbības veikšanu.
- 2009.gada novembrī Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētajai prokuratūrai nosūtīts kriminālprocess kriminālvajāšanas uzsākšanai pret divu uzņēmumu amatpersonām par mēģinājumu izkrāpt no valsts budžeta PVN pārmaksas atmaksu 307 734,25 latu apmērā par savstarpējiem darījumiem laika posmā no 2006.gada janvāra līdz 2006.gada martam.

AKCĪZES PREČU APRITES UZRAUDZĪBA

Licencēšana

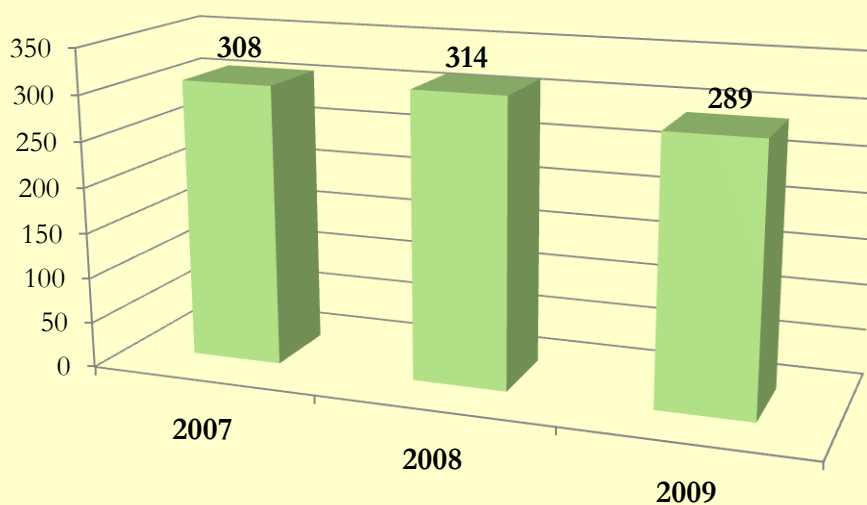
Spēkā esošo licenču darbībai ar akcīzes precēm un sertifikātu par patstāvīgās mazās alus daritavas statusa piešķiršanu skaits

2009.gadā kopumā anulētas 1 580 licences darbībai ar akcīzes precēm, no tām 411 licences anulētas par normatīvo aktu pārkāpumiem un 1 169 – pamatojoties uz komersantu iesniegumiem.

Akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecību izsniegšana

Izsniegto un pārreģistrēto akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecību skaits

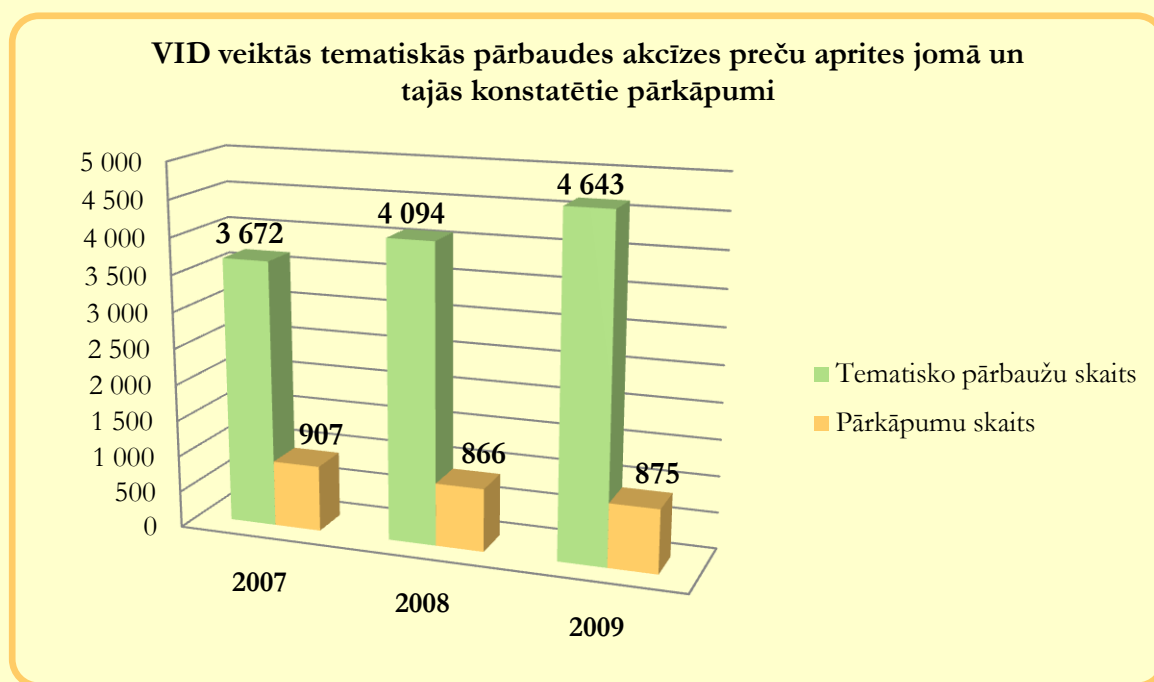
2009.gadā kopumā anulētas astoņas akcīzes nodokļa vispārējā nodrošinājuma apliecības, no tām četras apliecības anulētas par normatīvo aktu pārkāpumiem un četras – pamatojoties uz komersantu iesniegumiem.

2009.gadā trim akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecībām ir apturēta darbība.

2009.gadā trīs reizes ir pieņemti lēmumi par atteikumu izsniegt nodrošinājuma apliecības.

Iekšzemes akcīzes nodoklis naftas produktiem 2009.gadā ir iekasēts 266 836,29 tūkst. latu apmērā.

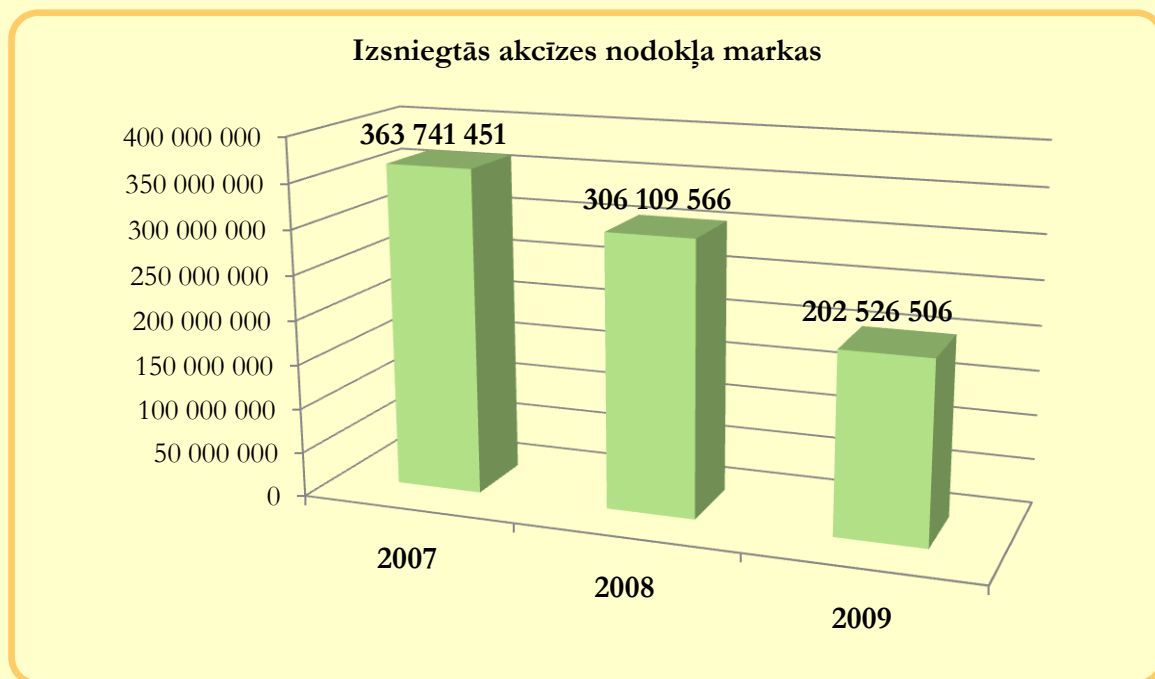
Uzraudzība

2009.gadā piemērotais naudas sods par pārkāpumiem akcīzes preču jomā ir 171,06 tūkst. latu.

2009.gadā konfiscēto preču daudzums: 13 524,98 litri naftas produktu, 3 800,22 litri alkoholisko dzērienu, 5 653 029 cigaretes.

Akcīzes nodokļu marku izsniegšana

2009.gadā izsniegtas 80 948 269 akcīzes nodokļa markas alkoholisko dzērienu marķēšanai, savukārt tabakas izstrādājumu marķēšanai izsniegtas 121 578 237 akcīzes nodokļa markas.

Būtisks izsniegto akcīzes nodokļa marku daudzuma samazinājums (apmēram par 34 % salīdzinājumā ar 2008.gada rādītājiem) 2009.gadā ir skaidrojams ar ievērojamu akcīzes nodokļa likmju tabakas izstrādājumiem un alkoholiskajiem dzērieniem paaugstināšanu kopš 2009.gada sākuma, kā arī attiecīgo produktu cenu kāpumu un kopējo ekonomisko rādītāju, kā arī patērētāju pirktspējas lejupslīdi. Jāatzīmē, ka 2009.gadā akcīzes nodokļa markas pārtrauca saņemt vairāki nodokļa maksātāji, kas arī ir ietekmējis izsniegto akcīzes nodokļa marku apjomus. Tā, piemēram, SIA "British American Tobacco Latvia" 2009.gada 2.pusgadā slēdza Latvijas cigarešu ražotni, kurā saražoto cigarešu īpatsvars 2008.gadā aizņēma aptuveni 15 % no kopējā cigarešu tirgus Latvijā.

VALSTS AMATPERSONU DARBĪBAS KONTROLE

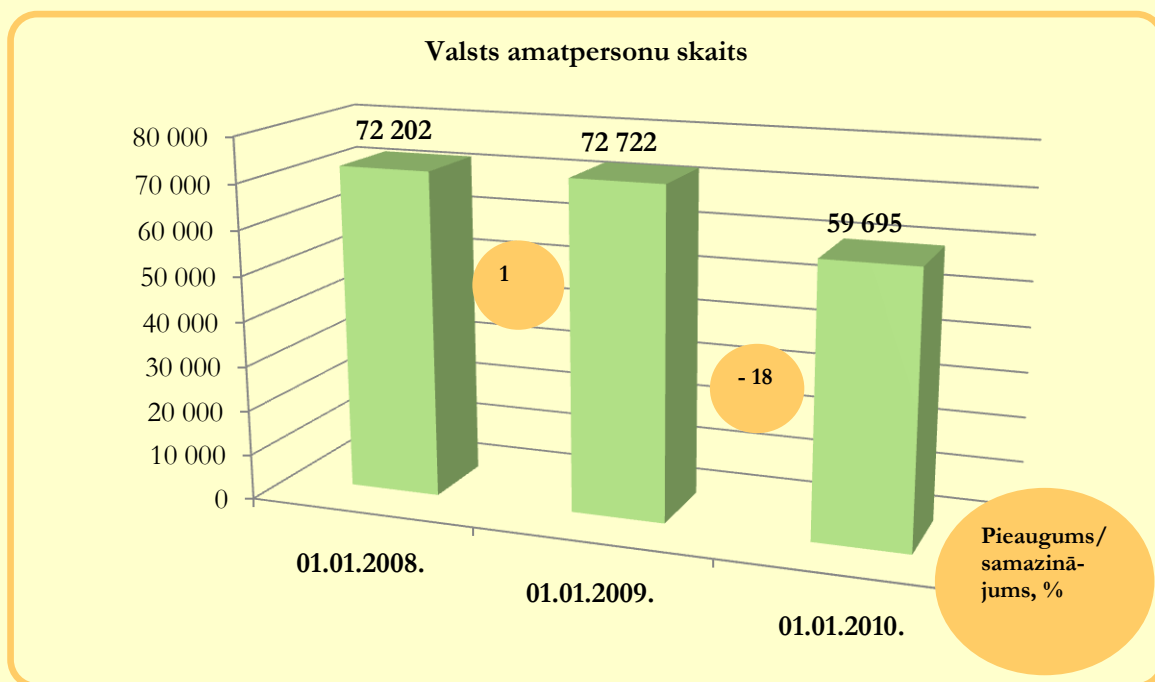
Saskaņā ar likumu "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" VID valsts amatpersonu datu administrēšanas struktūrvienību galvenie uzdevumi ir:

- kontrolēt valsts amatpersonu deklarāciju aizpildīšanas kārtības un savlaicīgas iesniegšanas prasību izpildi;
- nodrošināt valsts amatpersonas deklarāciju reģistrēšanu un glabāšanu, kā arī to publicēšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- kontrolēt valsts amatpersonu sarakstu un to grozījumu aizpildīšanas un iesniegšanas prasību izpildi;
- saukt pie administratīvās atbildības valsts amatpersonas par valsts amatpersonas deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā, deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtības neievērošanu vai nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā;
- saukt pie administratīvās atbildības valsts vai pašvaldību institūciju vadītājus par valsts amatpersonu sarakstu un to grozījumu neiesniegšanu noteiktā kārtībā vai nepilnīgu sarakstu iesniegšanu.

Uzdevumu izpildi nodrošina VID Valsts amatpersonu datu administrēšanas pārvaldes un VID valsts amatpersonu datu administrēšanas struktūrvienību darbinieki.

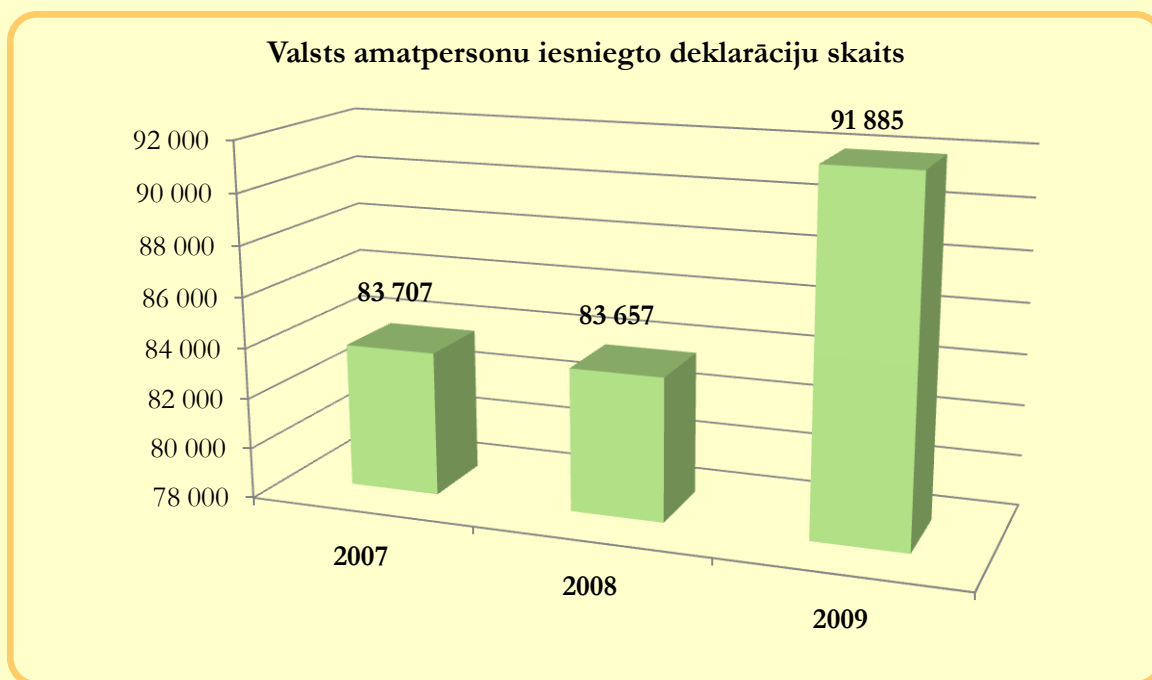
Valsts amatpersonu skaits un iesniegto deklarāciju skaits

Uz 2010.gada 1.janvāri valstī reģistrētas 59 695 valsts amatpersonas.

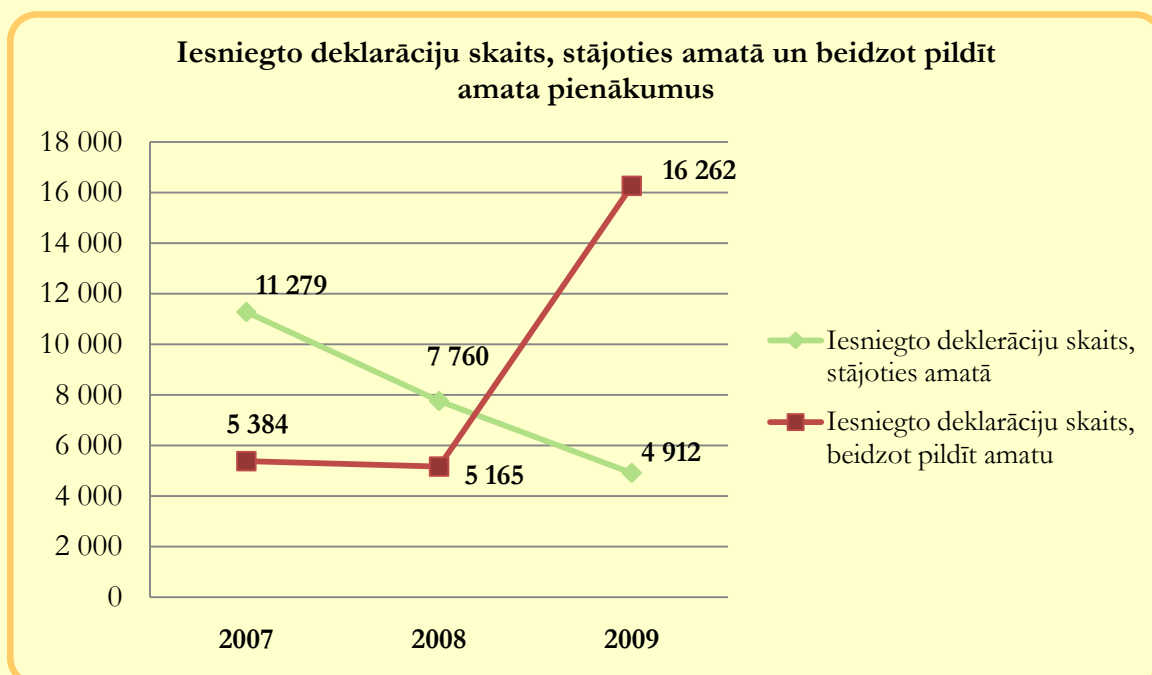

Izvērtējot valsts amatpersonu skaita dinamiku, redzam, ka 2009.gadā ir vērojams valsts amatpersonu skaita samazinājums. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, valsts amatpersonu skaits ir samazinājies par 13 027 valsts amatpersonām jeb 18 % un ir atgriezies 2003./2004.gada līmenī (2003.gadā – 56 715 valsts amatpersonas, 2004. – 63 115 valsts amatpersonas). Straujais valsts amatpersonu skaita samazinājums saistīts ar kopējo ekonomisko situāciju valstī – valsts un pašvaldības institūciju reorganizāciju.

Kopumā gada laikā VID iesniegtas 91 885 valsts amatpersonas deklarācijas, kas ir par 8 228 jeb 10 % vairāk nekā 2008.gadā.

Iesniegto deklarāciju skaits, stājoties valsts amatpersonu amatā un beidzot pildīt valsts amatpersonu amata pienākumus, attēlots grafikā.

2009.gadā, stājoties amatā, iesniegtas 4 912 deklarācijas, kas ir par 2 848 deklarācijām jeb 37 % mazāk nekā 2008.gadā. Savukārt, beidzot pildīt amata pienākumus, iesniegtas 16 262 deklarācijas, kas vairāk nekā trīs reizes pārsniedz 2008.gadā iesniegto deklarāciju skaitu., Iesniegto deklarāciju, stājoties amatā, skaita dinamika liecina par to, ka turpinās iepriekšējos gados novērotā valsts amatpersonu mainības samazināšanās, bet valsts amatpersonu deklarāciju, beidzot pildīt amata pienākumus, skaita palielināšanās – par valsts amatpersonu skaita samazināšanos institūcijās.

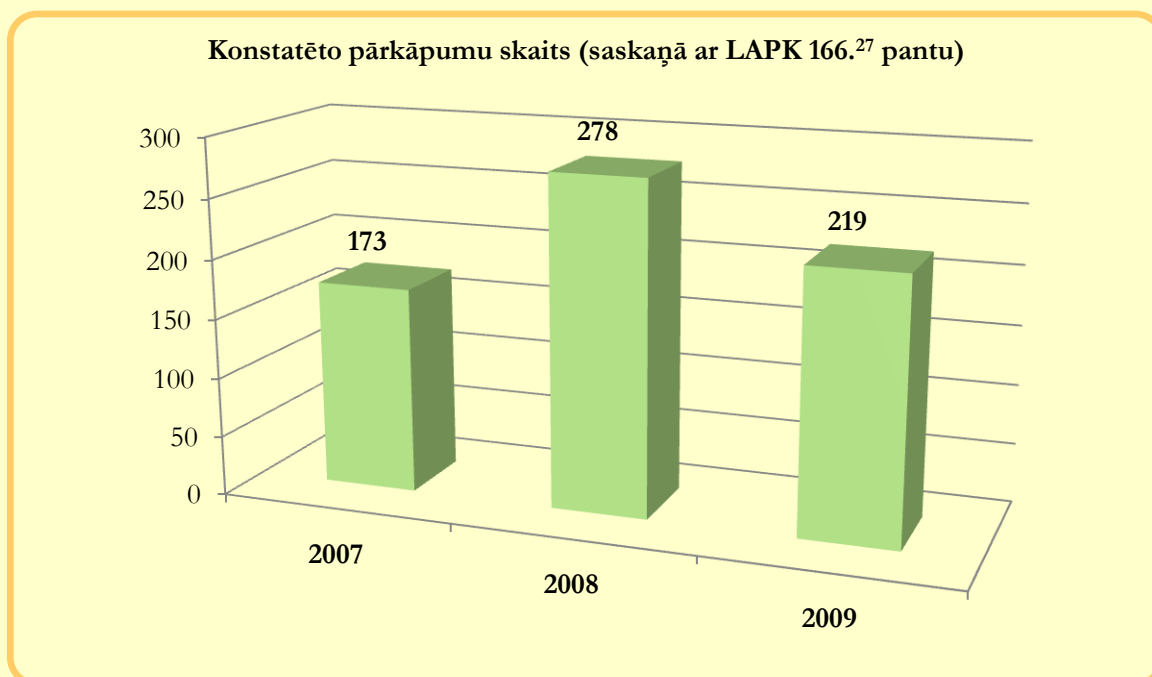
Konstatētie pārkāpumi un sodi

2009.gadā par valsts amatpersonu deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā, deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtības neievērošanu vai nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā izskatīti 219 valsts amatpersonu administratīvie pārkāpumi, kas ir par 59 pārkāpumiem jeb 21 % mazāk nekā 2008.gadā.

No izskatītajiem 219 pārkāpumiem 172 pārkāpumi jeb 78 % ir par valsts amatpersonu deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā, 43 pārkāpumi jeb 20 % – par nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā un četri pārkāpumi jeb 2 % – par deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtības neievērošanu.

No 172 pārkāpumiem par deklarācijas iesniegšanas termiņa neievērošanu:

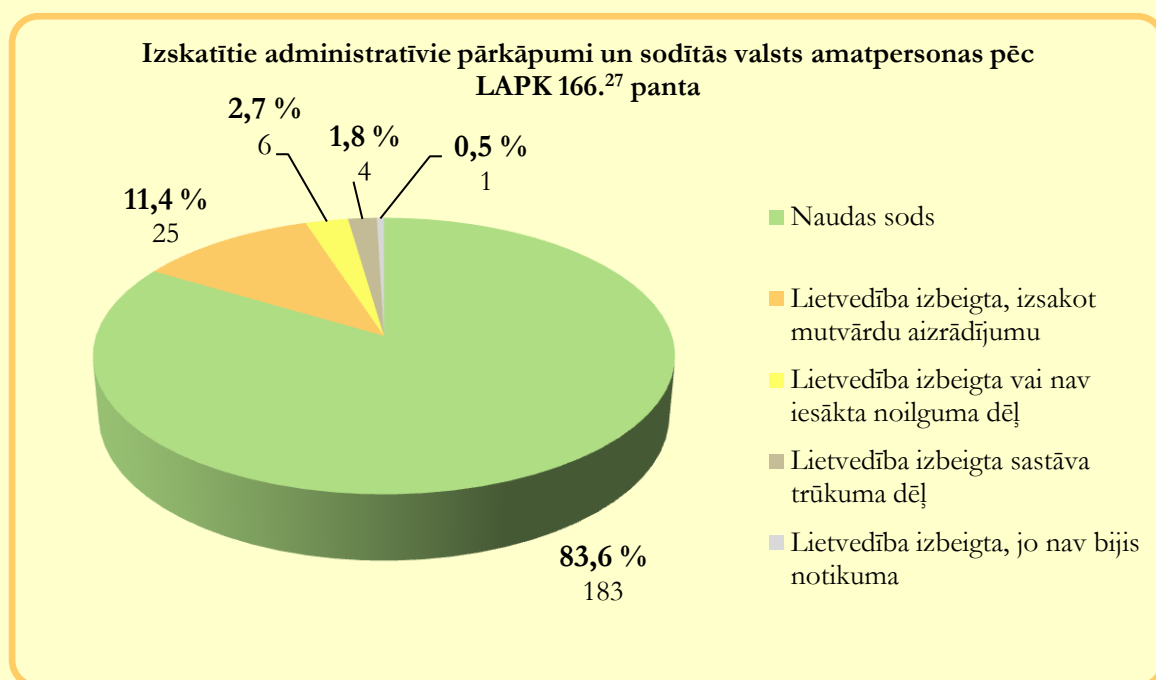
- 21 valsts amatpersona jeb 12 % deklarācijas iesniegušas, stājoties amatā;
- 87 valsts amatpersonas jeb 51 % iesniegušas kārtējā gada valsts amatpersonu deklarācijas;
- 64 valsts amatpersonas jeb 37 % – beidzot pildīt valsts amatpersonas amata pienākumus.

No izskatītajiem 219 pārkāpumiem:

- 183 valsts amatpersonas sodītas ar naudas sodu;
- 25 valsts amatpersonām izteikts mutvārdu aizrādījums;
- pret vienu valsts amatpersonu lietvedība izbeigta, jo nav bijis notikuma;
- pret četrām valsts amatpersonām lietvedība izbeigta sastāva trūkuma dēļ;
- pret sešām valsts amatpersonām lietvedība izbeigta vai nav uzsākta noilguma dēļ.

Naudas sods ir visbiežāk piemērotais soda veids – 84 % (kopumā 3 110 latī) no kopējā sodu skaita. Salīdzinot ar 2008.gadu, piemērotā naudas soda summa ir samazinājusies par 1 380 latiem jeb 31 %. Vidējais piemērotā naudas soda lielums 2009.gadā ir 17 latī, kas, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir nedaudz samazinājies (2007.gadā – 23 latī, 2008.gadā – 18 latī).

VID Finanšu policijas pārvaldei nosūtīti lietas materiāli izziņas veikšanai par 27 valsts amatpersonām, kas ir par 17 amatpersonām jeb 39 % mazāk nekā 2008.gadā. No kopējā skaita 16 lietu materiāli nosūtīti par valsts amatpersonu deklarācijas iesniegšanas termiņa neievērošanu, bet 11 – par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijās.

Šo lietu materiālu izskatīšanas rezultātā:

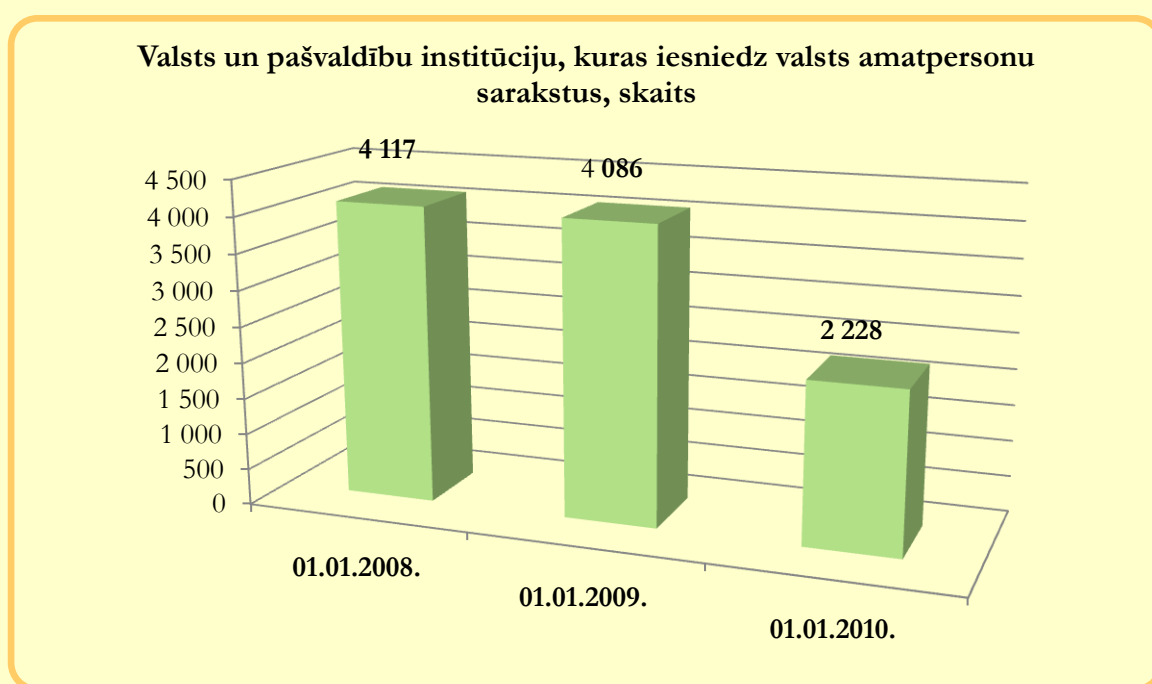
- pret piecām valsts amatpersonām ierosināts kriminālprocess par izvairīšanos no valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšanas vai par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonas deklarācijā;
- pret vienu personu kriminālprocess izbeigts;
- četrās lietās pieņemts lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu;
- 11 gadījumos VID pieņēmis lēmumu par administratīvā soda piemērošanu, uzliekot naudas sodu, izsakot mutvārdu aizrādījumu vai lietvedību izbeidzot noilguma dēļ;
- par sešām valsts amatpersonām izziņa vēl turpinās.

Valsts un pašvaldību institūciju kontrole

Valsts un pašvaldību institūciju, kurām jāsniedz valsts amatpersonu saraksti un to grozījumi, skaits

Uz 2010.gada 1.janvāri reģistrētas 2228 valsts un pašvaldību institūcijas, kuras VID iesniedz valsts amatpersonu sarakstus un to grozījumus. To skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājies par 1 858 institūciju jeb 45 %.

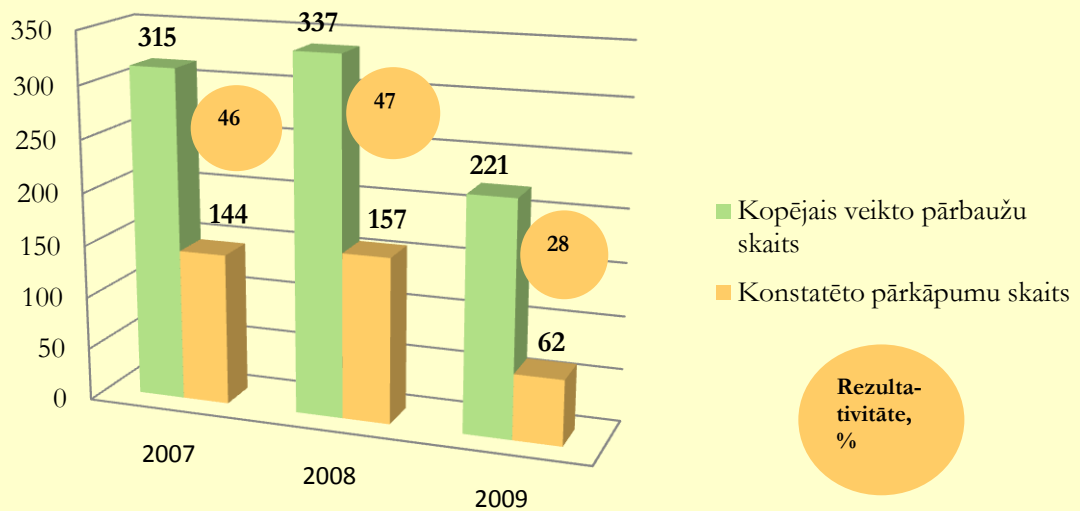
Samazinājums ir saistīts ar atsevišķu institūciju likvidāciju vai apvienošanu sakarā ar valsts pārvaldes izdevumu samazināšanu, kā arī ar administratīvo reformu Latvijā no 2009.gada 1.jūlija, kad, reorganizējot un veidojot novadu pārvaldes, tika ieviestas jaunas novadu pašvaldību struktūras, kuras pārņēma pašvaldību funkcijas un institūcijas. VID valsts amatpersonu datu administrēšanas struktūrvienības izvērtēja un aktualizēja valsts un pašvaldību institūciju skaitu atbilstoši VID Nodokļu informācijas sistēmas (NIS) informācijai pēc patstāvīgo uzņēmumu struktūras. Iesniegto valsts amatpersonu sarakstu skaits 2009.gadā ir 12 329, kas ir par 3 366 sarakstiem jeb 38 % vairāk nekā 2008.gadā. Tas apstiprina par valsts un pašvaldības institūciju reorganizāciju minēto un liecina par to, ka veikts liels darbs ar institūciju vadītājiem.

Pārbaudes un konstatētie pārkāpumi

2009.gadā veikta 221 pārbaude par valsts un pašvaldību institūciju vadītāju iesniegto valsts amatpersonu sarakstu un to grozījumu atbilstību noteiktajai kārtībai. Salīdzinot ar 2008.gadu, veikto pārbaudu skaits ir samazinājies par 116 pārbaudēm jeb 34 %. Administratīvie pārkāpumi 2009.gadā konstatēti 62 pārbaudēs jeb 28 % no kopējā veikto pārbaudu skaita. 2009.gadā sakarā ar institūciju reorganizāciju un likvidāciju nav veikti 12 % plānoto pārbaudu un par 50 % samazinājies neplānoto – pēc pieprasījuma veikto – pārbaudu skaits.

**Veikto pārbažu un konstatēto pārkāpumu skaits, to rezultativitāte
(saskaņā ar LAPK 166.³² pantu)**

Par konstatētajiem pārkāpumiem par valsts amatpersonu sarakstu un to grozījumu neiesniegšanu noteiktā kārtībā, kā arī nepilnīgu šādu sarakstu iesniegšanu:

- 22 institūciju vadītājiem piemērots naudas sods;
- 23 institūciju vadītājiem lietvedība izbeigta, izsakot mutvārdu aizrādījumu;
- lietvedība nav uzsākta:
 - 14 institūciju vadītājiem noilguma dēļ;
 - diviem institūciju vadītājiem sastāva trūkuma dēļ;
 - vienam institūcijas vadītājam pārkāpuma maznozīmīguma dēļ.

Par konstatētajiem pārkāpumiem 2009.gadā veiktajās pārbaudēs piemērots naudas sods 1 150 latu apmērā, kas ir par 920 latiem jeb 44 % mazāk nekā 2008.gadā. Piemērotā naudas soda vidējais apmērs 2009.gadā ir 52 lati, t.i., iepriekšējo gadu apmērā (2007.gadā – 51 lats, 2008.gadā – 54 lati).

Piemērojot vienlaicīgi gan Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.²⁷ pantu (par valsts amatpersonu deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā), gan 166.³² pantu (par valsts amatpersonu sarakstu grozījumu neiesniegšanu noteiktā kārtībā) pie administratīvās atbildības saukta viena valsts amatpersona, piemērojot naudas sodu 20 latu apmērā.

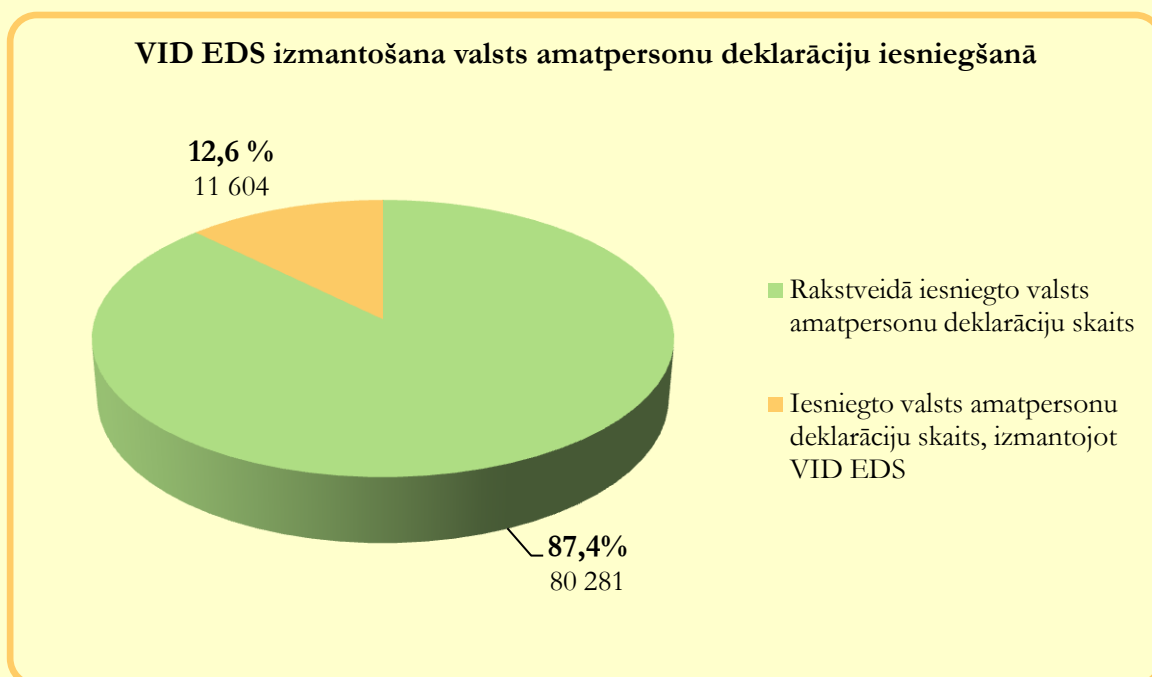
2009.gadā trīs valsts amatpersonas ir apstrīdējušas pieņemtos lēmumus pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.²⁷ panta (par valsts amatpersonu deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā) un divas valsts amatpersonas – institūciju vadītāji – pēc 166.³² panta (par valsts amatpersonu sarakstu grozījumu neiesniegšanu noteiktā kārtībā). Pārsūdzības procesā VID ģenerāldirektors ir atstājis spēkā abus institūciju vadītājiem pieņemtos lēmumus un vienu pieņemto lēmumu par valsts amatpersonas deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā, t.i., kopumā spēkā atstāti trīs lēmumi jeb 60 % no pieņemtajiem lēmumiem. Viens lēmums par valsts amatpersonas deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā ir atcelts, un vienā lēmumā uzliktā soda nauda aizstāta ar mutvārdu aizrādījumu. Turklāt 2009.gadā VID ir saņēmis divu Administratīvajā apgabaltiesā izskatīto lietu spriedumus. Ar Administratīvās apgabaltiesas spriedumu VID ģenerāldirektora 2006.gada lēmums par administratīvo sodu institūcijas vadītājam – par valsts amatpersonu sarakstu grozījumu neiesniegšanu noteiktā kārtībā – ir atstāts negrozīts, bet 2005.gada lēmums par administratīvo sodu valsts amatpersonai – par nepatiesu ziņu norādīšana valsts amatpersonas deklarācijā – atcelts.

VID EDS izmantošana valsts amatpersonu deklarāciju un valsts amatpersonu sarakstu iesniegšanā

2009.gadā, izmantojot VID EDS, elektroniski iesniegtas 11 604 valsts amatpersonas deklarācijas jeb 13 % no kopējā iesniegto deklarāciju skaita, kas ir par 5 712 deklarācijām jeb divas reizes vairāk nekā 2008.gadā.

Šāds bezmaksas pakalpojums VID ir kopš 2006.gada 24.marta, kad stājies spēkā VID instrukcija Nr.1 "Vienošanās par elektronisko dokumentu parakstīšanu ar elektronisko parakstu, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas pakalpojumus, un šo pakalpojumu nodrošināšana".

Organizētajos konsultatīva rakstura pasākumos īpaša uzmanība tika veltīta VID piedāvātajai iespējai valsts amatpersonas deklarācijas iesniegt elektroniski, tomēr vairākums valsts amatpersonu izvēlējās savas deklarācijas iesniegt rakstveidā.

Arī 2009.gadā VID darbinieki bija aktīvākie EDS izmantotāji – iesniegtas 3 648 deklarācijas jeb 31 % no kopējā elektroniski iesniegto deklarāciju skaita.

Valsts amatpersonu sarakstus elektroniski sniedz 494 valsts un pašvaldību institūcijas jeb 22 % no kopējā institūciju skaita, kas ir par 303 institūcijām jeb trim reizēm vairāk nekā 2008.gadā. Kopā 2009.gadā elektroniski iesniegti 2 076 saraksti jeb 17 % no kopējā iesniegto sarakstu skaita.

Citu uzdevumu korupcijas iespēju novēršanā izpildes rezultāti

Izmaiņas normatīvajos aktos

2009.gada 26.martā tika pieņemti grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", kuri stājās spēkā 2009.gada 1.maijā. Viens no likuma grozījumiem noteica, ka valsts amatpersonai, kas reģistrējusies VID kā saimnieciskās darbības veicējs, saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" atļauts savienot amatu ar tādu saimniecisko darbību, kura tiek veikta, pārvaldot šai valsts amatpersonai piederošo nekustamo īpašumu.

Likumā arī tika noteikts, ka valsts amatpersonai, ievērojot šā likumā noteiktos speciālos amatu savienošanas ierobežojumus, ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu ne vairāk kā ar diviem citiem algotiem vai citādi atlīdzinātiem amatiem citās valsts vai pašvaldības institūcijās, kapitālsabiedrībās, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, vai kapitālsabiedrībās, kurās valsts vai pašvaldība vai valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrība ir dalībnieks. Par minētajiem amatiem nav uzskatāms pedagoga, zinātnieka, ārsta, profesionāla sportista un radošais darbs. Minētā amatu savienošana pieļaujama, ja tā nerada interešu konfliktu, nav pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām un nekaitē valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

2009.gada 12.novembrī tika pieņemti grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", kuri stājās spēkā 2010.gada 1.janvārī. Viens no likuma grozījumiem noteica valsts amatpersonas pienākumu deklarācijas iesniegt VID tikai un vienīgi elektroniskā veidā, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu. Vienlaikus likuma grozījumi papildināja valsts amatpersonu loku, attiecinot valsts amatpersonas statusu arī uz valsts vai pašvaldības nodibinātu meitas uzņēmumu valdes un padomes locekļiem, kā arī noteica, ka valsts amatpersonu sarakstus un tajos izdarītos grozījumus par valsts amatpersonām, kuras pilda amata pienākumus ārpus valsts vai pašvaldības institūcijām, nodrošinās tās institūcijas vadītājs, kura deleģējusi attiecīgās funkcijas, piešķirusi finanšu līdzekļus, nodevusi mantu vai atbild par deleģēto funkciju izpildi vai finanšu līdzekļu izlietojumu.

Lai nodrošinātu kompetences sadalījuma risināšanu starp VID un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpildes kontrolē, ar Ministru prezidenta 2009.gada 13.jūlija rīkojumu Nr.305 tika izveidota darba grupa priekšlikumu sagatavošanai par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja un VID kompetences sadalījumu saistībā ar valsts amatpersonu deklarācijās sniegto ziņu patiesuma pārbaudi. Darba grupa sagatavoja informatīvo ziņojumu "Par KNAB un VID kompetences sadalījumu saistībā ar valsts amatpersonu deklarācijās sniegto ziņu patiesuma pārbaudi", kurš 2009.gada 8.septembrī tika iesniegts Valsts kancelejā.

VID korupcijas iespēju novēršanas pasākumu plāna koordinēšana

Apkopota un VID vadībai iesniegta informācija par VID korupcijas iespēju novēršanas pasākumu plāna 2008.gadam noteikto pasākumu izpildi.

Uzlabojot VID pretkorupcijas sistēmu, tika izstrādāta korupcijas incidentu reģistrēšanas kārtība un 2009.gada 5.februārī VID ģenerāldirektors apstiprināja rīkojumu Nr.30, "Par VID Korupcijas incidentu reģistra izveidošanu". Kopš VID incidentu reģistra apstiprināšanas līdz 2009.gada 26.jūnijam tika reģistrēti 12 incidenti.

Veicot funkciju optimizāciju un ieviešot visaptverošu un integrētu risku pārvaldību, VID Personāla un stratēģijas attīstības pārvalde pārņēma VID korupcijas risku reģistra un VID incidentu reģistra administrēšanas un koordinēšanas funkcijas.

PIRMSTIESAS STRĪDU IZSKATĪŠANA

VID amatpersonu pieņemto lēmumu apstrīdēšanas procesā VID ģenerāldirektora pieņemto lēmumu projektus sagatavo VID Juridiskā un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvalde (līdz 2009.gada 16.oktobrim – VID Pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvalde).

Pirmstiesas strīdu izskatīšanas rezultāti apkopoti tabulu veidā, sniedzot to pozīciju skaidrojumu, kurās rezultatīvie rādītāji ir būtiski mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējiem periodiem.

Pirmstiesas strīdu izskatīšanas rezultātā pieņemtie lēmumi un noslēgtie vienošanās līgumi, skaits

Lēmuma veids	2007.gads	2008.gads	2009.gads
Nodokļu strīdu lietas	541	490	629
Administratīvo pārkāpumu lietas	432	475	312
Citu strīdu lietas	-	109	159
Kopā	973	1074	1100
Vienošanās līgumi par nodokļu kontroles rezultātā aprēķināto maksājumu samaksu	73	30	53

Nodokļu strīdu izskatīšana

Nodokļu un muitas auditu rezultātā pieņemto lēmumu apstrīdēšanas iesniegumu izskatīšanas rezultāti, kā arī nodokļu pārmaksu un atmaksu lietās pieņemto lēmumu apstrīdēšanas iesniegumu izskatīšanas rezultāti.

Nodokļu strīdu lietu izskatīšanas rezultātā pieņemtie lēmumi, skaits

	2007.gads	2008.gads	2009.gads
Atstāti negrozīti:	429 (79,3 %)	400 (81,63 %)	470 (74,72 %)
t.sk.: vienlaikus samazināta soda nauda	23	3	-
vienlaikus nesamazināta soda nauda	24	6	2
vienlaikus papildus aprēķināts	5	13	23
Atcelti:	33 (6,1 %)	28 (5,71 %)	35 (5,56 %)
t.sk.: papildus aprēķināts			3
uzdots izskatīt vēlreiz			2
Atcelti daļā:	48 (8,87 %)	45 (9,19 %)	101 (16,06 %)
t.sk.: vienlaikus samazināta soda nauda	6	2	1
vienlaikus papildus aprēķināts	3	6	15
Noteikts pieņemt jaunu lēmumu/ izskatīt sūdzību	9 (1,66 %)	-	-
Pieņemts lēmums neizskatīt sūdzību	22 (4,07 %)	17 (3,47 %)	23 (3,66 %)
Kopā	541	490	629

2009.gadā būtiski palielinājās apstrīdēšanas procesā daļēji grozīto lēmumu skaits, jo apstrīdēšanas procesā saistībā ar audita rezultātā papildus aprēķinātajiem maksājumiem tika konstatēti kļūdainas nokavējuma naudas un soda naudas aprēķināšanas gadījumi.

VID ģenerāldirektors saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 41.pantu 2009.gadā noslēdza 53 vienošanās līgumus ar nodokļu maksātājiem, atceļot tiem pēc pārbaudes papildu nomaksai budžetā aprēķināto soda naudu un pusī nokavējuma naudas 1 149 928,34 latu apmērā.

2009.gadā VID ģenerāldirektoram apstrīdēti 87 lēmumi PVN pārmaksu atmaksu lietās par 7 531 972,50 latiem. Par pamatotiem atzīti 58 lēmumi par PVN neatmaksu 5 066 573,80 latu apmērā, savukārt atcelti 29 lēmumi par PVN neatmaksu 2 465 398,70 latu apmērā, no tiem: atcelti un atcelti daļā 26 lēmumi par 2 418 461,11 latu; atcelti trīs lēmumi, vienlaikus nolemjot atmaksāt 46 937,59 latus. Galvenokārt lēmumu atcelšanas iemesli ir: lēmumā nav pietiekama pamatojuma vai nav veikti attiecīgie nodokļu administrēšanas pasākumi, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nepieciešami, lai konstatētu pārmaksas esamību vai neesamību.

Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšana

Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas rezultātā pieņemtie lēmumi, skaits

	2007.gads	2008.gads	2009.gads
Atstāti negrozīti	271 (62,73 %)	313 (65,89 %)	220 (70,51 %)
Atcelti:	141 (32,64 %)	121 (25,47 %)	45 (14,42 %)
t.sk.: lieta izbeigta	28	40	16
lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai	50	46	13
izsakot mutvārdu aizrādījumu	63	35	16
Grozīti:	13 (3,01 %)	32 (6,74 %)	21 (6,73 %)
t.sk.: daļēji atcelti (vairāku konstatēto pārkāpumu gadījumos)	-	-	5
grozīts piemērotā soda apmērs	13	32	16
Sūdzība atstāta bez izskatīšanas	5 (1,16 %)	9 (1,9 %)	26 (8,34 %)
Piešķirts trešās personas statuss	2 (0,46 %)	-	-
Kopā	432	475	312

2009.gadā VID ģenerāldirektors, izvērtējot lietas materiālus, izbeidza lietvedību maznozīmīgu administratīvo pārkāpumu lietās, pārkāpējiem izsakot mutvārdu aizrādījumus 16 lēmumos (5,13 % no visiem gadījumiem), kas ir ievērojami mazāk nekā iepriekšējos gados.

Šāds lietu skaita samazinājums konkrētajā pozīcijā panākts ar vienotas administratīvās prakses piemērošanu visā VID, kā rezultātā par maznozīmīgiem pārkāpumiem naudas sodus VID amatpersonas piemēro retāk (šādos gadījumos jau sākotnēji pieņemtajā lēmumā nodokļu maksātājam tiek izteikts mutvārdu aizrādījums, nevis piemērots administratīvais sods), tādējādi nodokļu maksātāji arī retāk apstrīd administratīvo pārkāpumu lietās pieņemtos lēmumus.

Citu strīdu izskatīšana

Sūdzību izskatīšanas rezultāti par VID teritoriālo iestāžu direktoru citos jautājumos pieņemtajiem lēmumiem, t.sk.:

- par izslēgšanu no ar PVN apliekamo personu reģistra;
- par atteikumiem reģistrēt ar PVN apliekamo personu reģistrā;
- par atteikumiem reģistrēt kā fiksēto iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju;
- par atteikumiem piešķirt nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu;
- par saimnieciskās darbības apturēšanu;
- par atteikumiem novirzīt nodokļa maksātāja iemaksātās summas;
- par atteikumiem pieņemt vai koriģēt nodokļu deklarācijas;
- cita veida VID kompetencē esošie lēmumi.

Šādi strīdi VID Juridiskajā un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvaldē (līdz 2009.gada 16.oktobrim – VID Pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvaldē) tiek izskatīti kopš 2008.gada 2.janvāra.

Citu strīdu lietu izskatīšanas rezultātā pieņemtie lēmumi, skaits

	2008.gads	2009.gads
Atstāts negrozīts	73 (66,97 %)	102 (64,15 %)
Atzīts par tiesisku (izpildītie lēmumi PVN izslēgšanas lietās)	-	31 (19,5%)
Atcelts	26 (23,85 %)	17 (10,69 %)
t.sk. nosūtīti jaunai lietas izskatīšanai	8	9
Grozīts	1 (0,92 %)	3 (1,88%)
Atstāts bez izskatīšanas	9 (8,26 %)	6 (3,78%)
Kopā	109	159

Jāņem vērā, ka 2009.gadā, precīzi ievērojot Administratīvā procesa likuma nosacījumus, attiecībā uz apstrīdētajiem lēmumiem par nodokļu maksātāju izslēgšanu no ar PVN apliekamo personu reģistra, kuri līdz to apstrīdēšanai vai apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanai jau ir izpildīti (līdz ar to zaudējuši spēku), VID ģenerāldirektors pieņēmis lēmumus par to tiesiskumu, nevis par spēkā atstāšanu vai atcelšanu.

2009.gadā par tiesiskiem atzītie lēmumi (31 gadījums) atbilstoši tiesiskajam raksturam un sekām 2008.gada datos būtu pielīdzināmi spēkā atstātajiem lēmumiem.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Starptautiskā sadarbība ir kļuvusi par VID ikdienas neatņemamu sastāvdaļu. Globalizācijas procesu ietekmē, pieaugot ekonomiskām aktivitātēm, ir palielinājusies nepieciešamība pievērst arvien vairāk uzmanības starptautiskās sadarbības aspektiem.

Nodokļu administrēšanas jomā

Atbilstoši saistošajiem ES normatīvajiem aktiem, tajā skaitā informācijas apmaiņai tiešo un netiešo nodokļu jomās, VID nodrošina regulāru administratīvo sadarbību ar citām ES dalībvalstīm.

Pastāvīgi tiek nodrošināta starptautiskā informācijas apmaiņa tiešo nodokļu jomā starptautisko līgumu ietvaros, veicot aktīvu informācijas apmaiņu, kā arī sniedzot palīdzību nodokļu iekasēšanā. 2009.gadā sadarbība notika 48 konvenciju "Par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu" ietvaros, savukārt 2010.gadā – jau 51 konvencijas ietvaros. Latvija šādas konvencijas ir noslēgusi, un tās ir stājušās spēkā ar Norvēģiju, Zviedriju, Igauniju, Dāniju, Somiju, Poliju, Lietuvu, Kanādu, Čehiju, Nīderlandi, Īslandi, Ukrainu, Baltkrieviju, Lielbritāniju, Ķīnu, Vāciju, Uzbekistānu, Īriju, Amerikas Savienotajām Valstīm, Moldovu, Maltu, Slovākiju, Singapūru, Franciju, Horvātiju, Armēniju, Šveici, Slovēniju, Rumāniju, Kazahstānu, Beļģiju, Portugāli, Turciju, Spāniju, Ungāriju, Bulgāriju, Grieķiju, Gruziju, Azerbaidžānu, Izraēlu, Luksemburgu, Serbiju un Melnkalni, Austriju, Maķedoniju, Albāniju, Itāliju un Kirgīziju, un ar 2010.gadu stājušās spēkā un tiek piemērotas vēl trīs konvencijas – ar Tadžikistānu, Maroku un Dienvidkoreju.

Saskaņā ar šīm konvencijām noslēgti līgumi "Par savstarpēju administratīvu palīdzību un automātisko informācijas apmaiņu" ar Beļģijas Karalisti, Čehijas Republiku, Dānijas Karalisti, Igaunijas Republiku, Somijas Republiku, Vācijas Federatīvo Republiku, Lietuvas Republiku, Nīderlandes Karalisti, Uzbekistānas Republiku un Zviedrijas Karalisti.

Dažādās noslēgšanas stadijās atrodas vēl 13 konvencijas, bet operatīvu informācijas apmaiņu un koordināciju, sākot ar 2004.gada 1.maiju, ir jāveic ar visām ES dalībvalstīm (ar 2007.gadu arī ar Bulgāriju un Rumāniju) saskaņā ar ES normatīvajiem aktiem – Padomes 1977.gada 19.decembra Direktīvu 77/799/EEK par dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpēju palīdzību tiešo nodokļu jomā, Padomes 1979.gada 6.decembra Direktīvu 79/1070/EEK, ar ko groza Direktīvu 77/799/EEK par dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpēju palīdzību tiešo nodokļu uzlikšanas jomā, kā arī Padomes 2003.gada 3.jūnija Direktīvu 2003/48/EK (Uzkrājumu ienākumu direktīva).

2009.gadā 417 gadījumos ir veikta informācijas apmaiņa tiešo nodokļu jomā ar citām ES dalībvalstīm un valstīm, ar kurām noslēgtas nodokļu konvencijas, un 236 gadījumos sarakste starp VID teritoriālajām iestādēm un kredītiestādēm.

2009.gadā nodrošināta citas elektroniski vai uz tehniskajiem informācijas nesēju līdzekļiem nosūtāmās automātiskās informācijas aprīte tiešo nodokļu jomā. Automātiskā informācija nosūtīta uz Čehiju, Vāciju, Dāniju, Igauniju, Somiju, Ungāriju, Lietuvu, Nīderlandi, Norvēģiju, Poliju, Zviedriju, ASV, Beļģiju, Lielbritāniju, Īriju un Īslandi.

Nodrošināta saskaņā ar Padomes 1977.gada 19.decembra Direktīvu 77/799/EEK par dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpēju palīdzību tiešo nodokļu jomā no Norvēģijas, Somijas, Dānijas, Čehijas, Polijas, Lietuvas, Igaunijas un Īslandes saņemtās automātiskās informācijas tiešo nodokļu jomā apstrāde un analīze.

Apstrādāta un 26 ES dalībvalstu un to atkarīgo un saistīto teritoriju nodokļu administrācijām saskaņā ar Padomes 2003.gada 3.jūnija Direktīvu 2003/48/EK (Uzkrājumu

ienākumu direktīva) nosūtīta automātiskā informācija par nerezidentu uzkrājumu ienākumiem Latvijā 2008.gadā, kā arī no minētajām nodokļu administrācijām saņemta automātiskā informācija par rezidentu gūtajiem uzkrājumu ienākumiem ārvalstīs. Saņemtā informācija palielina iespēju kontrolēt iespējamus nedeklarētos ienākumus.

2009.gadā Latvija piedalījās divās nodokļu kopīgās starpvalstu pārbaudēs (daudzpusējās kontroles) par netiešajiem nodokļiem, tajā skaitā vienā gadījumā Latvija bija iniciatore.

2009.gadā tika nodrošināta regulāra informācijas apmaiņa netiešo nodokļu jomā ar citām ES dalībvalstīm saskaņā ar Padomes 2004.gada 16.novembra Regulu (EK) Nr.2073/2004 par administratīvu sadarbību akcīzes nodokļu jomā un Padomes 2003.gada 7.oktobra Regulu (EK) Nr.1798/2003 par administratīvu sadarbību pievienotās vērtības nodokļu jomā un Regulas (EK) Nr.18/92 atcelšanu, izmantojot ES nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas:

- *System of exchange of excise data (SEED)* – Akcīzes preču apritē iesaistīto personu reģistrācijas datu apmaiņas sistēma;
- *VAT Information Exchange System (VIES)* – Pievienotās vērtības nodokļa informācijas apmaiņas sistēma, kas ļauj ES dalībvalstīm apmainīties ar informāciju par PVN reģistrācijas numuru atbilstību, izmaiņām PVN reģistros, kā arī par uzņēmumu veiktajiem darījumiem ES teritorijā;
- E-pakalpojumu sistēma – ES neregistrētu personu elektroniski sniegto pakalpojumu deklarēšanas sistēma.

2009.gadā veikta automātiskā informācijas apmaiņa ar ES dalībvalstīm par jaunu transportlīdzekļu piegādēm neapliekamām personām, par PVN atmaksām, citu ES dalībvalstu piešķirtajiem PVN reģistrācijas numuriem, potenciālajiem fiktīvajiem uzņēmumiem un cita veida spontānā informācijas apmaiņa.

2009.gadā nodrošināta regulārā informācijas apmaiņa ar Lietuvu un Igauniju par nodokļu maksātāju savstarpēji veiktajiem darījumiem (trīspusēja līguma ietvaros).

Nodrošinot ES teritorijā veikto darījumu pārbaudi, uz ES dalībvalstīm 2009.gadā kopumā nosūtīti 952 informācijas pieprasījumi un no citām ES dalībvalstīm saņemti 613 informācijas pieprasījumi netiešo nodokļu jomā.

Lielākā dokumentu plūsma ir standartizētajām administratīvās sadarbības procedūrām, izmantojot ES dalībvalstu vienotās elektroniskās veidlapas.

Sekmējot ES tiesību aktu vienvērtīgu piemērošanu un apgūstot citu valstu nodokļu administrāciju pieredzi, 2009.gadā tika turpināta aktīva dalība starptautisko organizāciju un institūciju (Eiropas Komisijas programmas *Fiscalis 2013*, Eiropas nodokļu administrāciju organizācijas (*Intra-European Organisation of Tax Administrations (IOTA)*), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)*) organizētajos semināros, darba grupās, pieredzes apmaiņas vizītēs, kā arī Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas komiteju darbā.

2009.gadā nodrošināta piedalīšanās augsta līmeņa starptautiskajos pasākumos:

- Baltijas jūras reģiona savstarpējās sadarbības sanāksmē nodokļu jautājumos Dānijā;
- *Intra-European Organisation of Tax Administrations (IOTA)* 13.Ģenerālajā Asamblejā Zviedrijā;
- Neatkarīgo Valstu Sadraudzības nodokļu administrāciju vadītāju Koordinācijas padomes sanāksmē Krievijā;
- ES dalībvalstu nodokļu administrāciju vadītāju ikgadējā sanāksmē Francijā un *Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)* Globālajā forumā par nodokļu piemērošanas jautājumiem Francijā;
- Starptautiskā Valūtas fonda misiju darbā, sanāksmēs ar Starptautiskā Valūtas fonda pārstāvjiem par aktuāliem nodokļu piemērošanas jautājumiem;

- Rīgā organizētajās līguma teksta saskaņošanas sarunās par nodokļu konvencijas noslēgšanu ar Kuveitu un Apvienotajiem Arābu Emirātiem un par konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu ar Meksiku un Vjetnamu.

Ciešākas sadarbības veicināšanai ar citu valstu nodokļu administrācijām VID 2009.gadā notikušas šādas citu nodokļu administrāciju pieredzes apmaiņas vizītes:

- Vjetnamas nodokļu administrācijas pārstāvju vizīte par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu administrēšanas jautājumiem;
- Maķedonijas Valsts korupcijas novēršanas komisijas vizīte par fizisko personu analīzes un audita procesu, kā arī par valsts amatpersonu deklarāciju iesniegšanas kārtību VID un Elektroniskās deklarēšanas sistēmu;
- Zviedrijas nodokļu administrācijas pārstāvju vizīte par nodokļu maksātāju analīzes procesu;
- Bosnijas-Hercegovinas un Kosovas nodokļu administrāciju pārstāvju pieredzes apmaiņas vizīte par *SESAM* sistēmas pielietošanu nodokļu auditā;
- Igaunijas nodokļu administrācijas pārstāvju vizīte par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju un to pielikumu ieviešanu un izmantošanu;
- Zviedrijas nodokļu administrācijas pārstāvju vizīte par sadarbību nodokļu administrēšanā un informācijas apmaiņā.

Muitas jomā

Latvijas muitas amatpersonas regulāri piedalās Eiropas Komisijas darba grupu darbā, Eiropas Komisijas programmas *Customs 2013* un starptautisku institūciju organizētajos starptautiskajos pasākumos, semināros, projektu grupās un sanāsmēs, kurās tiek aizstāvētas Latvijas intereses muitas lietās.

Latvijas muitas dienests tiek pārstāvēts 38 pastāvīgo Eiropas Komisijas komiteju darba grupās muitas jomā. 2009.gadā 563 Latvijas muitas dienesta pārstāvji piedalījās 396 starptautiskos muitas pasākumos.

Kopš 2004.gada Latvijas Republikas pārstāvniecībā ES strādā specializētais atašejs muitas jautājumos. Muitas atašejs, pamatojoties uz Finanšu ministrijas un tās padotības iestāžu sagatavoto instrukciju un Nacionālo pozīciju, ir pilnvarots minētajās sanāsmēs paust Latvijas viedokli. 2009.gadā specializētais atašejs muitas jautājumos ES, piedaloties 109 oficiālās sanāsmēs, pārstāvēja Latvijas muitu ES institūcijās, Pasaules muitas organizācijā, kā arī sadarbojās ar citu ES dalībvalstu muitas dienestu pārstāvjiem.

2009.gadā Eiropas Komisijas programmā *Customs 2013* organizētajās 20 darba vizītēs piedalījās 59 VID pārstāvji, apmeklējot muitas un nodokļu administrāciju struktūrvienības sešpadsmit valstīs: Bulgārijā, Čehijā, Horvātijā, Igaunijā, Itālijā, Īrijā, Lietuvā, Nīderlandē, Polijā, Rumānijā, Slovākijā, Slovēnijā, Somijā, Spānijā, Vācijā un Zviedrijā. Savukārt Latvijas muitas dienestā 2009.gadā *Customs 2013* programmā 11 darba vizītēs tika uzņemti 25 kolēģi no desmit valstīm: Austrijas, Beļģijas, Bulgārijas, Čehijas, Dānijas, Horvātijas, Igaunijas, Itālijas, Lietuvas un Vācijas.

2009.gadā Latvijas muitas dienests turpināja dalību tehniskās palīdzības sniegšanas misijās. Kopš misijas uzsākšanas 2005.gada beigās ES robežkontroles atbalsta misijā uz Moldovas-Ukrainas robežas (*EUBAM*) piedalījās četri VID muitas ierēdņi; šī misija noslēdzās 2009.gada 30.novembrī. Divas muitas jomas speciālistes 2009.gada janvārī uzsāka un 2009.gada jūnijā noslēdza dalību ES Tiesiskuma misijā (*EULEX*) Kosovā.

2009.gadā VID Galvenā muitas pārvalde piedalījās Rumānijas muitas administrācijas izsludinātajā atklātajā starptautiskajā konkursā par partnerību (atbalsta sniegšanu) *Twinning Light* projektā RO2007/IB/FI-03 TL "Nacionālās muitas administrācijas iekšējās izmeklēšanas kapacitātes konsolidēšana un uzlabošana". Latvijas muitas administrācijas izstrādātais un iesniegtais piedāvājums tika novērtēts kā labākais, atzīstot VID par uzvarētāju minētajā konkursā.

Projekta īstenošanas nodrošināšanai 2009.gada decembrī tika noslēgts divpusējās partnerības līgums starp VID un Rumānijas Finanšu ministrijas centrālo finanšu un līgumu vienību. Saskaņā ar līgumu projektu plānots realizēt sešu mēnešu laikā, tā aktivitāšu īstenošanai īslaicīgās darba vizītēs uz Rumānijā dodoties četriem VID ekspertiem.

Aizvadītajā gadā turpinājās Latvijas muitas dienesta sadarbība ar Neatkarīgo Valstu Sadraudzības, galvenokārt Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas, muitas administrācijām.

Specializētais atašejis muitas jautājumos Krievijā, kurš 2008.gada vidū sāka darbu Latvijas Republikas vēstniecībā Maskavā, 2009.gadā, piedaloties 72 oficiālās sanāksmēs, pārstāvēja Latvijas muitu Krievijas Federācijas institūcijās, kā arī sadarbojās ar citu Neatkarīgo Valstu Sadraudzības muitas dienestu pārstāvjiem. 2009.gadā specializētais atašejis muitas jautājumos Krievijā piedalījās Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas Starpvaldību komisijas Transporta darba grupas, kā arī Eiropas Savienības un Krievijas Federācijas darba grupas "Par muitas robežas jautājumiem" darbā.

2009.gadā notika vairākas Latvijas muitas amatpersonu un Krievijas Federācijas muitas dienesta pārstāvju tikšanās par Latvijas – Krievijas robežšķērsošanas uzlabošanas jautājumiem ne tikai muitas centrālo administrāciju, bet arī reģionālo struktūrvienību pārstāvju līmenī.

2009.gada otrajā pusē vienu reizi ceturksnī muitas kontroles punktus uz Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas robežas tika organizētas sanāksmes, kurās abu valstu muitas dienestu pārstāvji apsprieda aktuālos jautājumus.

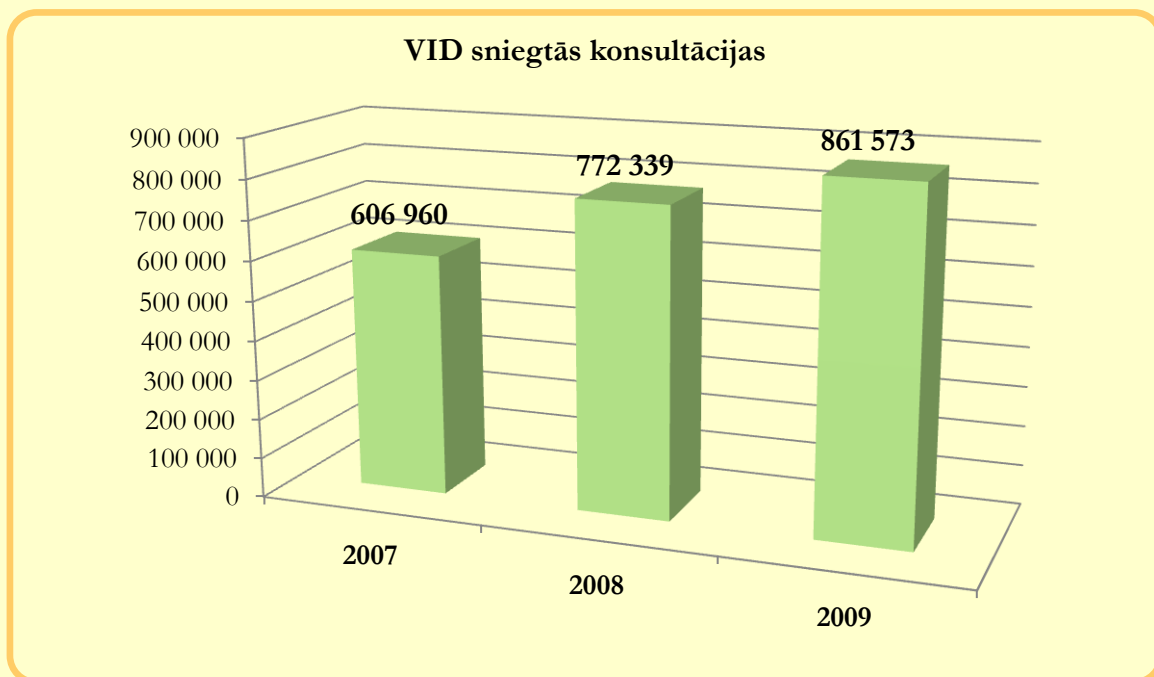
2009.gada 19.novembrī notika Latvijas Republikas vēstniecības Maskavā rīkotā satiksmes ministra K.Gerharda, ekonomikas ministra A.Kampara un VID Galvenās muitas pārvaldes direktora A.Drulle tikšanās ar Krievijas Federācijā strādājošiem Latvijas uzņēmējiem, savukārt 2009.gada 20.novembrī Latvijas un Krievijas muitas dienestu vadība kopīgā sanāksmē apsprieda būtiskus jautājumus saistībā ar 2009.gadā konstatētajiem Latvijas autopārvadātāju preču nenogādāšanas gadījumiem saņēmējmuistas iestādēs Krievijā.

2009.gadā turpinājās sadarbība arī ar Baltkrieviju – 2009.gada 24.aprīlī VID Galvenās muitas pārvaldes direktors A.Drulle, Baltkrievijas Republikas Valsts muitas komitejas priekšsēdētājs A.Špiļevskis un citas abu valstu muitas dienestu amatpersonas kopīgā monitoringa vizītē apmeklēja uz Latvijas un Baltkrievijas robežas esošos muitas kontroles punktus un tikšanās laikā apsprieda jautājumus saistībā ar Baltkrievijas puses plānoto robežkontroles punktu modernizāciju, iespēju apmainīties ar pirmsierašanās informāciju un citiem sadarbības aspektiem.

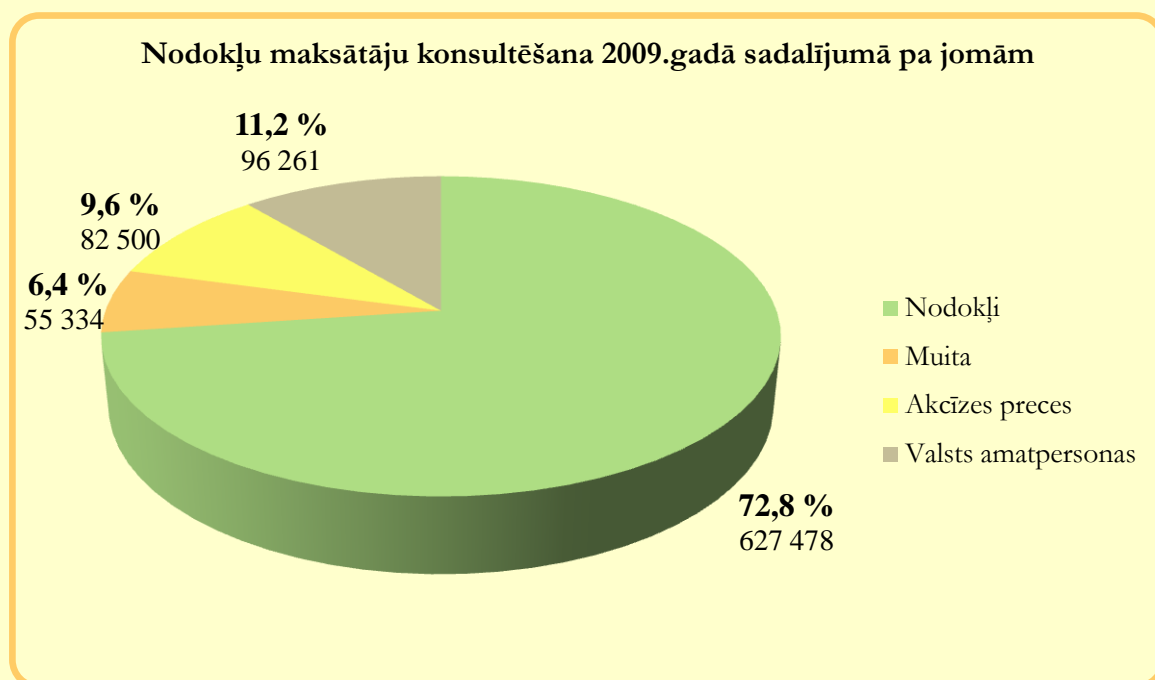
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Nodokļu maksātāju konsultēšana, informēšana, izglītošana un VID EDS izmantošana

Konsultēšana

Konsultācijas nodokļu maksātājiem tiek sniegtas gan mutiski klātienē klientu apkalpošanas vietās un institūcijās, gan elektroniski, gan rakstiski, gan arī telefoniski.

Kopumā lielākais konsultāciju skaits 2009.gadā bija nodokļu jautājumos mutiski klātienē klientu apkalpošanas vietās un telefoniski.

Nozīmīgu darbu VID valsts amatpersonu datu administrēšanas struktūrvienības iegulda, lai informētu valsts amatpersonas, kā arī valsts un pašvaldību institūciju vadītājus par VID kompetencē esošiem ar likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpildi saistītiem jautājumiem. 2009.gadā valsts amatpersonām, institūciju vadītājiem un citiem interesentiem sniegta 96 261 konsultācija (6 519 elektroniski, 31 065 telefoniski, 58 677 mutiski), kas ir par 23 376 konsultācijām jeb 32 % vairāk nekā 2008.gadā.

2009.gadā muitas jautājumos tika sniegtas 55 334 konsultācijas, t.sk. 17 942 konsultācijas sniedza VID Galvenās muitas pārvaldes Juridiskās daļas Konsultāciju nodaļas amatpersonas. Lielāka daļa konsultāciju sniegtas jautājumos par muitas maksājumu piemērošanu, muitas procedūru noformēšanu un muitas deklarāciju elektronisku iesniegšanu.

Nodrošinot nepārtrauktību sadarbībā starp muitas administrāciju un tās sociālajiem partneriem, 2009.gadā darbu turpināja Muitas un uzņēmēju konsultatīvā padome. 2009.gadā Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes sanāksmes notika divas reizes: 30.aprīlī un 17.septembrī. Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes darbā aktīvi iesaistījās nozares asociāciju, tajā skaitā Latvijas Loģistikas asociācijas, Latvijas Nacionālās kravu ekspeditoru un loģistikas asociācijas, Latvijas Tranzīta biznesa asociācijas, autopārvadātāju asociācijas "Latvijas Auto", kā arī atsevišķu komercsabiedrību pārstāvji.

Lai paplašinātu un aktivizētu dialogu ar uzņēmējiem muitas lietu jomā, Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes sanāksmes VID Galvenā muitas pārvalde regulāri rīko kopš 2004.gada maija.

Informēšana

Sabiedrības informēšanai tika izdoti vairāki informatīvi materiāli:

"Pasta sūtījumi no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis" – informācija par komerciāliem un nekomerciāliem pasta sūtījumiem no valstīm, kas nav ES dalībvalstis, ierobežojumiem un aizliegumiem šādos sūtījumos, kā arī maksājamiem nodokļiem.

"Kas jāzina, ja iebraucat Latvijā no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis?" – informācija par daudzuma ierobežojumiem tabakas izstrādājumiem un alkoholiskajiem dzērieniem, ievadot tos Latvijā no valstīm, kas nav ES dalībvalstis, ar sauszemes vai gaisa transportu, attiecīgās preces nedeklarējot un nemaksājot nodokļus.

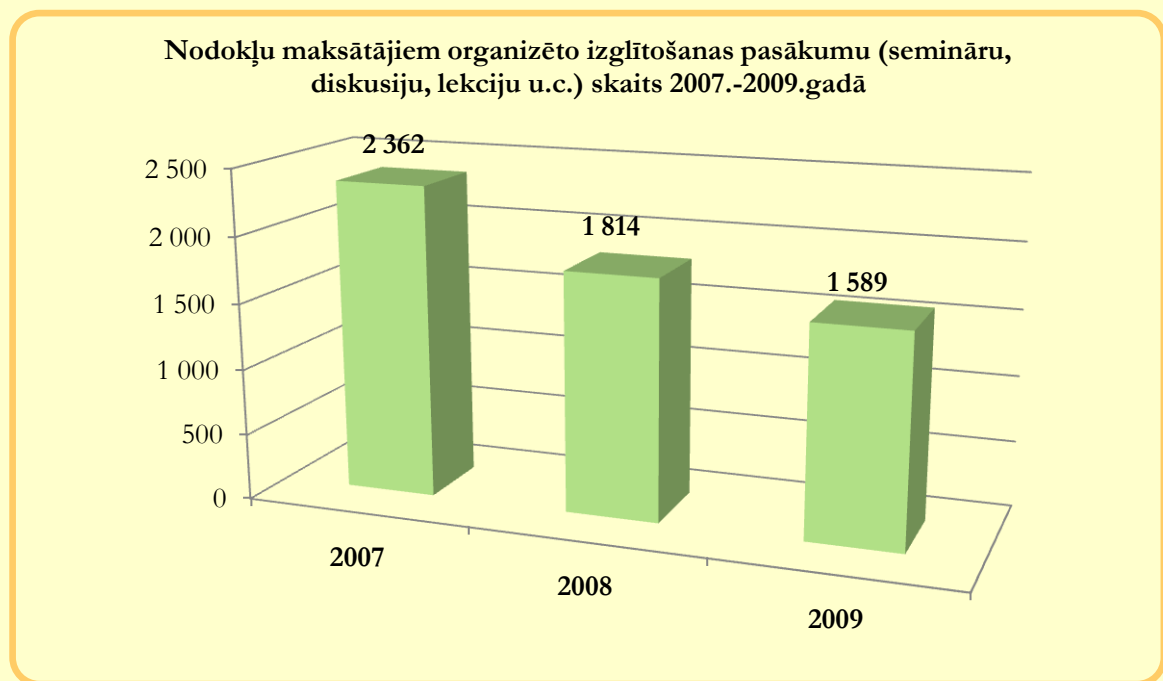
"Ceļotāja ABC" – informācija par Latvijā ievadamo akcīzes, pārtikas un citu preču, medikamentu, augu un augu produktu, mājdzīvnieku, aizsargājamo savvaļas dzīvnieku, kā arī skaidras naudas pārvietošanas ierobežojumiem, ceļojot gan ES, gan ārpus tās. Brošūrā var iegūt informāciju par pasta sūtījumiem un preču deklarēšanu un nomaksu.

"Valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšana", "Valsts vai pašvaldības institūcijas vadītāja pienākumi likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpildē" un "Valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšana, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu" – aktualizēti elektroniskie bukleti, kuri nosūtīti uz 747 valsts un pašvaldības iestāžu e-pasta adresēm.

Organizētajos konsultatīva rakstura pasākumos:

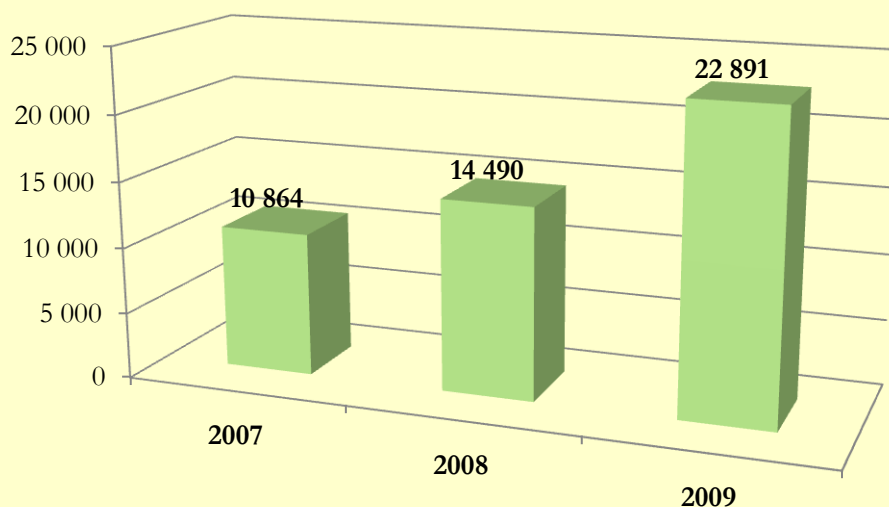
- valsts amatpersonām sniegtas konsultācijas par EDS līgumu un iesniegumu aizpildīšanu, kā arī aizpildītie iesniegumi un līgumi tika pieņemti un pārsūtīti uz VID nodaļām pēc valsts amatpersonu deklarētajām dzīvesvietām;
- uzskatāmi demonstrēta EDS lietošana *DEMO* vidē, sniegtas konsultācijas par valsts amatpersonas deklarāciju iesniegšanu, akcentējot praksē biežāk konstatētās neprecizitātes deklarāciju aizpildīšanā;
- sniegta apmācība un praktiska palīdzība valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanā elektroniski, izmantojot VID EDS.

Izglītība

2009.gadā organizēto izglītības pasākumu (semināru, diskusiju, lekciju u.c.) kopējais skaits, salīdzinot ar 2008.gadu, ir samazinājies par 12,4 %. Salīdzinot ar 2007.gadu, pasākumu skaits samazinājies par 32,7 %. Minētais samazinājums izskaidrojams ar to, ka nodokļu maksātāji komunikācijā ar nodokļu administrāciju priekšroku dod individuālām konsultācijām un individuālai pieejai.

Nodokļu maksātāju skaits, kuriem informatīvie materiāli nosūtīti elektroniski 2007.-2009.gadā

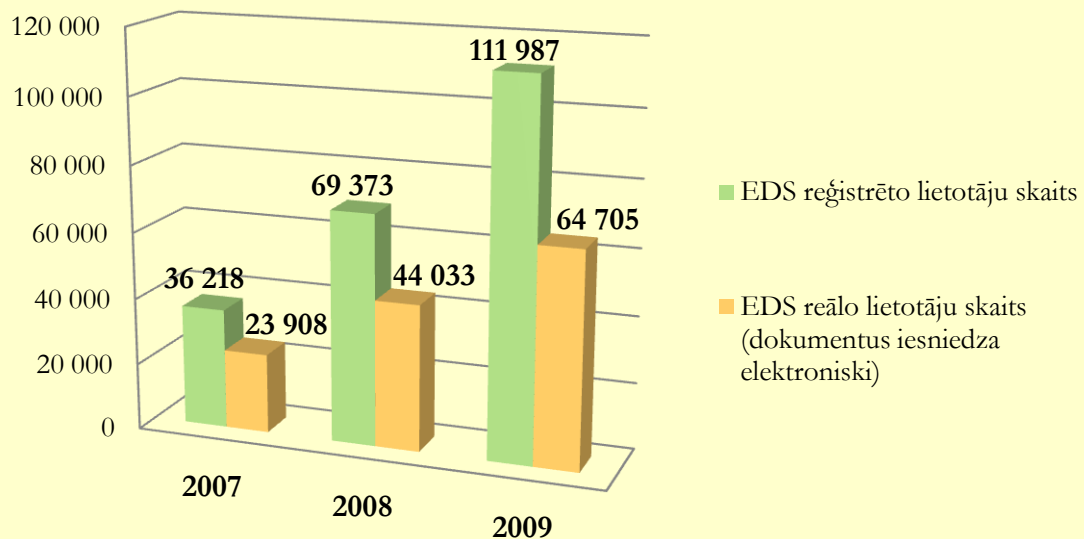
No 2007.gada līdz 2009.gadam ir augusi nodokļu maksātāju informēšanas dinamika, VID informatīvos materiālus nosūtot elektroniski. Tas ir ērts, ātrs un lēts komunikācijas veids. 2009.gadā 22 023 nodokļu maksātājiem informatīvie materiāli ir nosūtīti elektroniski, kas ir par 58 % vairāk nekā 2008.gadā un 2,1 reizi vairāk nekā 2007.gadā. Materiāli tika nosūtīti arī 24 profesionālajām asociācijām, tādējādi faktiskais to izmantotāju skaits ir arī visi to biedri.

Kopumā noorganizēti 633 informatīvie semināri, apmācības vai konsultācijas institūcijās par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpildi saistītajiem jautājumiem un atbildību par to neievērošanu, kā arī par VID EDS izmantošanas iespējām un priekšrocībām valsts amatpersonas deklarāciju un sarakstu iesniegšanā. Semināros, mācībās un konsultācijās 2009.gadā piedalījušies 5 328 dalībnieki, kas ir par 441 dalībnieku jeb 9 % vairāk nekā 2008.gadā.

VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS) izmantošana

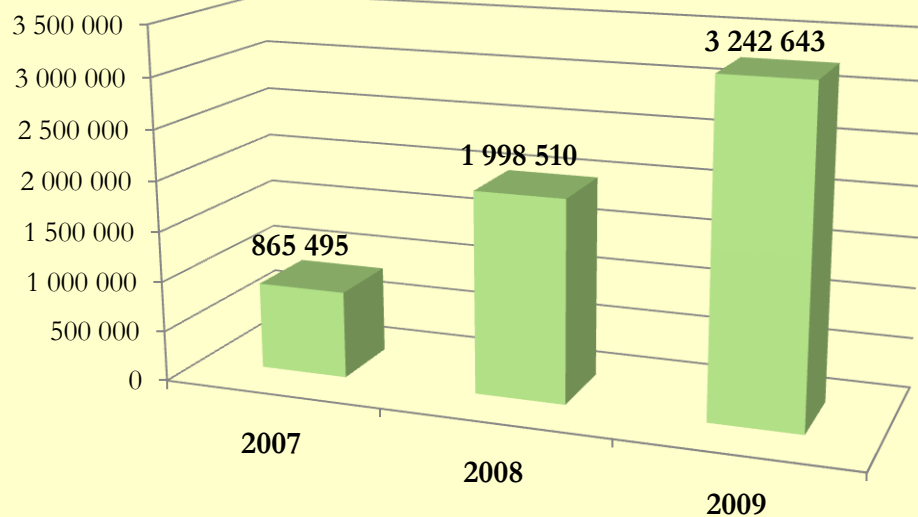
VID EDS ir ērts veids, kā ar interneta palīdzību elektroniski iesniegt deklarācijas, pārskatus un nodokļu aprēķinus VID, neizejot no sava darba kabineta vai mājām.

EDS reģistrēto lietotāju un reālo lietotāju skaits

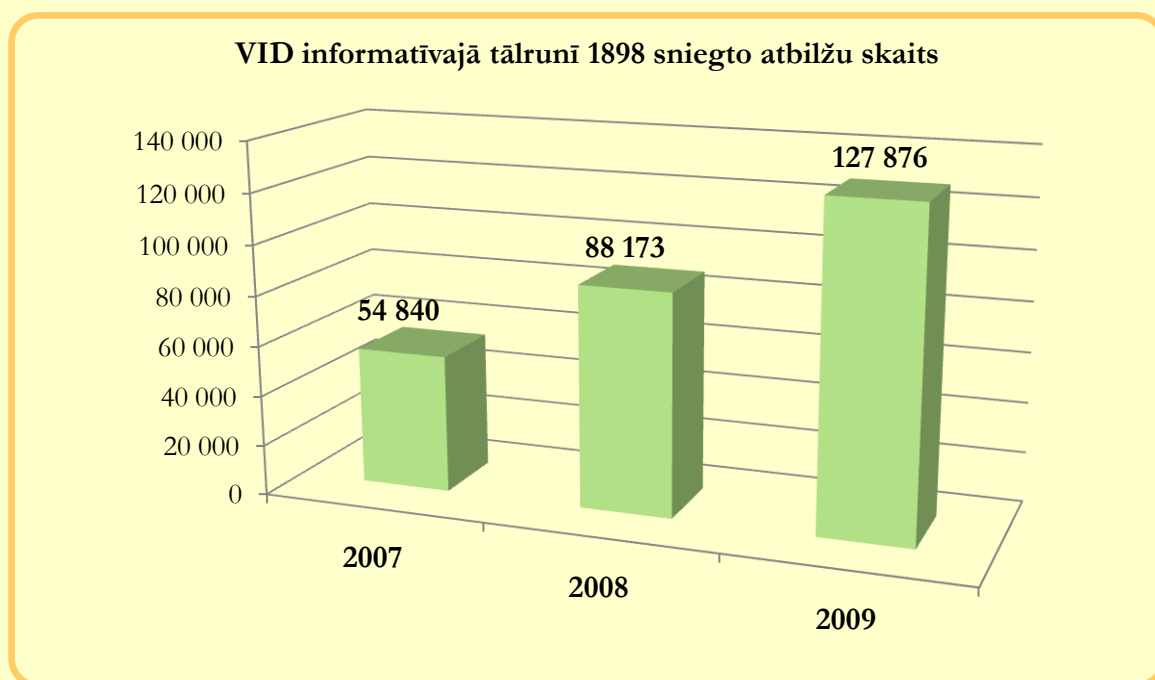
2009.gadā EDS pakalpojumu lietotājiem bija iespējams elektroniski iesniegt 164 dokumentus.

EDS iesniegto dokumentu skaits

EDS lietotāju skaits un sistēmā iesniegto dokumentu skaits ir strauji pieaudzis, ko lielā mērā var izskaidrot ar likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikto, ka budžeta iestādēm un kapitālsabiedrībām, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai pašvaldībai vai valstij un pašvaldībai, sākot ar 2009.gada 1.janvāri, ir pienākums iesniegt nodokļu un informatīvās deklarācijas VID elektroniskā veidā. Pārējiem nodokļu maksātājiem līdz 2009.gada beigām, kad tika veikti grozījumi minētajā likumā, tika noteikts pienākums iesniegt nodokļu un informatīvās deklarācijas VID elektroniskā veidā, sākot ar 2010.gadu, izņemot fiziskās personas, kas neveic saimniecisko darbību. Pamatojoties uz likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 2009.gada 12.novembra grozījumu, kas stājās spēkā 2010.gada 1.janvārī, 23.panta otrajā daļā noteikto – valsts amatpersonām ir pienākums deklarācijas iesniegt VID elektroniskā veidā, izmantojot VID EDS.

VID informatīvais tālrunis

Pilnveidojot VID informatīvā tālruņa funkcionālo darbību nodokļu administrēšanas jautājumos – ieviešot zvana centra sistēmu, ar kuras palīdzību var veikt savienojumus ar VID teritoriālajām iestādēm un VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldi –, ir palielinājies telefoniski sniegto konsultāciju skaits. Nodokļu maksātājiem tā ir ērta iespēja saņemt informāciju un konsultācijas par VID kompetencē esošiem jautājumiem. 2009.gadā nodokļu administrēšanas jautājumos ir sniegtas atbildes uz 109 928 jautājumiem, kas ir par 39 % vairāk nekā 2008.gadā. Aktuālākie bija jautājumi par IIN (29 % no kopējā pa informatīvo tālruni sniegto atbilžu skaita), VID EDS lietošanu (23 %), PVN (11 %), VSAOI (8 %).

Ievērojams skaits atbilžu sniegts arī uz jautājumiem, kas saistīti ar muitas jomu (11 097 jeb 9 % no kopējā pa informatīvo tālruni sniegto atbilžu skaita) un valsts amatpersonu jomu (6 851 jeb 5 %).

Darbs ar plašsaziņas līdzekļiem

VID regulāri ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību informē sabiedrību par aktualitātēm savā darbā, gan sniedzot informāciju pēc savas iniciatīvas, gan atbildot uz dažādiem žurnālistu jautājumiem. Plašsaziņas līdzekļu monitoringa (veic SIA "Mediju Monitorings") dati liecina, ka par VID, kā arī par VID kompetencē esošiem jautājumiem (nodokļi un izvairīšanās no tiem, muiža, akcīzes preču aprīte u.c.) vidēji mēnesī plašsaziņas līdzekļos (drukātie, televīzijas, radio un interneta portāli, reģionālie laikraksti) ir 2 915 publikācijas/reportāžas, tas ir, vidēji 97 darba dienā, kas ir par 2,5 reizēm vairāk nekā 2008.gadā.

2010.GADA PRIORITĀTES

Nodokļu administrēšanā

- nodrošināt likumā "Par valsts budžetu 2010.gadam" noteikto VID administrēto ieņēmumu iekasēšanu visefektīvākajā veidā;
- sniegt atbalstu nodokļu maksātājiem un samazināt administratīvo slogu nodokļu saistību brīvprātīgai izpildei;
- veikt un stiprināt pasākumus cīņai ar valstī pieaugošo "ēnu ekonomiku" un izvairīšanos no nodokļu nomaksas;
- pabeigt nodokļu administrēšanas funkciju centralizēšanu un reorganizāciju, uzlabojot un optimāli līdzsvarojojot klientu apkalpošanas un kontroles funkcijas.

Muitas lietu administrēšanā

- nodrošināt muitas administrējamo nodokļu iekasēšanu;
- sabalansēt muitas kontroli ar uzņēmējdarbības veicināšanu, lai:
 - sagatavotos kopsavilkuma deklarāciju ieviešanai;
 - mazinātu administratīvos šķēršļus;
- sekmēt muitošanas procesa vienkāršojumu izmantošanu atzītā komersanta statusa priekšrocību iegūšanai;
- veicināt sadarbību ar Krieviju, lai uzlabotu kravu plūsmu pāri robežai.

Finanšu noziegumu apkarošanā

- apkarot tos noziedzīgos nodarījumus, kas saistīti ar organizēto noziedzību, jo īpaši noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu "naudas atmazgāšanu" un nodokļu izkrāpšanu;
- 2010.gadā VID Finanšu policijas pārvaldes darbā, papildus jau iepriekšējos gados izvirzītajām prioritātēm, ir izvirzīta prioritāte korupcijas apkarošanai valsts ieņēmumu jomā, ļaujot savlaicīgi identificēt un novērst korupcijas riskus VID.

Akcīzes preču aprites jomā

- veikt pasākumus, lai nodrošinātu "ēnu ekonomikas" paplašināšanās apstākļos VID Akcīzes preču pārvaldes administrētā akcīzes nodokļa iekasēšanu, tādējādi izpildot likumā "Par valsts budžetu 2010.gadam" noteikto;
- izstrādāt Ministru kabineta noteikumu projektus, lai vienkāršotu administratīvās procedūras komercdarbībai ar akcīzes precēm un nodrošinātu ar grozījumiem likumā "Par akcīzes nodokli" pārņemto Padomes 2008.gada 16.decembra Direktīvā 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK, iekļauto normu prasību izpildi, kā arī veikt pasākumus minēto normu ieviešanai;
- ieviest Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas (EMCS) funkcionalitātes 1.posmu, kuru ieviešot, administratīvo pavaddokumentu (AAD) aprite papīra formā tiks aizstāta ar elektronisku dokumentu (e-AD) apriti, kā arī tiks paātrināta akcīzes preču aprite atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā.

VID finanšu jomā

- pilnveidot vadības grāmatvedību;
- veikt VID saimnieciski finansiālās darbības analīzi;
- nodrošināt VID centralizētus publiskos iepirkumus;
- veikt centralizētu līgumu, starpresoru vienošanās un sadarbības līgumu projektu izstrādi un to noslēgšanu VID.

VID personāla jomā

- pabeigt VID reorganizāciju;
- noslēdzoties reorganizācijai, realizēt mērķi – VID kā klientorientēta, efektīvi funkcionējoša organizācija ar skaidri definētiem mērķiem un uzdevumiem;
- organizācijas pakalpojumu pieejamībā izmantot visas jaunākās informācijas tehnoloģiju iespējas, arvien palielinot to pakalpojumu skaitu, kuri pieejami *www* saskarsmē, tādējādi samazinot klientu apmeklējuma intensitāti pakalpojumu saņemšanai klātienē;
- ieviest neatbilstību, problēmu un korupcijas incidentu vadības sistēmu;
- uzturēt aktuālu VID sniedzamo pakalpojumu sarakstu un publicēt to www.latvija.lv un www.vid.gov.lv.